

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

CZK/EUR ↘
25,235 -0,12 %

CZK/USD ↘
23,616 -0,24 %

PX ↘
1563,57 -0,08 %

FTSE ↘
8040,38 -0,06 %

DAX ↘
18088,7 -0,27 %

BTC/USD ↘
64890 -2,80 %

Tesla kulhá a padá jí zisk

Elon Musk rozprášil marketingový tým, místo toho sází na slevy a na levné auto.

Strana 3

Soláry zůstaly jen na papíře

Sliby chyby: stavební firma vybrala statisícové zálohy, s prací se ale neobtěžovala. „Vezla se“ na dotacích.

Strana 4

Jako ve velině vesmírné mise

Cetin si vybudoval kyberbezpečnostní centrum a začíná ho nabízet na ochranu i ostatním.

Strana 12

Speciální příloha
Hospodářských novin

■ Státní správa

Stát chce opravit úřednický „bazén“. Je z něj toxická nádrž

Jen těžce se úřady zbavují lidí, kteří nepracují dostatečně. Ti často končí v takzvaném bazénu a čekají, zda se pro ně najde místo jinde. Stát hodlá přístup k nim změnit.

Jitka Vlková
jitka.vlkova@hn.cz

Zbavit se nevykonných či neschopných úředníků lze dnes jen obtížně. Jelikož přímý vyhazov lidí ve služebním poměru je komplikovaný, často se na to jde oklikou: v rámci reorganizace se jejich místo zruší a dotyčný zamíří do takzvaného bazénu. To znamená, že až půl roku stojí mimo službu, bere 80 procent platu a čeká, zda se pro něj najde podobná pozice na jiném úřadě.

Z bazénu, který měl být zásobárnou profesionálů pro státní službu, se tak stalo spíše odkládiště nechtěných pracovníků. Úřady se proto zdráhají lidi z něj vytahovat, protože by se jich pak zase špatně zbavovaly. Vláda nyní poslala do sněmovny novelu služebního zákona, která by měla situaci částečně změnit.

„Bazén není využíván tak, jak bychom si představovali,“ uvádí nejvyšší státní tajemník Jindřich Fryč, který řídí sekci pro státní službu pod ministerstvem vnitra. Do bazénu podle něj odchází v průměru kolem 100 lidí ročně, v posledních dvou letech byl odchod vyšší v souvislosti se snižováním počtu systemizovaných míst. Například v roce 2022 bylo zařazeno mimo službu, tedy do bazénu, 225 lidí. Průměrně vyjde zařazení jednoho zaměstnance mimo službu na více než půl milionu korun.

Komplikované vyhazovy se týkají jen pracovníků, kteří spadají pod státní službu a mají být chráněni před politickým vlivem. Což je asi 70 tisíc lidí. Je přitom veřejným tajemstvím, že reorganizace (správně systemizace) slouží především k odstranění politicky nepohodlných. Ti nevykonní se s nimi při té příležitosti svezou.

Podle vyšších úředníků oslovených HN ale hrozí, že se jim nevykonní pracovníci mohou z bazénu vrátit zpátky. Když úřad hledá nového pracovníka, musí dát při výběru přednost někomu z bazénu, pokud jde o podobnou pozici, kterou předtím zastával. Nehledě na to, zda se v konkurzu objevil někdo lepší. Zároveň je přijat s tím, že se ho netýká zkušební doba, v níž lze jinak nové pracovníky případně snadno vyhodit. „Takže může vyplavat z bazénu tam, kde jste se ho snažili zbavit,“ popisuje paní B., vyšší úřednice jednoho z ministerstev, která si nepřála uvést své jméno.

Její sekce se údajně velmi těžko zbavovala toxické osoby a kvůli zmi-

něnému riziku raději ani nevyplavala výběrová řízení, aby dotyčného nemuseli přijmout znovu. Dotyčného si z bazénu asi po půl roce nikdo nevzal, a tak nakonec ve státní službě skončil – po půl roce placené „dovolené“ odešel s odbytým. To může obec-

~
Průměrně vyjde zařazení pracovníka mimo službu asi na půl milionu korun.

ně činit až 12 měsíčních platů, podle délky zaměstnání ve státním úřadu.

Zkušenost se špatným pracovníkem má také vyšší státní úředník pan B.: „Je hloupé, že se přechází bez zkušebky. Stalo se, že nám takto někoho poslali s dobrým hodnocením, brzy jsme ale zjistili, že je to průšvih.“ Úřad pak čeká opět zdoluhavá cesta, jak se úředníka zbavit.

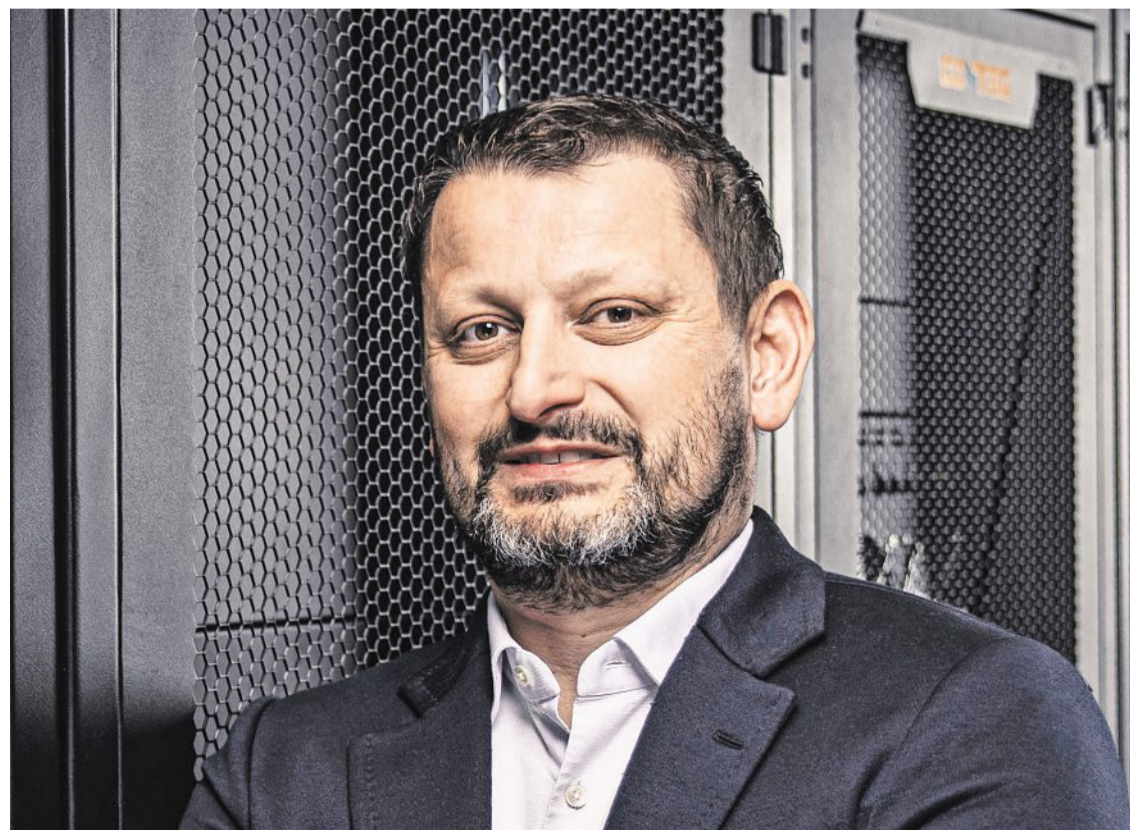
Nově by to mělo být snazší – lidi z bazénu půjde vzít na zkoušku. „Takzvaná osvědčovací doba umožní novému úřadu, pokud bude chtít, si až tři měsíce úředníka vyzkoušet,“ popisuje Fryč. Změna umožní novému úřadu případného „nemakačenka“ obratem vrátit do bazénu s tím, že čekací doba už mu neběží od začátku – doběhne mu jen ta zbývající. Tím by se také měla odstranit nechuť úřadů lidí z bazénu přijímat. S ohledem na šetření státu se zároveň počítá s tím, že se doba v bazénu zkrátí z šesti měsíců na tři. A také se sníží odbyté po vypršení času v bazénu. Nová pravidla by měla začít platit příští rok.

Už dnes přitom existuje levnější způsob, jak se nevykonného úředníka zbavit – bez bazénu a bez odbytého. Musí dvakrát za sebou dostat

nevyhovující služební hodnocení. Jenže od začátku existence služebního zákona v roce 2015 se úřady tímto způsobem zbavily jen 31 lidí, jak vyplývá z posledních dostupných údajů z roku 2022.

Důvodem, proč málokdo chce být nepříjemný a vyhazovat lidi přes negativní služební hodnocení, je mimo jiné obava, že by na to zaměstnanec mohl reagovat správním žalobou. A do toho se státní tajemníci, kteří takové případy musejí schválit, pouštět nechťejí. Navíc dát negativní služební hodnocení, které by obstálo i při odvoláních, totiž není nijak snadné. „Nestačí napsat jedno jediné rozhodnutí, že je někdo neschopný a na vyhazov. Je to dlouhodobá mravenčí práce, musí se sbírat podklady, že dotyčný není schopen svou práci vykonávat,“ vysvětluje pan B.

„Je pravda, že regulérní proces zbavení se zaměstnance, který nepracuje dobře, je komplikovaný a trvá dlouho – třeba rok. Novela zákona na tom v zásadě nic nemění, problém je principiální – protože se vše řeší ve správním řízení,“ doplňuje právník Petr Hůrka, odborník na pracovní právo a bývalý nejvyšší státní tajemník.

Rozhovor

Poštovní schránky chceme nahradit chytrými boxy

Rodinná firma Conteg Group vyrábí v Pelhřimově zejména skříně pro datové servery. Dodávala je dokonce do centrály NATO v Bruselu. V průběhu let ale skočila i do jiných oborů – do restaurací dodává vitríny a vintéky. Největší potenciál ale v současnosti vidí v samoobslužných boxech. Těch už nyní má přes tři stovky, provozuje je pod značkou OX Point. A nyní si Conteg dal za cíl dostat je i dovnitř budov. Chce chytrými boxy nahradit současné poštovní schránky v činžácích i domech. „Plán je, aby do něj přicházela pošta, balíčky, ale zároveň přes něj šlo posílat, včetně tisku štítků. Zároveň budou mít ledničku na uložení nákupu potravin přes e-shop,“ říká šéf Conteg Group Vít Voláček, který se svým otcem v roce 1998 firmu založil.

Strana 10, foto: Conteg

E-commerce

Allegro spustilo v Mallu a CZC.cz velkou vlnu propouštění

Od chvíle, kdy polští majitelé skupiny přebírali vládu nad internetovou skupinou Mall Group, z ní odešly nebo „byly odejity“ desítky lidí. Teď však osekávání doposud silných značek, mezi něž patří obchody Mall.cz, CZC.cz či kurýrní služba WeDo, nabralo novou dynamiku. Od února v čele Mall Group, patřící pod polský e-commerce kolos Allegro, stojí krizový manažer Michael Kahle.

Pod jeho taktovkou se zkraje tohoto týdne v rámci „stabilizace byznysu“ spustila nová vlna propouštění. „Naším hlavním cílem je ozdravit naše české podniky. Pokračující náročné podmínky na trhu nám to výrazně ztěžují, ale postupně transformujeme Mall.cz a CZC.cz do efektivních obchodníků na naší nové platformě Allegro.cz,“ potvrdil HN Marcin Gruszka, ředitel komunikace společnosti Allegro.

„Tempo transformace však zaostává za našimi očekáváními, a tak jsme museli učinit zodpovědná rozhodnutí. Snižování počtu zaměstnanců je vždy až tou poslední možností, ale v našich českých podnicích musíme snížit počet zaměstnanců o několik procent. Zajistíme, aby tento proces byl pro všechny odcházející zaměstnance co nejlhůdnější,“ dodal Gruszka.

Podle informací HN šlo celkem o 120 lidí: 70 zaměstnanců v Mall.cz a 50 v CZC.cz. Informaci o hromadném propouštění do jednotlivých týmů komunikovali jejich vedoucí. „Byl to mazec. Dobrá polovina lidí s tím vůbec nepočítala,“ popisuje zdroj HN blízký firmě. „Část lidí s tím naopak počítala a čekala na odstupné.“ Pro představu, ještě před rokem měl Mall lehce přes tisíc zaměstnanců, v CZC.cz pracovalo mírně přes tři stovky lidí.

Gruszka zdůrazňuje, že navzdory nutnosti propouštění a umenšování významu značek Mall.cz i CZC.cz v tuzemské e-commerce se v poslední době podařilo firmě dosáhnout mnoha úspěchů. Na Allegro.cz podle jeho slov nakupuje přibližně 15 procent české populace a tržiče se rozjíždí i na Slovensku.

„Navzdory všem výzvám zůstáváme odhodlaní, protože chceme v příštích dvou letech otevřít tržiče Allegro v pěti zemích, kde působí Mall, a každé z nich dovést do zisku do čtyř let od spuštění. Na financování této vzrušující expanze tržiče jsme vyčlenili až 20 procent budoucího polského EBITDA (provozní zisk před odpisy – pozn. red.) a jsme na dobré cestě,“ tvrdí.

Jak HN popsaly minulý týden, česká část Allegra prochází turbulentním obdobím. Polští majitelé se snaží Mall Group, kterou koupili v roce 2021 za více než 20 miliard korun, integrovat do svých struktur. O tom, že je to bolestivá operace, svědčí i personální veletoce. Mall Group má v německém krizovém manažerovi, který přišel z vyhlášené poradenské společnosti Alvarez & Marsal, už pátého šéfa za poslední čtyři roky.

Kahle uprostřed prvního čtvrtletí letošního roku nahradil dosavadního šéfa Jeana Charretteura. Před ním se od covidu v čele Mall Group vystřídal ještě Oldřich Bajera, Jan Hanuš a Jakub Štrešník.

Obchody Mall Group a tuzemské tržiče Allegro.cz tvoří zhruba čtvrtinu příjmů polské skupiny. Za loňský rok šlo celkem o 10,3 miliardy zlotých (60 miliard korun). Co se týče ziskovosti, tam jsou obě české entity ve ztrátě. Podle výsledků za rok 2023 skončila Mall Group na ukazateli EBITDA v minusu 205 milionů zlotých (1,2 miliardy korun) a tržiče Allegro.cz na tom bylo ještě o tři milionů zlotých hůře.

Michael Mareš

Krátce

Justiční odbory vstoupily do stávkové pohotovosti

Odborový svaz justice vyhlásil pondělním neúspěšným jednáním s vedením ministerstva spravedlnosti, na kterém požadoval zvýšení platů alespoň o 4000 korun, stávkovou pohotovost. Platy v justici jsou nyní v průměru o 15 procent nižší než ve zbytku státní správy. Zatímco průměrná mzda v Česku nyní dosahuje 44 tisíc korun, zaměstnanci resortu spravedlnosti mají o 6,5 tisíce méně. Ministerstvo již dříve slíbilo platy zvýšit, ale navýšení je letos nakonec kvůli vládním škrtnutím jen 800 korun měsíčně na jedno tabulkové místo. „Vyšší nárůst neumíme nyní zajistit ani garantovat,“ přiznal HN náměstek ministra spravedlnosti Radomír Daňhel.

Klíčová bude polovina května, do které by se resort spravedlnosti měl pokusit s ministerstvem financí a vládou ještě jednou jednat o navýšení svého rozpočtu. „Pokud to jednání ve vládě nevyjde, vstoupíme do jednodenní stávky,“ uvedla předsedkyně odborové organizace Anna Pospíšilová. „Pokud se ani pak nepodaří nic prosadit, budeme stávku opakovat,“ konstatovala.

„Kvalitní zaměstnanci justice odchází vykonávat méně náročnou, byť méně kvalifikovanou a méně stresující práci namísto toho, aby nadále odváděli kvalitní odbornou práci pro svůj domovský stát,“ poukazuje.

Kritická je zejména situace na soudech v metropoli. Například na Městském soudu v Praze již především kvůli nízkým platům podaly výpovědi dvě třetiny protokolujících úředníků – z 27 jich zbude příští měsíc 12 a další již podali výpověď v uplynulých dnech. Ti jsou přitom klíčoví při trestních případech a hrozí tak, že se kvůli jejich nedostatku budou rušit soudní jednání.

Hrozí také, že se kvůli odchodům pracovníků zpomalí celá justice. Již dnes musí ministerstvo spravedlnosti platit více než 100 milionů ročně jako odškodné za průtahy v soudních řízeních. A podle Pospíšilové se tak úspora na platech může negativně projevit ve zvýšených nákladech nejen na odškodné za průtahy, ale zpomalením celé justice, a tedy snížením její efektivity.

Za justiční personál se už postavili i sami soudci a podpořili případnou stávku. „Ztožňujeme se s oprávněnými platovými požadavky administrativních pracovníků justice a upozorňujeme na kolaps na některých soudech v důsledku odchodu zaměstnanců,“ uvedla ve svém prohlášení minulý týden Soudcovská unie s tím, že případnou stávku podpoří.

„Vyjadřujeme plné pochopení pro jejich snahu o důstojné ohodnocení práce a podporujeme všechny legitimní prostředky

k dosažení tohoto cíle, včetně případné stávky,“ konstatovali. Samy soudy přitom na kritickou situaci upozorňují několik let.

I podle soudkyně Městského soudu v Praze Moniky Křikavové kvůli odchodům kvalifikovaných pracovníků a nemožnosti doplnit jejich stavy hrozí vážný dopad na rychlost řízení. „Situace se může rychle přiblížit kolapsu severočeské justice v 90. letech,“ připomíná soudkyně dobu, kdy se na rozsudek i v jednoduché věci čekalo několik let.

Na kritickou situaci na soudech v minulých dnech poukázala i Unie vyšších soudních úředníků a některé soudy začaly organizovat za zvýšení platů petice.

„Platy stanovené tabulkou jsou naprosto demotivační pro případný nástup mladých zaměstnanců,“ stojí například v petici, která vznikla u soudu v Praze 6 a kromě administrativních pracovníků ji podepisují i soudci.

Marek Pokorný

Průzkum: Vede ANO, roste podpora nesených stran

Sněmovní volby by v březnu vyhrálo hnutí ANO s 32 procenty hlasů, druhá ODS by měla 14 procent a třetí Piráty by volilo 10,5 procenta lidí. Do sněmovny by prošly ještě SPD se sedmi procenty

a hnutí STAN se šesti procenty. Z nynějších sněmovních stran by mimo dolní komoru zůstali lidovci a TOP 09. Zároveň roste podpora politických uskupení, která jsou nyní mimo Poslaneckou sněmovnu. Vyplyvá to z volebního modelu, který ve středu na svém webu zveřejnila agentura Median. Ochota zúčastnit se voleb proti únorovému průzkumu mírně vzrostla na 62,5 procenta.

„V březnových údajích je patrná únava voličů ze sněmovních stran, která se projevuje relativně vyšší podporou stran mimo Poslaneckou sněmovnu. Nárůst podpory zaznamenaly KSČM, PRO 2022, Přísaha, Zelení i Trikolora,“ uvedli autoři průzkumu. Posun podle nich patrně je důsledkem začínající kampaně před volbami do Evropského parlamentu.

Podpora ANO a Pirátů se změnila jen mírně, ve srovnání s únorovým modelem Medianu vzrostla u ANO o procentní bod a Pirátům klesla o půl procentního bodu. Hnutí STAN neudrželo únorovou devítiprocentní podporu. „ODS nadále posiluje na úkor svých koaličních partnerů,“ uvedl Median. Ze stran, které před minulými sněmovními volbami vytvořily s ODS koalici Spolu, by TOP 09 i lidovci v březnu získali shodně 3,5 procenta hlasů. „TOP 09 by se poprvé od dubna 2023 ocitla mimo Poslaneckou sněmovnu,“ podotkli autoři průzkumu.

SPD, které proti únoru podpora klesla o 2,5 procentního bodu, ztrácí podle Medianu zejména ve prospěch PRO 2022 a Triko-

lory. PRO 2022 by si v březnu vybrala čtyři procenta voličů a Trikoloru dvě procenta. Shodně 4,5 procenta by získaly KSČM a Sociální demokracie (SOCDEM), zisk 3,5 procenta model dává hnutí Přísaha a tři procenta Straně zelených.

Strany aktuální vládní koalice, tedy ODS, TOP 09, lidovci, STAN a Piráti, mají v součtu podporu 37,5 procenta potenciálních voličů, uvedli autoři průzkumu. Bez sestavení předvolebních koalic by tak získaly 88 z 200 poslaneckých křesel.

Median v průzkumu mezi 5. březnem a 3. dubnem oslovil 1041 lidí ve věku 18 a více let. Statistická chyba činí 1,5 procentního bodu u menších stran a až tři procentní body u nejsilnějších stran.

ČTK

Amnesty vytýká Česku diskriminaci Ukrajinců

Ukrajínští uprchlíci se loni v Česku potýkali s nenávisnými projevy a diskriminací, pokračovala faktická segregace romských dětí ve vzdělávání a zlepšení práv se nedočkaly ani sexuální menšiny. Ve výroční zprávě zveřejněné ve středu to uvádí mezinárodní organizace hájící lidská práva Amnesty International. Ta Česku rovněž vytýká zastaralý zákon o přístupu k interrupcím a vývoz zbraní do Izraele, Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů.

Zpráva, která hodnotí stav lidských práv ve více než 150 zemích a regionech, tvrdě odsoudila úpadek právního státu ve světě. Kritika se nevyhnula ani Česku, kterému Amnesty v takřka 420stránkovém dokumentu věnovala stránku a půl.

„Na pozadí hospodářské recese a rostoucí inflace byli Ukrajinci vystaveni nenávisným projevům, obtěžování a zločinům z nenávislosti,“ uvedla Amnesty o situaci uprchlíků v Česku. Ukrajinci se podle zprávy potýkali i s překážkami v integraci. Ačkoliv míra jejich zaměstnanosti činila 64 procent, šlo většinou o špatně placená a nekvalifikovaná pracovní místa.

Loni Česko podle Amnesty nepokročilo ani v řešení přetrvávající faktické segregace romských dětí ve vzdělávání. Česká pobočka mezinárodní organizace poznamenala, že opatření, jak situaci zlepšit, představilo ministerstvo školství na počátku letošního roku.

Amnesty zaznamenala, že čeští poslanci odmítli novelu zákona o manželství pro všechny páry. „Což vytváří nejistotu ohledně budoucnosti rovných práv v manželství,“ uvedla zpráva. A upozornila na to, že u transsexuálů, kteří usilovali o právní uznání pohlaví, byla ze zákona stále vyžadována sterilizace.

ČTK

■ Automobilový trh

Tesla kulhá a padá jí zisk. Musk rozprášil marketingový tým, místo toho sází na slevy a na levné auto

Ondřej Charvát
ondrej.charvat@hn.cz

Spekulace o tom, že finanční výsledky Tesly za první kvartál nebudou dobré, se potvrdily. Že je v automobilce něco špatně, je vidět i zvenčí. Šéf firmy Elon Musk propouští lidi ve velkém, spolu s řadovými zaměstnanci končí i klíčoví pracovníci, kteří určovali směřování automobilky. Důvody škrtů jsou nyní jasně vidět na představených číslech. Tržby se výrobci elektroaut snížily meziročně o devět procent na 21,3 miliardy dolarů (zhruba 500 miliard korun), čistý zisk pak spadl o 55 procent na 1,13 miliardy dolarů.

Slabé finanční výsledky za první kvartál naznačovaly už výrobní a prodejní čísla, která automobilka představila na začátku dubna. Firma dodala zákazníkům 386 tisíc aut, tedy meziročně o 8,5 procenta méně. Vyrobita ale téměř o padesát tisíc vozů více, než jich nakonec prodala.

I proto měla firma v prvním čtvrtletí negativní cash flow ve výši 2,5 miliardy dolarů. Jev, který automobilka čtyři roky nezažila, vysvětlila právě nárůstem skladových zásob a také výdaji na umělou inteligenci ve výši jedné miliardy. V AI vidí Musk druhou nohu firmy. Zaměřuje se na výrobu a vývoj robota Optimu, jehož druhý prototyp Tesla představila loni na konci roku. Robot se pohybuje o třicet procent rychleji než jeho první verze. Tesla chce také letos v létě představit autonomní taxi vůz.

I přes plány v energetice a AI zůstává Tesla stále především automobilkou. A té se zrovna v poslední době nedaří. Už v minulém roce Musk rozjel slevovou politiku, aby

popohnal poptávku. Tím ale utrpěla provozní marže automobilky. Firma zvyklá na dvoucifernou marži se musela už v posledním kvartálu loňska spokojit s 8,2 procenta, v prvním letošním to bylo pouhých 5,5 procenta. Například česká automobilka Škoda Auto loni měla provozní marži 6,7 procenta.

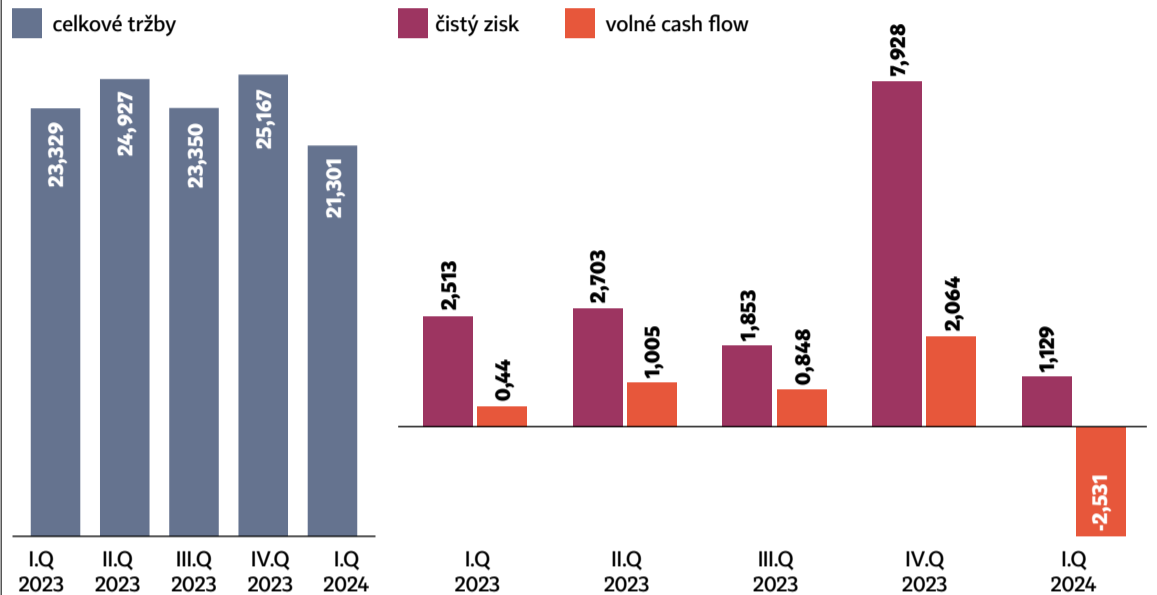
Musk při představení kvartálních výsledků absolvoval tradiční konferenční hovor s investory. Zajímalo je třeba to, jak se Musk hodlá popasovat se slabou poptávkou, a také informace, jak je to s plány na Model 2, tedy dostupné auto, které má stát do 25 tisíc dolarů (necelých 600 tisíc korun).

Agentura Reuters v dubnu přišla s informací, že Tesla své ambiciózní plány na výrobu dostupného elektrovozu ukončila. To Musk už dříve na své sociální síti X popřel. V noci z úterý na středu investorům řekl, že výroba auta začne už „na začátku roku 2025, pokud ne už v závěru tohoto letošního“. Vyrábět by se mělo v továrnách v USA. Další podrobnosti ale Musk neuvedl.

Muskův proslov investory přesvědčil. Ti přitom Tesle letos zrovna

Skončilo všech 40 zaměstnanců marketingového týmu ve Spojených státech.

Provozní výsledky Tesly (v miliardách dolarů)

Zdroj: Tesla

nevěří. Hodnota akcií se od začátku roku propadla z 248 dolarů pod 150 dolarů. Po středním otevření obchodování se ale akcie posunula ze 144 dolarů na 160 dolarů, tedy zhruba o deset procent nahoru.

Šéf firmy také sdělil, že pro oživení poptávky budou slevy na Tesly na významných trzích v USA, Evropě a Číně pokračovat. Právě asijský trh je pro Teslu naprosto klíčový, loni tam prodala více než 50 procent svých vozů. Číňané ale nyní začínají čím dál více sahat po autech od domácích výrobců.

Musk už na pokles zisků reaguje. V týdnu vyhlásil slevy na Model 3 na evropských trzích o dva tisíce eur (zhruba 50 tisíc korun). Podobně cenu auta snížil i na trzích v Africe a Asii. Už v pátek Musk rozhodl o sle-

vách na Modely Y, X a S ve Spojených státech o dva tisíce dolarů.

Slevami na auta to ale nekončí. Musk plánuje v automobilce seškrtat deset procent pracovních míst, což v případě Tesly představuje zhruba 14 tisíc lidí. Report agentury Bloomberg ale tvrdí, že vyhazov se může týkat až 20 tisíc zaměstnanců.

Padák se dotkne pracovníků po celém světě, nevyhnou se mu tak ani v německé továrně poblíž Berlína. Pozoruhodný je také konec marketingového týmu, který přitom Elon Musk zřídil v USA teprve loni. Dříve marketingový tým nepotřeboval, sílu brandu si značka budovala přirozeně. Tesla tak neměla v televizi, na billboardech nebo na sociálních sítích žádnou reklamu. Jakmile se ale loni na trhu začal projevoval slab-

noucí zájem o elektroauta, přistoupil Musk na to, že je poptávku potřeba nakopnout právě skrz PR.

Nyní plány zase změnil. Podle oborového serveru Europe Automotive News skončilo všech 40 zaměstnanců marketingového týmu v USA, zůstala jen drobná skupina vytvářející marketingový obsah pro Evropu. Místo PR týmu začal Musk sázet opět na slevy.

Škrty se podle serveru dotkly i designérského studia v Kalifornii. Vedle řadových zaměstnanců však nečekaně skončili také dva viceprezidenti, kteří se významně podíleli na směřování firmy. Jedním z nich byl Rohan Patel zodpovědný za byznys development. Druhý pak Drew Baglino, který měl na starosti projekt dostupného auta a celou divizi motorů.

■ Školství

VŠE zkrátí studium na magistra u poptávaného oboru

Markéta Hronová
marketa.hronova@hn.cz

Pouhý rok výuky, pak několikaměsíční praxe a diplomová práce budou nově stačit k získání magisterského titulu. A to na Fakultě podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze (VŠE). Novinka startující od nového akademického roku se týká jednoho oboru – Master in Sustainability Management. Škola tím reaguje na velkou poptávku po absolventech takzvaných ESG oborů, která bude kvůli novým povinnostem firem v oblasti udržitelného podnikání ještě stoupat.

„Když se podíváte na obdobné programy pro ESG manažery, které se vyučují na 30 nejlepších evropských byznysových univerzitách, tak jen

12 z nich jich je dvouletých. Studenti chtějí své znalosti a dovednosti zužitkovat co nejdříve, zároveň na pracovním trhu manažerů specializovaní na udržitelnost žalostně chybí,“ říká Ladislav Tyll, který na zmíněné fakultě vede katedru strategie a řídí mezinárodní studijní programy.

Program, který chtějí od září na VŠE otevřít, bude hodně zaměřený na praxi. Výuka bude trvat jeden akademický rok a následovat bude

Výuka bude trvat jeden akademický rok a následovat bude tříměsíční odborná praxe.

tříměsíční odborná praxe ve firmě. Tam budou mít studenti mentora, s jehož pomocí začnou pracovat na projektu, který bude zároveň směřovat k vypracování jejich diplomové práce.

Zkrátit výuku u magisterského programu umožňuje český zákon o vysokých školách i takzvaná boloňská úmluva. Stačí, když se studentům podaří během studia získat 90 až 120 kreditů. Na VŠE budou muset studenti získat 100 kreditů. Vyučovat se bude výhradně v angličtině, podmínkou pro přijetí bude některý z obecně uznávaných certifikátů o znalosti jazyka na úrovni minimálně C1.

Uchazeče si na škole vyberou na základě životopisu, motivačního videa a eseje, kterou na pohovoru musí obhájit. Jelikož jde o zahraniční program, bude podle pravidel vysoko-

školského systému zpoplatněn – za školné dají studenti celkem 10 tisíc eur (zhruba 250 tisíc korun), pokud studium dokončí v řádném termínu. Zatímco tento program cílí primárně na zahraniční studenty, příští rok chce VŠE otevřít ve stejném oboru také klasické dvouleté studium v češtině, které bude bezplatné.

Zájem už teď mají podle Tylla nejen absolventi bakalářských programů, ale také zaměstnaní lidé z firem. „Chceme výuku naplánovat zejména do ranních či večerních hodin, aby se dala snáze skloubit s prací,“ upřesňuje Tyll. Už mají domluvenou spolupráci na praxích například se společnostmi Coca-Cola HBC, Škoda Auto, PwC, Procter & Gamble či Siemens.

„Po expertech na udržitelnost a ESG je nyní na trhu velká poptávka a přitom pořád v Česku v podstatě

není univerzita, která by absolventy ve větším počtu vychovávala,“ říká Jan Brázda, partner PwC.

Poptávka po ESG manažerech plyne z rostoucích nároků na udržitelné a společensky odpovědné fungování firem. Od roku 2025 budou muset velké firmy vykazovat takzvaný ESG report, který ale často neumí sestavit. Ten má vycházet z ESG strategie, jíž v mnoha firmách nikdo nerozumí. Jen v Česku se bude nová povinnost dle Tylla týkat odhadem 700 až 1000 firem a v EU přes 50 tisíc.

Už na podzim Fakulta podnikohospodářská oznámila, že ruší klasickou podobu bakalářských prací. Místo nich budou studenti řešit konkrétní problémy v partnerských firmách fakulty nebo v podniku, kde už pracují. Další možností bude zapojit se do výzkumu na škole.

■ Stavebnictví

Soláry zůstaly jen na papíře. Stavební firma vybrala statisícové zálohy, práce ale často nedokončila

Jan Prokeš

jan.prokes@hn.cz

Za montáž fotovoltaické elektrárny na střechu svého domu zaplatil Jaroslav Plhák stavební firmě Raga zálohu ve výši 300 tisíc korun. Celková cena díla přitom byla jen asi o 70 tisíc vyšší. „Teď vím, že to byla chyba. Já v tom neumím chodit, věřil jsem, že když jim dám peníze, tak svou práci udělají,“ říká Plhák.

Jenže neudělali. Firma s prací sice až po několika měsících začala, ale instalaci solární elektrárny už do konce nedotáhla. Plhákovi ji nakonec za další náklady dokončila jiná firma, zaplacenou zálohu už ale od společnosti Raga zpět nezískal. A není jediným, kdo se při sázce na tuto firmu spálil. Nyní je jedním z poškozených klientů, kteří na majitele podniku Radovana Gajdoše podali trestní oznámení.

Sama společnost Raga dnes funguje pouze na papíře a Gajdoš už v ní nefiguruje ani jako majitel, ani jako jednatel. Loni na podzim, kdy se někteří poškození klienti začali obracet na policii, přepsal podnik na Pavla Klanicu. Stejný krok udělal i u další své firmy Envira tepelná čerpadla. Klanica je ale podle všeho jen „bílý kůň“, figuruje celkem v 1861 firmách.

Gajdoš, který v minulosti působil celkem ve 14 společnostech, vybíral od lidí statisícové i milionové zálohy, ale stavební práce nakonec nedokončil v řadě případů. V poslední době získával zákazníky i díky tomu, že naskočil na vlnu „zelených“ dotací, díky nimž rostla poptávka po fotovoltaice nebo zateplení domů.

Podle poškozených klientů, s nimiž HN hovořily, se nyní o Gajdošovo podnikání zajímá hospodářská kriminál-

ka v Olomouci. „Byli jsme tam už podat vysvětlení. Teď prý zkoumají jeho účetnictví a kontaktují osoby, k nimž mířily platby,“ tvrdí Josef Kubjác. Ten vykonával stavební dozor pro jednoho z klientů, kterému Gajdoš dluží přes dva miliony korun.

Policie prověřování Gajdoše nekomentuje. „S ohledem na ochranu osobnosti a osobních práv informace ke konkrétním osobám nelze poskytnout,“ uvádí komisařka Marie Šafářová z Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje. Sám Gajdoš na dotazy HN nereagoval.

Trestní oznámení na něj loni podal i František Zbořil. Ten si firmu najal na výměnu oken a další úpravy. „Po nějaké době ale staveniště vyklidili a v práci nepokračovali,“ říká Zbořil.

Ke Gajdošovi se dostal na doporučení společnosti Dota Profi, která pro něj vyřizovala žádost o dotaci na výměnu oken. „Měl jsem už stavební firmu vybranou, ale tehdejší jednatel Dota Profi Petr Opluštil mě přesvědčil, ať zkusím Gajdošovu firmu. Ta mi dala podstatně nižší cenu. Nakonec to ale dopadlo tak, že jsem o peníze přišel, plno věcí udělali nekvalitně a já si stejně musel najít jinou firmu, která to teď dokončuje,“ říká Zbořil.

Společnost Dota Profi, která se zaměřuje na vyřizování projektů s žádostí o dotace, začala podle Opluštila s Gajdošem spolupracovat zhruba před dvěma lety. „Hledal firmu, která by pro jeho klienty vyřizovala dotace. Jelikož se nás občas klienti ptali, jestli nevíme o firmě, která by jim provedla stavební práce, nainstalovala fotovoltaiku nebo tepelné čerpadlo a protože

spolupráce s firmou Raga zpočátku fungovala, tak jsme jim na ni předávali kontakt,“ říká Opluštil.

Podle obchodního rejstříku vlastnil Opluštil společnost Dota Profi do loňského března. Poté celý podnik přepsal právě na Gajdoše, který se stal i jednatel společnosti. „Řekl mi, že bychom mohli vytvořit velký holding, který zajistí stavební práce, fotovoltaiku i vyřízení dotací, a že Raga bude vše zaštiťovat. Zdálo se mi to jako dobrý nápad,“ tvrdí Opluštil.

„Pak se ale ke mně začaly dostávat informace o tom, že vybral zálohy, ale práci neodvedl,“ vysvětluje podnikatel, proč Gajdoš loni v září z vedení

i majetkové struktury Dota Profi zmizel. Od té doby je jednatelkou a majitelkou Opluštilova manželka.

S Opluštilem i Gajdošem má negativní zkušenost Pavel Štramberský, který přes Dota Profi před necelými dvěma lety žádal o dotaci na výměnu oken a zateplení fasády. Opluštil mu prý tehdy nabídl, že stavební práce udělá jeho společnost Ofiredo. „Vybírali ode mě zálohu, přivezli materiál, ale po nějakém čase mi pan Opluštil řekl, že dokončením prací pověřuje firmu Raga,“ vzpomíná Štramberský.

Gajdošova firma potom prý na staveniště přijela s tím, že nejprve uklidí nepořádek kolem domu. Pracovníci

podniku ale odvezli také polystyreny připravené na zateplení fasády. „Gajdoš mi pak řekl, že stavbu dokončí za dalších asi 200 nebo 300 tisíc korun, což jsem odmítl, protože jsem to předtím už zaplatil Opluštilovi,“ říká Štramberský. „K dokončení stavby už se neměl ani Opluštil, a tak jsem skončil bez peněz i materiálu. Podepsalo se to na mém zdraví, málem jsem zkolaboval,“ uvádí Štramberský.

Opluštil trvá na tom, že jeho firma pro Štramberského odvedla práci, která odpovídá záloze. „Materiál, který Gajdoš odvezl, byl pořádek v majetku firmy Ofiredo. Nevím, co se s ním stalo, ale už mi ho nikdy nevydal.“

Stavby jako pomníčky Od klientů vybíral statisíce na zálohách, domy ale zůstávaly často nedokončené. Kriminálka se zajímá o podnikatele, který naskočil i na solární dotace. Foto: Midjourney AI

■ Reality

Prodeje nových bytů v Praze a Brně prudce rostou

Martina Marečková

martina.mareckova@hn.cz

Za první tři měsíce letošního roku prodali developéři v Praze 2,5krát více bytů než ve stejném období vloni. Celkem zmizelo z nabídky 1600 novostaveb. Jejich průměrná cena se podle ceníků developerských projektů snížila jen kosmeticky na 152 644 korun za metr čtvereční. Meziročně klesla o šest procent a oproti předchozímu čtvrtletí jen o 0,1 procenta. Ukazuje to pravidelná kvartální analýza společnosti Trigema, Skanska Residential a Central Group.

Prudký meziroční nárůst počtu prodaných novostaveb je výsledkem nízké srovnávací základny, protože začátek roku 2023 byl spolu s druhou

polovinou roku 2022 prodejně nejhorším obdobím za více než dekádu.

K oživení poptávky ale přispělo i zlepšení dostupnosti hypoték a snížení sazby DPH. „Zájem o nové byty roste již páté čtvrtletí v řadě a díky uvolnění podmínek pro získání hypoték a poklesu úrokových sazeb se trh vrací na úroveň před pandemií,“ komentoval Karel Branda, provozní ředitel investiční skupiny Trigema.

Jestliže na začátku letošního roku byla sazba nových hypoték na úrovni 5,65 procenta ročně, v březnu podle ČBA Hypomonitoru klesla na 5,19 procenta ročně.

Pro developéry to je dobrá zpráva. Naopak zájemci o bydlení se musí smířit s tím, že kvůli omezené nabídce nemají ceny bytů důvod klesat. V Praze bylo na konci března v nových developerských projektech

5400 volných bytů, asi o 100 méně než na konci loňského roku. Při pohledu do historie ale nejde o zásadnější výkyv, před 10 lety jich bylo na trhu dostupných 6450.

V Praze se ceny novostaveb za poslední čtvrtletí téměř nezměnily. Průměrná nabídková cena dosáhla 152 644 korun za metr čtvereční, o 0,1 procenta více. Lidé ovšem kupují levnější byty, což ukazují i čísla. Průměrná cena bytů prodaných de-

~
Zájem o nové byty roste již páté čtvrtletí v řadě a trh se vrací na úroveň před pandemií.

velopery v letošním prvním čtvrtletí byla 142 073 korun za metr čtvereční, o 0,3 procenta méně než v předchozím kvartále.

„První měsíce nového roku s průměrnou cenou nezahýbaly, a to i přesto, že ceny bytů v Praze vzrostly téměř u čtvrtiny projektů,“ komentoval Petr Michálek, předseda představenstva Skanska Residential. Důvodem podle něj bylo snížení sazby DPH z 15 na 12 procent od ledna 2024. Na trhu se podle Michálka také objevily i cenově dostupnější projekty.

S oživením poptávky koncových zákazníků se dá předpokládat, že výrazně ubude marketingových bonusů a slev, developéři budou rovněž méně ochotni prodat celé domy investorům do nájemního bydlení. „Vzhledem k vstupním nákladům očekáváme v průběhu roku další mír-

ný nárůst cen, v průměru o jednotky procent,“ dodal Michálek.

I nadále platí, že nejlevněji se dá nové bydlení pořídit na Praze 9 – v průměru za 139 614 korun za metr čtvereční. Současně je zde i největší výběr nových bytů z celé metropole.

Zvýšený zájem o bydlení je patrný i v Brně. Za první tři měsíce roku prodali developéři v tomto městě 246 bytů, oproti loňskému kvartálnímu průměru dvakrát víc. Uvedla to developerská společnost Trikaya, jež pravidelně monitoruje brněnský rezidenční trh. Ceny novostaveb rostou ve městě jen pozvolna, na konci března se průměrná cena bytů v nových developerských projektech blížila ke 127 tisíc korunám za metr čtvereční, meziročně zhruba o 300 korun více a oproti předchozímu kvartálu zhruba o 700 korun na metr méně.

■ Věda a výzkum

Ministerstva mají doložit, k čemu si vydrží výzkumáky. První dva jsou před sloučením

Martin Ťopek
martin.topek@hn.cz

Dvě instituce pod ministerstvem práce mají podobná jména a zabývají se i podobnou oblastí. Výzkumný ústav bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce a sociálních věcí dostaly loni z veřejných prostředků každý přes 40 milionů korun. Brzy ale mohou být mezi výzkumáky první, které se zruší nebo sloučí. A další z ostatních resortů by je mohly následovat.

Debata o zrušení nebo sloučení některých veřejných výzkumných institucí se vedou už několik let, letos ale ministři získali v rámci vládního konsolidačního balíčku v tomto ohledu větší pravomoc, a rozjeli tak první kroky ke změnám.

Právě ministerstvo práce a sociálních věcí už plány na sloučení svých ústavů potvrdilo. Usiluje prý o větší efektivitu a konkurenceschopnost. „Jako ideální se jeví vytvoření jedné silné a stabilní výzkumné instituce,“ řekl pro HN mluvčí Jakub Augusta.

Zatímco první z ústavů pro ministerstvo zkoumá například prevenci havárií nebo pracovní právní problematiku, druhá instituce se zabývá zejména sběry dat z trhu práce a jejich analýzou.

Plány na jejich sloučení kvituje například člen poradního týmu z Národní ekonomické rady vlády (NERV) Daniel Műnich. „Na jedné straně to dává smysl, na druhé straně to samo o sobě ještě nezaručí, že se ty ústavy konečně začnou zabývat zcela zásadními analyticko-výzkumnými otázkami, jako je důchodová reforma či reforma daní a dávek,“ připomněl ale Műnich.

Patnáct výzkumáků pod jednotlivými ministerstvy, ke kterým se řadí další dva pod Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, dostalo loni celkem na provoz přes tři čtvrtě miliardy korun. Podle Műnicha přitom dnes tyto instituce často pracují, aniž by měly od svého zřizovatele jasné zadání očekávaných výsledků.

Právě nejasnost v tom, zda ministerské výzkumné ústavy plní svou funkci, je podle Műnicha důvod k tomu, aby příslušné resorty provedly audity jejich činnosti. NERV to navrhoval vládě už před rokem a půl, zatím ale bez výsledku. „Na základě toho by měli ministři naplánovat jejich restrukturalizaci, tedy slučování či rušení tak, aby odpovídaly reálným potřebám resortů,“ řekl Műnich.

Od letošního roku mají k takovým krokům ministři lepší podmínky. Do vládního konsolidačního balíčku se na návrh ministryně pro vědu, výzkum a inovace Heleny Langšádlové (TOP 09) dostal také pozměňovací návrh, který dává ministrům právo jmenovat a odvolávat ředitele ústavů. A tedy je i zcela ovládat. Doposud měla takové pravomoci pouze rada jednotlivých ústavů.

790 milionů

■ Tolik loni dostaly na svůj provoz výzkumné ústavy spadající pod jednotlivá ministerstva.

Výzkumníci to kritizují. Podle nich byla příprava netransparentní a bez vyslechnutí samotných vědců. „Z veřejně dostupných informací vyplývá, že do jeho přípravy nebyla zapojena vládní Rada pro vědu, výzkum a inovace,“ kritizoval už loni v srpnu přípravu novely server Věda žije! a připomněl, že polovina ministerských výzkumáků má nejlepší hodnocení.

Uvolnění rukou se už rozhodl využít například i ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL), jehož resort zřizuje sedm z celkových patnácti veřejných výzkumných institucí. Výborný teď chystá analýzu jejich činnosti a přínosu. „Na jejím základě

Co vlastně zkoumají? Některá ministerstva zřizují výzkumné instituce, aniž by bylo mnohdy jasné, jaké analýzy od nich vlastně potřebují. Slučování tak nejspíš čeká například Výzkumný ústav bezpečnosti práce (na snímku). Foto: ČTK

se rozhodnu o dalších krocích, zatím ale nebudu nic sdělovat.“

Další resorty zatím větší změny nechystají, případně pouze kosmetického charakteru. Například ministerstvo spravedlnosti má jednu organizaci – Institut pro kriminologii a sociální prevenci s ročním příspěvkem na provoz kolem osmi milionů korun. „Tuto výzkumnou organizaci bychom rádi zachovali i nadále,“ uvedla mluvčí úřadu Markéta Poslušná.

Ministerstvo dopravy se zase u svého Centra dopravního výzkumu rozhodlo spíše šetřit. „Zdroje, které cen-

tru poskytneme v roce 2024, byly meziročně sníženy o více než 15 procent,“ uvedl mluvčí resortu Jan Jakovljevič. Doplnil, že činnost ústavu považuje resort za velmi potřebnou s ohledem na její význam v rámci českého i evropského dopravního výzkumu. Centrum mimo jiné zkoumá možnosti výroby a přepravy vodíku pro nízkemisní dopravu.

Úřad vedený Langšádlovou už si mezitím podle zjištění HN nechává od všech sedmi resortů, které zřizují veřejnou výzkumnou instituci, zaslat informace o jejich chodu a dalších plá-

nech k případné další analýze. „Mají termín do konce dubna,“ uvedl šéf poradců ministryně Aleš Bělohradský.

Podle poradce premiéra Petra Fialy (ODS) a ekonoma Štěpána Křečka jsou hlavní důvody ke sloučení či zrušení některých ústavů zejména úspory. „Třeba sloučením některých z nich by šly ušetřit personální náklady,“ řekl Křeček pro HN.

Podle něj však resorty k razantním krokům nejspíš nikdy nepřistoupí. Problém podle něj spočívá v tom, že jednotlivá ministerstva se svých institucí zkrátka nechtějí vzdávat.

Inzerce

HN063411-2

Pražské jaro
12. 5. — 3. 6. 2024
festival.cz

Bedřich Smetana
Má vlast

BEŘICHOVNA
VLAST

50 koncertů, debat, workshopů a masterclass, výstava, koncert s padesáti klavíry, piknik s Berlínskými filharmoniky, mezinárodní hudební soutěž a nekonečno zážitků

S podporou

Finanční podpora ve výši 15 mil. Kč

Generální partner

Partner festivalu

Technologický partner

Partner koncertu

Generální mediální partner

Hlavní mediální partner

Mediální partner

Oficiální automobil

■ Arca Investments

Desetinu Wiener Privatbank po zkrachované Arce získá český obchodník s pohledávkami. Zaplatí přes sto milionů

Pavel P. Novotný
pavel.novotny@hn.cz

Vdramatický souboj se nakonec proměnil prodej desetinového podílu v rakouské bance Wiener Privatbank, který od roku 2017 drží česko-slovenská investiční skupina Arca Investments. Ta ale zkrachovala a její majetek nyní rozprodávají věřitelé a insolvenční správce Lee Louda. Podíl v menší rakouské bance představuje jednu z nejatraktivnějších částí padlé skupiny.

A velký zájem uchazečů z Česka i zahraničí to jen potvrdil. Prodejní proces se natáhl na čtyři kola, ve kterých se několikrát změnil favorité. Nejvyšší nabídka se nakonec prakticky zdvojnásobila a vítězem se stal méně známý český byznysmen se zajímavým podnikatelským rozsahem.

Informace HN potvrdil i sám insolvenční správce Lee Louda. „Výběrové řízení se nakonec konalo jako čtyřkolové a poslední kolo v režimu závěrečného cenového rozstřelu. Důvodem byl apetit zájemců a jejich navyšující se nabídky,“ uvedl Louda.

Výběrové řízení v prvním kole podle zdrojů HN přilákalo šest potenciálních kupců a nejvyšší nabídka se pohybovala kolem 2,2 milionu euro. V druhém kole si to pak již rozdali jen tři nejsilnější zájemci, přičemž to vypadalo na souboj bulharské investiční společnosti Starcom Holding AD a rakouského aktivistického fondu Petrus Advisers.

Zatímco rakouský Petrus Advisers nabídl těsně přes 2,5 milionu eur, bulharská nabídka překročila 2,7 milionu. Třetím zájemcem pak byla tuzemská investiční skupina Progresus Hol-

ding, jejíž nabídka se v druhém kole zastavila na hranici 2,3 milionu eur.

Nicméně ještě před samotným finále druhého kola se začaly objevovat informace, že další zájemci jsou připraveni nabídnout více, ale žádají správce o prodloužení lhůty na podávání nabídek. Mezi členy věřitelského výboru kvůli tomu panovaly spory a napětí. Signály o dalších zájemcích nicméně nakonec Louda po dohodě s výborem vyslyšel a vyhlásil ještě kolo čtvrté.

Do velké ofenzivy vyrazila skupina Progresus Holding někdejšího insolvenčního správce Lukáše Zrůsta, když nabídla 4,11 milionu eur, tedy více než 100 milionů korun. Ani to ale nestačilo. Na scéně se totiž objevil úplně nový hráč, který se předcházejících kol vůbec neúčastnil – společnost Bohemia Faktoring, za kterou stojí zkušený tuzemský obchodník s pohledávkami, investor do nemovitostí, právník a někdejší bankéř Karel Goláň.

Ten za 9,9 procenta WPB nakonec nabídl podle informací HN 4,12 milionu eur, Progresus přehodil tedy o pouhých deset tisíc. Až třetí se umístil vítěz předcházejícího kola, bulharský Starcom Holding AD, který se prezentoval nabídkou ve výši 3,7 milionu. Poslední byl původně favorizovaný rakouský fond Petrus Advisers s cenovkou kolem 3,4 milionu eur.

Louda výsledek tendru bez konkrétních částek HN potvrdil s tím, že je konečný.

„Otevřením obálek celkem čtyř soustředěných subjektů v průběhu schůze věřitelského výboru bylo v úterý výběrové řízení dokončeno. Jeho vítěz –

Lee Louda, insolvenční správce skupiny Arca.

Foto: HN – Lukáš Bíba

Bohemia Faktoring – podal v rozstřelu nejvyšší nabídku, a proto byl schválen nejen insolvenčním správcem, ale i hlasy všech členů věřitelského výboru,“ uvedl doslova správce Lee Louda.

Ačkoliv se Karel Goláň mediálně příliš neprezentuje, na trhu platí za silného hráče s know-how ze zahraničních bank, bohatými kontakty i nemalým finančním zázemím. Goláň se navíc velkému byznysu vyučil právě ve službách rakouského bankovníctví. V dresu investiční banky Bank Gutmann pracoval jak ve Vídni, tak jako vedoucí české pobočky v Praze. A jako šéf spřízněné Gutmann Advisers se na začátku tisíciletí podílel také na velkých obchodech s pohledávkami, které pod hlavičkou rakous-

ké firmy kupoval například od tuzemských bank.

Dnes operuje pod firmami jako Vltava Management, Central European Financial Management či Bohemia Faktoring. Loni se například utkal s konkurenty o portfolio toxických úvěrů ze zkrachované Sberbank. Zde ale nakonec skončil druhý, úspěšnější byl IFIS brněnského advokáta Marka Indry.

Karel Goláň nechtěl pro HN průběh ani výsledek prodejního procesu komentovat s tím, že je v podmínkách tendru vázán mlčenlivostí. V obecné rovině ale označil podíl ve WPB za zajímavé aktivum.

„Může se jednat o investici spíše portfoliového charakteru, ale bylo

by možné podpořit i snahy banky o expanzi do Česka a Slovenska, jak to dříve zamýšlela také skupina Arca,“ uvedl muž, který se jinak mediální pozornosti spíše vyhýbá.

Wiener Privatbank loni uváděla bilanční sumu přes 320 milionů eur a její akcie se obchodují na burze ve Vídni.

Aktuální tržní kapitalizace banky dosahuje 28,28 milionu eur.

I proto lze prodejní cenu 4,12 milionu eur za necelou desetinu banky považovat za úspěch, který může být jednou z mála dobrých zpráv pro tisíce věřitelů skupiny Arca. Ti už několik let marně čekají, zda se jim alespoň část z investovaných peněz vrátí.

■ Itálie

Zakázala mi mluvit v televizi, nařkl Meloniovou spisovatel

Ondřej Houska
ondrej.houska@hn.cz

Kdyby vrcholný německý politik napsal knihu, v níž by nejprve napadal odsun sudetských Němců z Československa, a teprve na následujících stránkách odsoudil nacismus, nejspíš by to v Česku vyvolalo silnou kritiku. Něco obdobného udělala současná italská premiérka Giorgia Meloniová – v knize, kterou napsala, ještě když byla v opozici, nejprve zmiňuje masakry Italů spáchané jugoslávskými partyzány. A teprve o řadu stran později částečně odsuzuje italský fašismus, který Jugoslávii za druhé světové války napadl a okupoval.

V Itálii to žádnou významnou polemiku nezbudilo – jde o přístup, který

je na pravici běžný. Teď ale Meloniová čelí silné kritice kvůli jiné věci související s tím, jak současná premiérka, která do politiky vstoupila jako členka neofašistické strany, vnímá minulost. Vlivný spisovatel, jehož knihy vyšly i česky, ji nařkl z cenzury. Údajně, kvůli rozdílným pohledům na minulost, zabránila jeho vystoupení ve veřejnoprávní televizi RAI.

„Premiérka se tvrději drží své ideologické linie, která vychází z neofašismu,“ chystal se v přímém televizním přenosu prohlásit Antonio Scurati, jehož biografické romány o italském diktátoru Benitu Mussolinim sklídily celosvětový úspěch a vyšly i česky.

U příležitosti výročí konce druhé světové války v Itálii chtěl Meloniová předhodit, že stále dostatečně neodsoudila fašismus, protože když

ho kritizuje, je velmi selektivní. Meloniová pravidelně odsuzuje fašistické protizidovské zákony. Ale o fašismu jakožto režimu na veřejnosti negativně nemluví. Meloniové strana Bratři Itálie má kořeny v Italském sociálním hnutí, které po roce 1945 založili někdejší Mussoliniho spolupracovníci.

Televize RAI Scuratiho účast ve vysílání na poslední chvíli zrušila. Podle něj za tím nestály programové dů-

~
Premiérka jakýkoliv nátlak odmítla a text Scuratiho televizního projevu celý zveřejnila.

vody, ale šlo o příkaz vedení stanice, které dosadila současná vládní koalice. Následně se ozvali další autoři, jejichž názory nesouzní s postojem pravice, která je teď v zemi u moci. Také oni tvrdí, že veřejnoprávní televize na poslední chvíli zrušila jejich předem domluvená vystoupení.

Podle deníku La Stampa premiérka Meloniová skutečně krátce předtím telefonovala několika vysoce postaveným manažerům televize RAI. Stanice už v celé věci zahájila interní vyšetřování. Její vedení ale jakoukoliv cenzuru nebo tlak odmítlo.

„Zodpovědným přístupem by bylo vyčkat výsledků našeho vyšetřování, nikoliv ještě předtím vydávat komentáře a dělat závěry,“ prohlásil generální ředitel RAI Giampaolo Rossi.

Vedení televize upozornilo taky na skutečnost, že spisovatel Scurati

sice na poslední chvíli nemohl se svou deklarací vystoupit osobně, ale celou ji za něj ve vysílání přečetla moderátorka – takže jeho myšlenky zazněly. Sama Meloniová jakýkoliv nátlak odmítla a upozornila na fakt, že Scurati měl dostat honorář ve výši 1800 eur, tedy přes 45 tisíc korun, přičemž se pozastavila nad jeho výší.

„Já, která jsem byla ze strany veřejnoprávních médií vždy ostrakizovaná a přehlížená, nebudu nikdy požadovat, aby byl cenzurován někdo jiný,“ napsala Meloniová na své facebookové stránce. A text Scuratiho televizního projevu na ní celý zveřejnila.

Politologové řadí Meloniové stranu Bratři Itálie na krajní pravici. Od doby, co se předloni na podzim stala premiérkou, ale v Itálii vládne umírněně.

Powertica

Váš spolehlivý partner ve světě energií

Stabilita

Spolehejte na dodávky od druhého největšího výrobce elektřiny v ČR, partnera státních i soukromých podniků.

Férovost

Zajistěte si energetické dodávky za transparentních a férových podmínek. Díky naší silné mezinárodní skupině garantujeme stabilitu a výhodné ceny.

Odbornost

Naši experti vám nabídnou osobní poradenství, pomohou vybrat nejlepší produkty či služby a stanou se tak vašimi průvodci světem energetiky po celou dobu spolupráce.

**Zajistěte si elektřinu
a zemní plyn pro vaši firmu**

FIX+
pro jednorázové
a rychlé zajištění
nákupu

STEP FIX+
pro postupný nákup
v profilu sjednaného
diagramu

SPOT+
pro postupný nákup
base load produktů

Kontaktujte nás
Naskenujte QR kód pro více informací nebo navštivte
naše webové stránky www.powertica.com

Powertica Energie a.s.
V celnici 1031/4, 110 00 Praha 1

ROTAČNÍ SEKAČKY

30 MODELŮ

(benzinové, elektrické, AKU)

BENZINOVÁ S POJEZDEM MTF SP 42 41 cm | 1,9 kW | 60 l

- VÝKONNÝ AGREGÁT ST 120 s moderním rozvodem OHV
- ODOLNÉ ŠASI z prvotřídní oceli
- CENTRÁLNÍ NASTAVENÍ VÝŠKY SEČENÍ v rozmezí 2,2–6,5 cm
- PERFEKTNÍ SBĚR TRÁVY díky krátkému, širokému a přímému odhozovému tunelu
- PRAKTICKÉ SNADNO SLOŽITELNÉ MADLO
- OPTICKÁ SIGNALIZACE ZAPLNĚNÍ KOŠE
- ODOLNÝ A ROBUSTNÍ SKID PLATE

**BENZINOVÉ
S POJEZDEM**

od **5 590 Kč**

Prodejní cena
~~11 110 Kč~~

AKČNÍ CENA
7 790 Kč

Ukázka z nabídky 30 modelů ROTAČNÍCH SEKAČEK:

ELEKTRICKÉ	Příkon (W)	Záběr (cm)	Prodejní cena (Kč)	Akční cena (Kč)
MTF LME 32 K	1 000	32	3 190	1 990
MTF LME 38 H	1 600	38	5 260	3 490
BENZINOVÉ S POJEZDEM	Výkon (kW)			
MTF LM 40 PSP	1,6	41	8 850	5 590
MTF SP 42	1,9	41	11 110	7 790
MTF SP 46	2,2	46	12 960	8 990
G 48 TK Comfort Plus	2,4	46	15 050	10 990
MTF LM 51 SP	2,8	51	17 250	12 890
MTF SP 46 H	2,75	46	19 010	13 990
MTF 4820 PDBW 4S	2,6	46	20 770	14 990
MTF S 510 PD BW 4S	2,6	51	20 770	15 590
G 48 TKE Comfort Plus	2,9	46	21 980	15 590
G 48 TBR Allroad Plus 4	2,12	46	21 980	15 990
G 53 TKE Comfort Plus	2,9	51	24 070	16 490
SP 535 HW 4S	3,3	51	27 480	18 590
MAX 53 VBD Allroad AI.	2,58	51	28 580	21 190

**STARÁME SE
O 2,4 MILIONU
ZÁKAZNÍKŮ.
A RÁDI SE POSTARÁME I O VÁS.**

OTEVŘENO KAŽDÝ
DEN V TÝDNU
9.00 – 18.00
(SO a NE 9.00 – 17.00)

DOPRAVA
PO CELÉ ČR
AŽ K VÁM DOMŮ

PRODEJ
NA JEDNO

PROFESIONÁLNÍ
PÉČE O ELEKTROKOLA
S MOŽNOSTÍ
ZAPŮJČENÍ

PRODLOUŽENÉ
ZÁRUKY

E-SHOP,
24 HODIN

AKU TECHNIKA

Sekačky, plotovky, strunovky, prořezávače, pily, fukary, myčky, vozík a další

46 MODELŮ

ve 3 výkonových řadách

24, 40 a 60 voltů

Na výběr baterie
s kapacitou
2 / 4 / 5 / 6 / 9 Ah

ZAHRADNÍ NÁBYTEK

80 DRUHŮ

Stoly, pevná i polohovací křesla, lavice, lehátka, odkládací stolky, taburety, houpačky, slunečníky, potahy

1 BATERIE PRO VŠECHNY STROJE

(v dané výkonové řadě)

1 baterie může pohánět např. SEKAČKU, STRUNOVKU, PLOTOVKU, KŘOVINOŘEZ, PILU, PROŘEZÁVAČ, ale i VERTIKUTÁTOR, MYČKU, VOZÍK a další. Baterii stačí snadno přecvaknout z jednoho stroje do druhého a pokračujete v práci.

GREENWORKS G40 LM35 40 V

35 cm | až 70 min. | 40 l

- CENTRÁLNÍ NASTAVENÍ výšky sečení do 5 poloh
- Také možnost MULČOVÁNÍ
- NA VÝBĚR BATERIE s kapacitou 2 Ah, 4 Ah nebo 5 Ah
- Stejnou baterii můžete použít i PRO DALŠÍCH 16 STROJŮ řady Greenworks 40 V

Prodejní cena
~~7 980 Kč~~

AKČNÍ CENA
4 990 Kč

Ukázka z nabídky 46 modelů AKU TECHNIKY:	Napětí (V)	Prodejní cena (Kč)	Akční cena (Kč)
Strunovka Greenworks G24 LT25	24	1 900	1 390
Pila Greenworks GD24 CS30	24	4 810	3 290
Strunovka Patriot GT30	40	3 180	2 290
Plotovky Patriot HT56	40	3 480	2 290
Strunovka Greenworks G40 LT	40	4 270	2 590
Plotovky Greenworks G40 HT61	40	4 210	2 690
Pila Greenworks GD40 CS15	40	7 620	4 790
Sekačka Greenworks G40 LM35	40	7 980	4 990
Vertikutátor Greenworks G40 DT35	40	10 060	5 990
Sekačka Greenworks G40 LM41	40	9 710	6 590
Prořezávač Greenworks GD60 PS25	60	8 710	5 790
Sekačka s poj. Greenworks GD60 LM46SP2	60	20 710	12 990

Cena za 4x pevné křeslo Orlando bez potahu + stůl Orlando 150 cm

EUKA
Velice tv
které si

otevřeno i v neděli

12 MODELŮ

ZAHRADNÍ TRAKTORY

ČNÉ VÝROBKY... AJÍCÍ CENY...

ZAHRADNÍ TRAKTORY

od **38 900 Kč**

MTF LT 86 M / MTF LT 86 H

86 cm

5,6 / 7,8 kW

245 l

- VÝKONNÝ AGREGÁT LONCIN s moderním rozvodem OHV
- ROBUSTNÍ NOSNÝ RÁM z prvotřídní oceli
- PERFEKTNÍ SBĚR TRÁVY díky krátkému, širokému a přímému odhozovému tunelu
- ANTISKALPOVACÍ KOLEČKA zabraňují sdíráni trávníku na nerovnostech
- ELEKTROMAGNETICKÉ SPÍNÁNÍ SEKAČKY
- AKUSTICKÁ SIGNALIZACE ZAPLNĚNÍ KOŠE
- ODKLÁDACÍ SCHRÁNKA na drobnosti
- NASTAVITELNÉ SEDADLO • MODERNÍ DESIGN • DVOUNOŽOVÁ SEKAČKA
- V nabídce verze s MANUÁLNÍ (MTF LT 86 M) i AUTOMATICKOU PŘEVODOVKOU (MTF LT 86 H)

MODEL	Výkon (kW)	Záběr (cm)	Koš (l)	Prodejní cena (Kč)	Akční cena (Kč)
MTF LT 61	5	61	150	45 100	38 900
MTF 1438 M - SD	7,5	98	-	73 100	53 900
MTF LT 86 M	5,6	86	245	81 900	59 900
MTF 1430 M	6,8	84	240	86 900	64 900
MTF LT 86 H	7,8	86	245	89 900	68 900
MTF 1428 H	7,1	71	170	93 900	69 900
MTF 1430 HD	6,8	84	240	92 900	72 900
MTF LT 102 H	7,8	102	245	94 900	74 900
MTF 1538 H	7,9	98	240	98 900	79 900
XTY 190 HD	10,8	102	320	148 900	108 900
XHXY 240	13,1	122	360	185 900	149 900
XHTY 240 4WD	11,67	102	360	245 900	199 900

MTF LT 86 M
s manuální převodovkouProdejní cena
~~81 900 Kč~~AKČNÍ CENA
59 900 KčMTF LT 86 H
s automatickou převodovkouProdejní cena
~~89 900 Kč~~AKČNÍ CENA
68 900 Kč

VSKÉ SLUŽBY

SERVIS
OM MÍSTĚZAZIMOVÁNÍ
A ODZIMOVÁNÍ
ZAPUŠTĚNÝCH
BAZÉNŮPOSEZONNÍ
SERVISNÍ
PROHLÍDKY
ZDARMAKVALIFIKOVANÝ
PERSONÁL,
ODBORNÉ
PORADENSTVÍ

DENNĚ

PROFESIONÁLNÍ
STAVBA BAZÉNŮ
VČETNĚ DOPRAVYHOME
CREDIT ESXOX
PRODEJ NA SPLÁTKYSESTAVENÍ
A ZPROVOZNEHÍ
STROJŮ I JINÝCH
VÝROBKŮ

ZÁKAZNICKÁ LINKA

+420 327 777 111

(pondělí až pátek 9.00 – 18.00,
sobota a neděle 9.00 – 17.00)

mountfield@mountfield.cz

Facebook.com/Mountfield

YouTube.com/Mountfieldcz

Ukázka z nabídky 80 druhů NÁBYTKŮ:

TAHOKOV	Prodejní cena (Kč)	Akční cena (Kč)
Křeslo Savoy Basic	2 200	1 350
Křeslo Café Latté	2 300	1 390
Stůl Savoy, ø 80 cm, skládací	4 800	2 150
HLINÍK		
Křeslo Alegria	2 450	1 550
Polohovací křeslo Angela DeLuxe	4 650	3 290
Lehátko s polštářkem SUN	2 300	1 390
Houpačka Rio - antracit	9 500	6 490
Slunečník Havana - antracit	2 600	1 450
EUKALYPTUS		
Stolek Orlando, odkládací	2 500	1 490
Křeslo Orlando	2 900	1 750
Stůl Orlando	5 800	3 890
TEAK		
Taburet Gentle	3 500	1 750
Křeslo Ambra, balkonové	4 100	2 390
Stůl Ambra, balkonový	6 100	3 490

SESTAVA ORLANDO

Prodejní cena
~~17 400 Kč~~AKČNÍ CENA
10 890 KčALYPTUS
rdé, odolné, a přitom lehké dřevo,
nic nedělá z povětrnostních vlivů.

NADZEMNÍ BAZÉNY AZURO

s možností částečného nebo úplného zapuštění

35 MODELŮ

AZURO VARIO
(kruhové i oválné)• Modelová řada bazénů
S HLOUBKOU AŽ 1,20 M• Silné a odolné STĚNY ZE ŽÁROVĚ
ZINKOVANÉ OCELI s vícevrstvou
antikorozi úpravou• Na výběr TŘI VNĚJŠÍ DEKORY
(dřevo, kámen, sedá)• Speciální vnitřní fólii volíte
ze 4 VARIANT s odlišnými vzory
i tloušťkou materiálu5-7 ZÁRUKA 5-7 let
(dle zvoleného modelu)

Ukázka z nabídky 35 modelových variant:

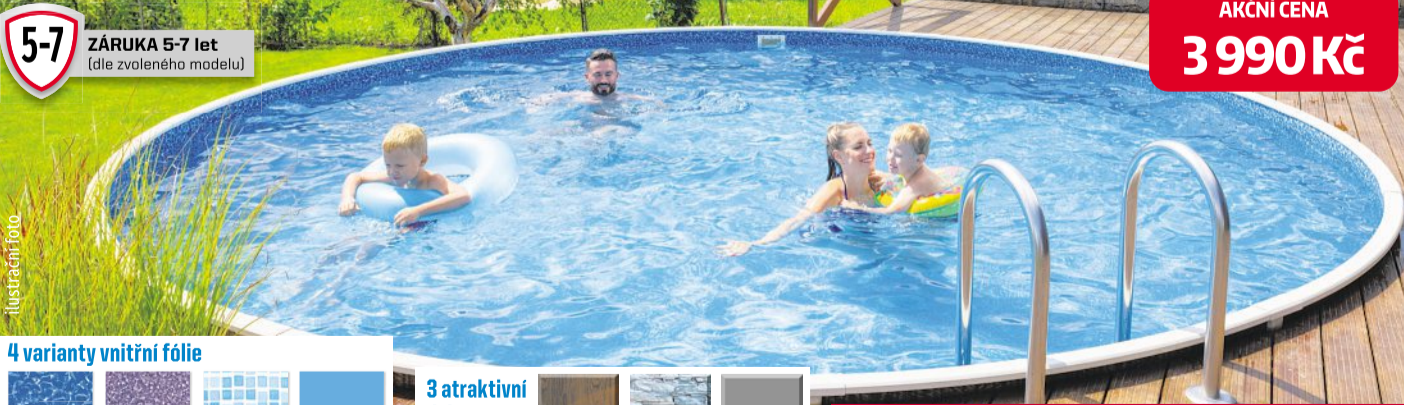
AZURO VARIO (TĚLESO BAZÉNU)	V1	V1 plus	V2	V3	V4	V6	V7
KRUH	KRUH	KRUH	KRUH	KRUH	KRUH	OVÁL	OVÁL
Rozměr (m)	ø 3,6	ø 3,6	ø 4,6	ø 4,6	ø 5,5	5,5 x 3,7	7,3 x 3,7
Hloubka (m)	1,07	1,20	1,07	1,20	1,20	1,20	1,20
Přibližný objem (l)	11 000	12 000	18 000	20 000	28 000	21 000	29 000
Prodejní cena (Kč)	6 750	10 450	12 200	14 850	22 900	31 000	48 900
Akční cena (Kč)	3 990	5 990	6 990	8 190	12 690	17 400	27 300

4 varianty vnitřní fólie

3 atraktivní
dekory
na výběrKOUPEJTE SE
CO NEJDŘÍVE!Čím dříve bazén pořídíte, tím
dříve ho postavíte a také včas
upravíte jeho nejbližší okolí
(např. zarovnáte terén, položíte
dlažbu, zasejete trávu atd.) tak,
aby zahrada byla co nejdříve v
plné své kráse připravena.

Příklad ceny:

Azuro Vario V1

Prodejní cena
~~6 750 Kč~~AKČNÍ CENA
3 990 Kč

těleso, dekorativní

Mountfield

E-SHOP Nakupovat můžete také 24 hodin denně na www.mountfield.cz

■ Rozhovor

V datových centrech se nám daří. Největší potenciál ale mají samoobslužné boxy

Milan Mikulka
milan.mikulka@hn.cz

Pelhřimovská Conteg Group vyrostla na vývoji a výrobě serverových skříní a IT rozvaděčů pro datová centra. Postupně ale přidala i vitríny a vinotěky a v posledních letech i samoobslužné boxy. Ty v Česku zažívají v posledních letech nebývalý boom, hlavně díky doručování balíků z e-shopů. Conteg, který loni utržil 1,75 miliardy korun a jeho zisk EBITDA činil 144 milionů korun, vedle výroby i tři stovky boxů provozuje pod značkou OX Point. A v tomto oboru vidí největší potenciál pro expanzi.

„Boxy už dnes umí a do budoucna budou umět podstatně víc věcí,“ říká v rozhovoru pro HN předseda představenstva Vít Voláček, který se svým otcem v roce 1998 firmu založil.

Vedle toho, že boxy se čím dál víc budou využívat i k dalším úkonům než jen vyzvednutí balíčku, bude podle Voláčka větší odpor proti tomu, „že vedle sebe budou stát na ulici tři různé krabice“. Bude tak větší tlak je dostat dovnitř budov. „My v tomto směru finalizujeme vývoj boxů do bytových domů, které mohou nahradit běžné poštovní schránky,“ říká.

Jaký byl loňský rok v kontextu několika předchozích let?

Hospodářské výsledky dopadly podobně jako v roce 2022. Rok 2023 byl náročnější, protože se začalo překrývat víc věcí najednou. Odezněl covid, dodavatelské řetězce se přiblížily normálu, a tak skončilo období, kdy plno firem chtělo co nejvíc zboží a co nejdřív. Začátkem roku 2023 při zklidnění situace zjistily, že mají moc zásob, a minimálně půl roku nepotřebovaly žádné zboží, protože prvně musely vyčistit sklady. Zároveň výraznou roli sehrály vyšší úrokové sazby. Řadu investic si firmy naplánovaly už před covidem nebo v době nízkých úroků. Teď už ale nemusí ekonomicky vycházet. Takže vzniklý koktejl způsobil, že některé firmy se dostaly ze situace „tři roky se nestíhalo“ do stavu, kdy téměř nemají co dělat.

Opravdu se vrátily čekací lhůty do normálu?

Jak u čeho. Ale dám příklad s naším dodavatelem ventilátorů do serverů. V té extrémní době byla dodací lhůta rok až dva, teď je to zase šest týdnů. Ale ta mánie mít co nejvíce naplněné sklady už skončila. Bohužel v té šílené době si každý dodavatel ještě přihodil vyšší cenu a výsledkem byla inflace, jakou jsme zažili.

Z kterých odvětví jsou vaši hlavní zákazníci?

Z datových center. Do nich dodáváme skříně neboli rozvaděče, kabeláž, inteligentní napájení, chlazení. Dalším odvětvím jsou technologické a administrativní budovy. Děláme také elektrotechnické výrobky na zakázku pro velké nadnárodní firmy jako General Electric. Pak děláme chlazené vitríny a vinotěky do gastroprovozů, to je však z pohledu objemu výroby malé. Ale zase to vidíte v polovině top restaurací v Praze. Od čeho si však hodně slibujeme a na co se hodně soustředíme, jsou automatizované předávací boxy. Schválně neříkám výdejní, protože už dnes umí a do budoucna budou umět podstatně

víc věcí. V Česku teď máme vlastní síť více než 300 boxů, ale hlavně jsme výrobce a vlastník softwaru a know-how na jejich výrobu.

Kdo jsou vaši konkrétní zákazníci?

V Česku v oblasti datových center patří k těm důležitým třeba Cetin a T-Mobile. Většinu zákazníků máme v zahraničí, od Středního východu po západní Evropu. Ve Francii jsme dodávali například pro DHL. Pravděpodobně jako jediná česká firma jsme dodávali do centrály NATO v Bruselu, konkrétně IT rozvaděče. V Egyptě se staví nové hlavní vládní město, New Administrative Capital. Tam jsme dodávali okolo čtyř tisíc velkých rozvaděčů, to bylo asi 250 lodních kontejnerů, které odjízďely do Egypta. Teď je jedním z našich cílů získat více zákazníků v řadách opravdu velkých globálních firem. Handicapem je, že sídlíme v Praze a firmy jako Google a podobně se rozhodují v USA, možná některé v Londýně, ale rozhodně ne tady.

Jaký dopad na váš byznys má nárůst poptávky po umělé inteligenci?

Prognózy stále počítají se silným růstem datových center. A to přestože se zvyšuje hus-

tota serverů. Ale množství dat roste rychleji. A čím víc je dat a čím víc se budou analyzovat a bude je potřeba ukládat, tím víc center bude potřeba. Jen si představte, kolik megabytů má jedna fotka v mobilu, respektive na cloudu. A kolik takových fotek každý má. A zároveň se dnes výrazně víc zálohuje, protože nechcete přijít o fotky z dovolené před pěti či deseti lety. A u firem je objem dat a tlak na jejich zálohování ještě na mnohem vyšší úrovni.

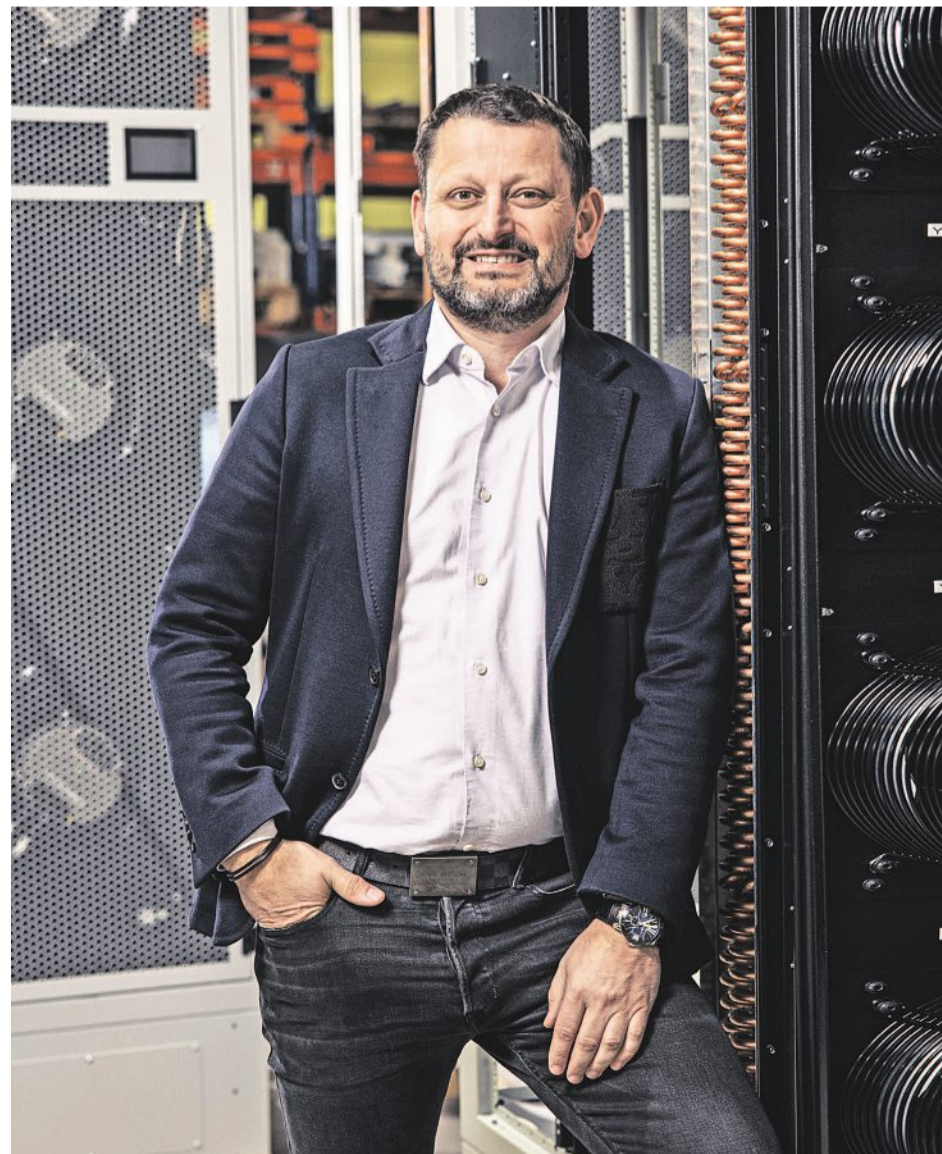
A jak výstavbu serverů ovlivňuje geopolitika? Když se před lety naplno rozjízďel rozvoj cloudových úložišť, tak občas zaznívalo, že se budou stavět v oceánech nebo na Sibiři, aby se ušetřilo za chlazení. Teď ale datové centrum pro Evropu v Rusku asi nebude...

Určitě ne. Geopolitika a bezpečnost hrají čím dál silnější roli. A Evropa bude mít svá data centra a staví se velmi intenzivně. Máme pobočku ve Finsku a vidíme, že tam je vhodné podnebí a datacenter na počet obyvatel je tak více než v jiných evropských zemích. Ale stejně tak vidíme, že jedním z největších center je Madrid. A to moc teplejších míst v Evropě nenajdete. Loni jsme otevřeli novou pobočku v Itálii a už tam máme nasmlouvané dodávky do datových center v milionech eur. Staví se téměř všude.

Jednáte o koupi některého z konkurentů?

Před dvěma lety jsme koupili španělského výrobce rozvaděčů Retex. Hodně se soustředíme na jihozápadní Evropu, kde vidíme velký potenciál růstu. Pokud budou další akvizice, tak takové, že nám budou doplňovat naše výrobové portfolio. Určitě nějaké nápady máme, ale klíčové je teď udělat co největší růst na jihozápadě. Zároveň v oblasti boxů spíše hledáme spoluinvestory na expanzi do zahraničí, protože je to nákladné a zároveň je potřeba být rychlý.

Děláte skříně pro servery, vitríny, samoobslužné boxy. Jak se rozhodujete o tom, do čeho se pustíte?

Vít Voláček (48) založil se svým otcem Janem firmu Conteg v roce 1998 a dnes se věnuje řízení celé skupiny. Jeho bratr Vojtěch, který se k rodinnému byznysu připojil později, je šéfem obchodu. Foto: Conteg

Rozhodnout musí rodina, takže primárně já s bratrem. A na první pohled to může znít zvláště, ale vitríny, vinotěky, servery a výdejní boxy jsou si výrobně velmi podobné. K vinotěkám jsme se dostali tak, že jsme potřebovali získat know-how k výrobě určité technologie chlazení, které pak využíváme u serverů. A výdejních boxů, u nichž je část chlazená, v budoucnu také bude přibývat. Přitom jsme nemuseli naše výrobní závody úplně překopávat nebo stavět nové, abychom začali boxy vyrábět.

Jaké plány máte v samoobslužných boxech?

Velké. Teď jsme třetí největší provozovatel v Česku. Vyvinuli jsme vlastní software. Naše strategie je mít síť zcela otevřenou všem možným zákazníkům, ne jen jednomu e-shopu nebo dopravci.

Není to jen o doručování balíků z e-shopů, vidíme velký potenciál třeba pro menší obce. Boxy neumožňují jen vyzvednout, ale i podat zásilky, v tomto ohledu je pro nás důležitá spolupráce s Českou poštou. Na monitoru boxu může být i úřední deska, starosta v něm může občanům nechat dokumenty místo toho, aby si je museli vyzvednout v úředních hodinách. Ty bývají hlavně v menších obcích hodně omezené. Zároveň boxy mohou sloužit pro obecní knihovny. A taky na výdej nákupu potravin. U nádraží slouží jako úschovny zavazadel.

Pokud chceme na vesnici udržet mladé lidi, tak musíme část pohodlnosti městského života na ten venkov přenést. Bylo to tak s mobilním signálem, internetem a bude to i se samoobslužnými boxy. Když si něco objedná, tak to sem dostanu. Když chci něco odeslat, tak to odsud odešlu. A já jsem přesvědčen, že to lidi budou využívat. Takový box si od nás pořídila i obec s 80 obyvateli a ti lidé to používají.

Kam se ještě vývoj boxů podle vás v nejbližších letech posune?

Bude se víc řešit vzhled. Bude větší odpor proti tomu, že vedle sebe budou stát na ulici tři různé krabice. Mně se to taky nelíbí, je to vizuální smog. Takže očekávám, že bude větší tlak na to, ať boxy vypadají líp a zároveň ať ho nemá každý přepravce úplně odlišný. My v tomto směru finalizujeme vývoj boxů do bytových domů, které mohou nahradit běžné poštovní schránky.

Kolik takový box bude stát?

Konkrétní částku uvádět nechci. Ale průměrné SVJ v Česku má 25 bytů, tak to vychází v řádu tisícovek na byt. A když to vydělím deseti nebo více lety, tedy životností boxu, tak to není moc peněz. Plán je, aby do něj přicházela pošta, balíčky, ale zároveň přes něj šlo posílat, včetně tisku štítků. Nebude mít každý byt svou schránku, budou sdílené. Toto vše zvýší komfort bydlení a posune ho do standardu 21. století. Tyto schránky, kde je i lednička, máme i pro rodinné domy. Protože objednávka potravin na e-shopu je fajn, ale co když se zdržíte v práci nebo vám kurýr zavolá, že může přijet už dřív? Takové řešení už ostatně používám na svém domě.

Máte hlavní výrobní závod v Pelhřimově. Čím to, že město, které není na dálnici, nemá železniční koridor, má nejnižší nezaměstnanost v Česku?

Pelhřimov má dlouhodobě štěstí na vedení města. My začínali v 90. letech v Humpolci v pronajatých prostorách. Chtěli jsme koupit pozemky pro výrobní závod, Humpolec nám nebyl schopen nic nabídnout. Ale starosta Pelhřimova přišel, dal nám na výběr hned z několika pozemků a jeden splňoval to, co jsme hledali. Díky tomu jsme tam dodnes, a to přesto, že je tam v té velké konkurenci firem opravdu těžké sehnat zaměstnance. Na druhou stranu, pozitivem zase je, že Pelhřimov je město s největším počtem děrovacích nebo dělicích lisů od jedné významné německé značky. A zatímco jinde na servis čekají třeba tři čtyři dny, tak my jen hodiny.

Digitální kontejner sám nahlásí, že je plný

Chytré technologie mění i svět svozu a likvidace odpadů. Společnost Meva, která je předním evropským výrobcem nádob na komunální a tříděný odpad, může jeho vývoj dlouhodobě pozorovat. Podle jejího generálního ředitele Vladimíra Lapihusky roste poptávka po ekologičtějších a udržitelnějších řešeních a rozšiřuje se také spektrum materiálů, které je možné efektivně recyklovat. Vznikají proto nová řešení, která tomuto trendu vycházejí vstříc.

V Česku se třídí odpad už více než čtvrt století. Jaké trendy v této oblasti pozorujete?

Inovace reagují především na rostoucí potřebu efektivnějšího a ekologičtějšího zpracování odpadů. Kromě sběru plastů, papíru, skla a kovů se stále více separuje bioodpad, kuchyňský olej či elektronická zařízení. Dalším trendem je digitalizace a využití chytrých technologií. Inteligentní systémy pro správu odpadů pomáhají občanům lépe třídít a minimalizovat množství odpadu, který končí na skládkách. Příklady zahrnují aplikace, které ukazují, kam co patří nebo kdy jsou odpadky vyváženy. Dalším trendem je tzv. zero waste a minimalizace odpadu, což je snaha o snížení množství odpadu na jeho zdroji, například pomocí opakovaně použitelných obalů nebo výrobků navržených pro delší životnost.

Kde máme v třídění odpadu jako Češi rezervy?

U nás je systém třídění odpadu poměrně dobře rozvinutý, ale stále existují oblasti, kde by se dala situace zlepšit. Ačkoliv se dělá mnoho ve směru osvěty a vzdělávání, stále je důležité zvyšovat povědomí mezi občany o důležitosti správného třídění odpadů. Zvýšená informovanost může vést k efektivnějšímu třídění a zmenšení kontaminace recyklovatelných materiálů. Rozšíření a modernizace infrastruktury pro sběr a třídění odpadu mohou usnadnit přístup k třídění a zefektivnit celý proces. To zahrnuje například lepší dostupnost kontejnerů pro různé druhy odpadu v domácnostech a na veřejných místech.

Od začátku roku 2025 budou mít obce povinnost zřídít místo pro sběr nepotřebných oděvů, obuvi a bytových textilií. Jak jsme na tom s dostupností těchto kontejnerů teď?

V současné době je dostupnost těchto kontejnerů poměrně omezená ve srovnání s kontejnery pro běžnější typy odpadu, jako jsou plasty, papír nebo sklo. Často jsou umístěny u velkých obchodních center nebo na vybraných veřejných místech. Do roku 2025 by obce měly zvýšit jejich počet a zajistit jejich lepší dostupnost. Taktéž je důležité, aby byly kontejnery pravidelně vyprazdňovány a udržovány v čistotě a dobrém stavu, což může podpořit jejich častější využívání. Zároveň by mělo být posíleno informování veřejnosti o možnostech sběru textilního odpadu, jeho významu pro recyklaci a o tom, jak správně třídít oděvy a textilie, aby recyklace byla co nejúčinnější.

K čemu slouží vstupní komora pro vhažování odpadu a proč se používá právě v textilních kontejnerů?

Vstupní komora zabezpečuje obsah před přístupem nežádoucích předmětů a před škůdci. Navíc udržuje obsah v čistotě a slouží také jako prevence proti krádežím a pro omezení rizika zranění. Tento typ komory se používá u textilních kontejnerů a někdy i u jiných typů specifického odpadu, kde je potřeba zvýšená kontrola nad tím, co je do kontejneru vhozeno, a zároveň ochrana vhozeného materiálu.

O jaké typy odpadních nádob mají obce a firmy největší zájem?

Nejvíce žádané jsou kontejnery na plasty, papír, sklo, kovy, bioodpad a speciální kontejnery pro elektronický odpad nebo textil. Obce a firmy také vyhledávají nádoby, které jsou robustní, odolné vůči počasí, snadno přístupné pro všechny uživatele a vybavené moderními technologiemi, jako jsou například systémy pro sledování zaplněnosti nebo chytré čipy

Chytrý kontejner Keyloader. Požadavky na digitalizaci se týkají i odpadového hospodářství. Zdroj: Meva

pro monitoring a správu odpadů. Výběr ovlivňují legislativní požadavky a cíle Evropské unie, snaha o finanční úspory a případné dotace na daný druh odpadu. U firem jde často také o tlak veřejnosti a image.

Jak funguje čipové uzávěření kontejnerů?

To je technologie, která se stále častěji používá v systémech sběru odpadů, aby se zvýšila efektivita a kontrola nad tříděním a sběrem. Systém funguje na principu identifikace a autorizace uživatelů pomocí čipových karet nebo jiných forem identifikace, což může zahrnovat RFID čipy, mobilní aplikace, nebo dokonce biometrické údaje. Uživatel přiloží kartu nebo jiné identifikátory ke čtečce na kontejneru, tím odblokuje víko nebo přístupový mechanismus a to mu umožní vhodit odpad. V nabídce Meva Smart City máme i systémy pro sledování zaplněnosti a aplikace pro správu odpadu.

Jaké jsou výhody a nevýhody podzemních nádob na tříděný odpad?

Podzemní kontejnery jsou méně viditelné a zlepšují tím estetický dojem veřejných prostor. Navíc nezabírají tolik místa na povrchu, což je výhodné zejména v hustě zastavěných městských oblastech. Odpad uložený pod zemí je méně vystavený teplotním vlivům, může to snížit produkci zápachu a rozklad odpadu. Tyto kontejnery mají také větší kapacitu než běžné nadzemní kontejnery a díky tomu nevyžadují tak časté vyvážení. Jejich instalace je ale ve srovnání s nadzemními kontejnery nákladnější. Údržba vyža-

duje speciální vybavení a školený personál, což provozní náklady dále zvyšuje.

To je důvod, proč jich ve městech není víc?

Je to jeden z důvodů, ale není jediný. Instalace podzemních nádob na tříděný odpad ve městech vyžaduje komplexní plánování umístění. Města musí zvážit mnoho faktorů, včetně geologických podmínek, existující infrastruktury a rozpočtových omezení. Každopádně jsem přesvědčen, že města, která se rozhodnou investovat do podzemních kontejnerů, mohou profitovat z jejich dlouhodobých výhod v oblastech estetiky, hygieny a efektivity sběru odpadů.

Jaké jsou moderní metody redukce odpadu?

Rozdělil bych to do tří hlavních fází: předcházení vzniku odpadu, optimalizace třídění a recyklace, zlepšení konečného zpracování odpadu. Každá z těchto fází vyžaduje specifické technologie, infrastrukturu a často i legislativní podporu, aby bylo možné efektivně snižovat objem odpadu a zvyšovat jeho užitnou hodnotu. Implementace těchto metod ve větším měřítku může významně přispět k udržitelnější správě odpadů a ochraně životního prostředí.

Proč má každá obec svá vlastní pravidla, které materiály třídít dohromady a které zvlášť?

Pro sběr a zpracování odpadu má každá obec různé kapacity. Zatímco některé mohou mít pokročilá třídící zařízení, jiné se musí spolehnout na jednodušší systémy. Obce mohou stanovovat své vlastní recyklační cíle a politiky podle místních potřeb a zájmů, což zahrnuje i rozhodnutí, jaký typ třídění bude pro jejich komunitu nejvhodnější. Hodně to závisí na nákladech spojených s různými typy recyklace. Obce s menšími rozpočty logicky preferují méně komplexní systémy. Určitou roli v tom hraje i úroveň osvěty a angažovanosti obyvatel.

Je lepší mít více různých kontejnerů na každý typ odpadu, nebo odpad házet do jednoho a třídít až v pozdějších fázích svozu?

Oba přístupy mají své výhody a nevýhody. Použití více kontejnerů na každý typ odpadu podporuje vyšší kvalitu recyklovaných materiálů, nižší míru kontaminace, lepší využití recyklovaných surovin. Nevýhodou je, že toto řešení vyžaduje více místa a může být nákladnější kvůli potřebě více kontejnerů a častějšího vyvážení. Výběr nejvhodnějšího systému třídění by měl být založen na konkrétních potřebách a možnostech každé obce, s ohledem na maximální efektivitu a udržitelnost.

Jakou mají vaše odpadní nádoby životnost a jak se likvidují?

Společnost Meva, jako jeden z předních dodavatelů odpadních nádob v České republice, nabízí produkty s průměrnou životností přibližně 10-15 let, což se může lišit v závislosti na typu použitého materiálu a intenzitě užívání nádob. Životnost ovlivňují i klimatické podmínky a způsob manipulace. Správná údržba a vhodné zacházení s nádobami samozřejmě jejich životnost prodlužují. Staré plastové nádoby se dají rozdrtit a zpracovat na granulát, který se využívá k výrobě nových plastových produktů. Tento proces pomáhá snížit množství odpadu končícího na skládkách a zároveň šetří zdroje. Nabízíme nádoby a kontejnery ze stoprocentně recyklovatelných plastů pro udržení cirkulární ekonomiky. Meva samozřejmě hledá nové způsoby v implementaci udržitelnějších materiálů i v oblasti sběru odpadu. Celkově se společnost Meva a celý průmysl odpadních nádob snaží reagovat na rostoucí poptávku po ekologičtějších a udržitelnějších řešeních, což je trend, který odráží širší snahy o zelenější a udržitelnější hospodářství.

MEVA

- Společnost Meva, se sídlem v Roudnici nad Labem, je uznávaným lídrem v oboru strojírenství a svou historií datuje až do roku 1898.
- Díky své dlouhé a bohaté historii a zkušenostem se Meva etablovala jako přední výrobce a dodavatel řešení pro odpadové hospodářství, průmyslové aplikace a vybavení pro města.
- S více než 300 zaměstnanci je klíčovým hráčem v regionu a její produkty a služby jsou žádané pro jejich kvalitu, inovativnost a spolehlivost. Meva se neustále snaží o rozvoj a zlepšování svých výrobků, aby vyhověla požadavkům a potřebám moderní společnosti.

■ Technologie

Jako ve velině vesmírné mise. Cetin si vybudoval kyberbezpečnostní centrum a nabízí ho i ostatním

Michael Mareš
michael.mares@hn.cz

Bílé dveře v pátém patře kancelářské budovy na pražské Harfě jsou osazené nápisem Cetin X a bezpečnostní klávesnicí. Dovnitř se nesmí dostat nikdo nepovolaný. V rozlehlém sále, plném počítačů, monitorů a obrazovek, je totiž nový velin zabezpečení největšího provozovatele telekomunikační infrastruktury v Česku.

Společnost Cetin, patřící pod finanční skupinu PPF, své bezpečnostní dohledové centrum pojmenovala iSOC, což je zkratka anglického názvu Intelligent Security Operations Center. Odtud se 24 hodin denně řídí monitoring interních informačních a komunikačních systémů a veškerých operací v nich běžících. Cílem je včas detekovat kybernetické hrozby a útoky a zajistit okamžitou reakci. Hospodářské noviny měly jako první médium možnost nový velin navštívit.

„Data musíme samozřejmě chránit už dlouhou dobu, ale teď zabezpečení zvedáme na novou úroveň. A zároveň začínáme bezpečnostní služby nabízet externě firemním partnerům,“ říká výkonný ředitel Juraj Šedivý o službě Cetin X.

To, že kyberbezpečnostních útoků přibývá, dokazují statistiky i konkrétní případy českých firem a organizací. V nedávné minulosti měly velké problémy kvůli hackerům tuzemské banky, nemocnice, instituce jako Ředitelství silnic a dálnic či jaderná fakulta ČVUT a také řada soukromých společností. Dobře popsaný je například případ mediální firmy Newton.

Ve většině případů šlo o DDoS, ransomwarové či phishingové útoky, tedy o zahlcení systémů, digitální výpalné či podvodné taktiky. Tento týden se napadení bránila i tisková agentura ČTK, jejíž zpravodajský server vydal dvě falešné zprávy, jedna dezinformace se týkala údajného atentátu na nově zvoleného slovenského prezidenta Pellegriniho.

„Každá společnost na světě čelila v průměru 1308 kyberútokům týdně, což je nárůst o 28 procent oproti poslednímu čtvrtletí roku 2023. Meziročně jde o pětiprocentní zvýšení. Každá česká společnost byla ale ve stejném období vystavena v průměru 1571 kyberútokům týdně. Zatímco okolní země vykazují mnohem menší míru útoků, tak české organizace čelí výrazně nadprůměrnému riziku,“ říká Peter Kovalčík, regionální ředitel kyberbezpečnostní společnosti Check Point.

Proti kyberútokům Velin iSOC, nové kyberbezpečnostní středisko společnosti Cetin v Praze na Harfě. Foto: CETIN

I z údajů Cetinu je čitelný jasný trend v počtu DDoS útoků. V posledním čtvrtletí roku 2022 jich společnost zaznamenala a zneškodnila 20, poslední loňský kvartál už 1678.

Na sílící kyberkriminalitu reaguje evropská směrnice NIS2, která má za cíl zvýšit standard bezpečnosti v Evropské unii. Povinnosti z ní vyplývající se brzy dotknou více než šesti tisíc tuzemských firem a institucí. Dosud pod přísnější dohled v rámci kritické infrastruktury státo spadá jen necelých 500 subjektů.

Z průzkumu společnosti Ipsos vyplývá, že více než třetina českých fi-

rem si v souvislosti s novým zákonem o kybernetické bezpečnosti není úplně jistá svými povinnostmi a potřebovala by proškolení, případně rovnou zabezpečit.

Zatím Cetin z velína iSOC řeší bezpečnost vlastních sítí a svých klientů – to jsou velcí mobilní operátoři, ale i lokální poskytovatelé internetu a instituce veřejné a státní správy. Ti všichni využívají fyzickou i digitální infrastrukturu Cetinu.

K monitoringu a predikcím útoků, na něž se využívá umělá inteligence, společnost nově přidává i konzultační služby a provádění tzv. penetra-

ních testů, tedy zkoušky odolnosti IT zabezpečení firem. Simulují reálný kybernetický útok s cílem odhalit slabiny informačního systému a aplikací.

„Více a více kritických dat se dostává do digitálního prostředí a jakýkoli výpadek může mít extrémní následky – třeba kdyby nefungovaly výplaty důchodů nebo státní registry,“ zdůrazňuje Šedivý.

Když nás šéf iSOC Michal Borka provází po velině, který vypadá trochu jako zmenšené centrum vesmírné mise, zdůrazňuje jeho funkčnost. „Nestavěli jsme ho jako kulisy pro hollywoodský film, ale tak, aby to mělo smysl. Neplatí, že čím víc monitorů, tím víc security. Jde o komfort pro oči analytiků a jejich rychlou reakci,“ popisuje Borka.

Dává přitom příklad reálného způsobu útoku na VPN síť jednoho ze zákazníků. Někdo se do ní snažil během chvíle pod jednou identitou připojit z šesti různých míst na světě, od Česka přes JAR až po Brazílii. „V ten moment je jasné, že jde o útok,“ popisuje Borka okamžik, kdy na obrazovkách takový případ vyskočí jako alert a osazenstvo velína ho začíná řešit.

Cetin do iSOC investoval nižší desítky milionů korun a má na jeho obsluhu a zajištění kyberbezpečnosti celkem čtyřicetiletý tým.

■ Komentář

Penzijní problém snad naposledy a „polopatě“

Petr Dufek, Banka Creditas

S diskusí o reformách penzijního systému má Česko dlouholeté zkušenosti. S jejich realizací v podstatě pouze jednu, která navíc dopadla neslavně. Neobstála totiž v soukolí politického cyklu, stejně jako jiné významné kroky přinášející své ovoce daleko za hranici jednoho volebního období. Problém našeho penzijního systému však není až tak vzdálený, jak by se mohlo zdát z demografických prognóz, protože my tento problém máme už nyní.

Navzdory rekordní zaměstnanosti a téměř nejvyšším sazbám sociálního pojištění dosáhl deficit důchodového účtu v loňském roce 73 miliard korun. A o nic lépe zatím nevznívají ani letošní průběžné výsledky. Každý měsíc totiž chybí osm miliard korun, které samozřejmě zafinancuje státní rozpočet, respektive věřitelé na finančním trhu. Letošní manko může – pokud nedojde k prudkému růstu mezd – dosáhnout 90 miliard korun, které si vzhledem k situaci v rozpočtu znovu vypůjčíme. Při hypoteticky příznivé čtyřprocentní sazbě tak mohou jen poslední dva deficity stát každý další rok na úrocích 6,5 miliardy, které zaplatíme – jak jinak než na dluh.

Problém nerovnováhy systému nevyřeší ani zdanění dohodářů, ani vyšší pojistné u živnostníků. Obojí je jen malou náplastí, která ve druhém případě navíc ještě navýší výdaje na penze v budoucnu. Vlastně všechny aktuální návrhy jsou jen souborem poměrně malých parametrických změn, které se nemusí líbit lidem, kterých se teprve mají týkat, ale stále jde vlastně jen o drobnosti ve srovnání s náklady dalšího nicnedělání.

Je to možná až příliš banální, protože bez reformy bude nutné zvyšovat daně, přeměňovat peníze z jiných resortů nebo se do(n) konečně zadlužovat. Případně otevřít hranice ekonomickým migrantům. Nikoliv stovkami tisíc, ale postupně rovnou milionům, pokud bychom si chtěli udržet demografické poměry alespoň na úrovni loňského roku. Nebo jako již tradičně nemusíme dělat nic, případně dál diskutovat či snít o zázračném boju naší ekonomiky a zdaňování robotů.

KURZOVNÍ LÍSTEK - INDEX PX

BCPP 24. DUBNA 2024

název cenného papíru	závěrečný kurz (Kč)	změna (%)	AKCIE			
			objem obchodů (ks)	objem obchodů (tis. Kč)	tržní kapitalizace (mil. Kč)	podíl na indexu (%)
ColtCZ	630,00	0,32	4 422	2 801,54	22 149,17	0,88
ČEZ	847,00	-0,94	112 548	95 740,87	455 677,33	19,65
Erste	1119,00	0,36	116 859	130 801,18	471 001,54	21,66
Gevorkyan	252,00	-2,33	1 379	34,822	4 197,63	0,60
Kofola	275,00	0,73	1 741	476,88	6 130,29	15,13
Komerční banka	869,50	-0,29	234 827	204 482,09	165 247,83	0,40
Moneta	103,00	0,00	432 748	44 660,66	52 633,00	19,95
Phillip Morris	15840,00	0,00	347	5 503,82	30 312,98	4,36
Photon Energy	44,65	-2,08	4 401	197,41	2 734,30	3,18
Vienna Insurance	750,00	0,67	3 699	2759,00	96 000,00	13,80

INDEX PX						
závěrečný kurz	denní změna %	denní max.	denní min.	1M změna %	6M změna %	1Y změna %
1 563,57	-0,08	1 571,57	1 562,24	4,89	16,65	10,34

KURZOVNÍ LÍSTEK RM-SYSTÉM

24. DUBNA 2024

název	RMS			název	RMS		
	kurz (Kč)	změna (%)	objem obchodů (Kč)		kurz (Kč)	změna (%)	objem obchodů (Kč)
ALPHABET	3805,50	5,65	76 980	KOFOLA ČS	273,00	-0,36	28 390
APPLE, INC.	4200,00	0,00	0	KOMERČNÍ BANKA	869,00	-0,57	0
BEZVAVLASY	675,00	-3,57	27 000	MCDONALDS CORP	6500,00	0,99	0
COLT CZ GROUP SE	629,00	-0,63	220 440	MERCEDES-BENZ GROUP	1765,00	0,00	0
CPI FIM	14,50	-1,36	67 590	META PLATFORMS	11500,00	0,00	126 500
ČEZ, A.S.	854,50	-0,41	3 766 810	MICROSOFT CORP	9501,00	1,78	494 250
DEUTSCHE BANK AG	385,20	1,37	285 200	MMCITÉ	250,00	0,00	0
DEUTSCHE TELEKOM AG	550,00	0,00	0	MONETA MONEY BANK	103,40	0,19	2 651 880
EMAN	69,50	7,75	156 660	M&T 1997	30000,00	0,00	0
ERSTE GROUP BANK AG	1116,00	0,54	3 826 370	NOKIA CORPORATION	85,25	1,49	67 260
EXXON MOBIL CORP.	2640,00	-1,86	0	PHILIP MORRIS ČR	15840,00	-0,88	573 160
FIXED.ZONE	150,00	0,00	0	PILULKA LÉKÁRNY	181,50	-4,47	106 610
GEN DIGITAL	499,00	0,00	0	PRABOS PLUS	230,00	-4,17	24 860
GEVORKYAN	256,00	-1,54	25 600	VIG	744,00	0,40	366 170
INTEL CORPORATION	870,00	0,00	0	VOLKSWAGEN AG ST.	3522,00	0,00	0
KARO LEATHER	148,00	-0,67	230 900				

Zdroj: ČNB, BCPP, RMS

KURZOVNÍ LÍSTEK

KURZY DEVIZOVÉHO TRHU
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

PLATNOST OD 24. DUBNA 2024
POŘADOVÉ ČÍSLO: 080

ZEMĚ	MNOŽSTVÍ	KÓD	KURZ
AUSTRÁLIE	1	AUD	15,360
BRAZÍLIE	1	BRL	4,594
BULHARSKO	1	BGN	12,903
ČÍNA	1	CNY	3,259
DÁNSKO	1	DKK	3,384
EMU	1	EUR	25,235
FILIPÍNY	100	PHP	41,043
HONGKONG	1	HKD	3,015
INDIE	100	INR	28,337
INDONÉSIE	1000	IDR	14,62
ISLAND	100	ISK	16,790
IZRAEL	1	ILS	6,256
JAPONSKO	100	JPY	15,239
JIŽNÍ AFRIKA	1	ZAR	1,230
KANADA	1	CAD	17,252
KOREJSKÁ REPUBLIKA	100	KRW	1,715
MAĎARSKO	100	HUF	6,417
MALAJSIE	1	MYR	4,943
MEXIKO	1	MXN	1,393
MMF	1	XDR	31,044
NORSKO	1	NOK	2,150
NOVÝ ZÉLAND	1	NZD	14,009
POLSKO	1	PLN	5,845
RUMUNSKO	1	RON	5,072
ČNB přestala vyhlášovat kurz ruského rublu			
SINGAPUR	1	SGD	17,346
ŠVÉDSKO	1	SEK	2,171
ŠVÝCARSKO	1	CHF	25,810
THAJSKO	100	THB	63,709
TURECKO	100	TRY	72,625
USA	1	USD	23,616
VELKÁ BRITÁNIE	1	GBP	29,364

Jaderná energetika

Export, společný výzkum a práce pro české firmy. EDF před koncem tendru zdůrazňuje svoje přednosti

Petr Zenkner
petr.zenkner@hn.cz

Desetimilionové Česko zažívá během krátké doby další obří mezinárodní tendr, kde se hraje o stovky miliard korun. Loni šlo o soubor bojových letounů, kde soupeřily americký Lockheed Martin a švédský Gripen. Letos se řeší tendr na stavbu až čtyř jaderných bloků v Dukovanech a v Temelíně, který ovlivní budoucí podobu české energetiky.

Po vypadnutí amerického Westinghousu v něm zůstali dva hráči – francouzská EDF (Electricité de France) a korejská KHNP (Korea Hydro & Nuclear Power). Termín pro podání závazných nabídek mají oba dodavatelé do 30. dubna. Vyhodnocení nabídek by měl zadavatel ČEZ stihnout do poloviny června, kdy pošle svoje doporučení vládě, která definitivně rozhodne.

Je jasné, že cena za jeden reaktor bude u jakékoliv nabídky vyšší než původně odhadovaných 160 miliard korun (6,3 miliardy eur). Stejně tak je nezpochybnitelné, že obě firmy umí jaderný reaktor vyrobit a dodat. To ale platilo i o Westinghousu, který navíc v tendru stále nepřímou zůstává. Americká firma tvrdí, že korejský design reaktoru APR-1400 vychází z duševního vlastnictví Westinghousu a Korejci nemají právo reaktory bez souhlasu vlády USA či firmy vyvézt. KHNP to odmítá a zatím se úspěšně hájí u soudů.

Oba dodavatelé, kteří v tendru zůstali, proto zdůrazňují další argumenty, jež mají jejich pozici podpořit. Jedním z nich je účast českých firem na dodávkách pro jaderný blok. A právě tady, v bodě, na nějž politici a podniky samozřejmě „slyší“, je v poslední době viditelnější francouzská EDF. Zvláště když její nabídku přijel letos v březnu do Prahy podpořit francouzský prezident Emmanuel Macron. Ten na pompézním Česko-francouzském jaderném fóru v Rudolfinu nastínil vizi vybudování evropského jaderného průmyslu. Pod vedením Francie a za účasti českých jaderných firem, které čeká restart.

„Máme s tím zkušenosti. Učinili jsme tak ve Francii i ve Velké Británii a na základě těchto zkušeností víme, jak takového restartu dosáhnout v Česku,“ řekl nedávno viceprezident EDF Vakis Ramany.

V případě stavby bloků v Dukovanech slibují Francouzi podobný dodavatelský model jako při stavbě jaderné elektrárny Hinkley Point C, ležící na pobřeží Bristolského zálivu v hrabství Somerset na jihozápadě Anglie. Zde podle EDF zůstalo britským firmám 64 procent hodnoty zakázky. Do dodávek se jich v různé míře zapojilo asi 3700.

„Plánujeme v Česku použít stejný model lokalizace, tedy i stejné procento pro české podniky,“ tvrdí Roman

~
U Dukovan slibují Francouzi podobný dodavatelský model jako při stavbě elektrárny Hinkley Point C. Zde podle EDF zůstalo britským firmám 64 procent hodnoty zakázky.

Zdebor, šéf české pobočky EDF. To znamená, že by se domácí dodavatelé zapojili i do dodávek pro klíčový jaderný a turbínový ostrov. „Na české firmy se také chceme spolehnout, pokud jde o elektrické systémy, montážní a instalační práce a samozřejmě stavební práce,“ dodal Zdebor.

Právě u stavebních prací jsou dohody nejkonkrétnější. V případě vítězství je připravena dohoda o společném podniku mezi Metrostav DIZ a francouzskou společností Bouygues Travaux Publics. Jinde zatím mají jak Francouzi, tak Korejci s českými firmami podepsané dohody o spolupráci pouze ve formě memorand. Konkrétní ještě nejsou ani dohody o podílu na inženýringu a servisu budoucích jaderných bloků.

Podle francouzské argumentace korejská KHNP to samé co EDF nabídnout nemůže. A to proto, že žádnou zkušenost ze staveb v Evropě nemá. Jedinou referencí KHNP v zahraničí je jaderná elektrárna Baraka ve Spojených arabských emirátech. A tam si Korejci přivezli veškerý personál sami. KHNP ale opakovaně tvrdí, že je schopna zajistit podíl českých dodávek ve výši 65 procent.

Aby byl podíl českých dodavatelů co největší, financuje EDF dodavatelské akademie pro firmy. Jde o dvoudenní školení představující francouzskou technologii EPR, což je tlakovodní jaderný reaktor třetí generace. Vedle toho se firmy seznamují s platnými předpisy, normami a požadavky na kvalitu, které z francouzského designu vyplývají. Zatím se uskutečnily čtyři akademie za účasti několika desítek podniků.

Na uvedeném jaderném fóru v Rudolfinu zmínil další potenciál budoucí spolupráce prezident Svazu průmyslu Jan Rafaj. „Vidím konkrétní možnosti prohloubení česko-francouzské spolupráce například v podobě společných center excelence. Zde by čeští a francouzští experti pracovali společně v srdci Evropy a věnovali se vývoji jaderných technologií a zejména tomu, jak posílit evropský dodavatelský řetězec pro

Hinkley Point C Britská elektrárna je největším jaderným projektem EDF mimo Francii. Snímek je z loňského prosince, kdy největší jeřáb na světě Big Carl instaloval kupoli jaderného reaktoru. Foto: EDF

jaderné zdroje. Nechceme být jen dodavatelem surovin, ale dodavatelem komplexních technologií a služeb,“ řekl Rafaj.

Francouzská EDF pro podporu svého vítězství v tendru na Dukovany často zdůrazňuje, že kolem ní může v Evropě vzniknout celý ekosystém firem. Stejně jako se to stalo v 80. letech v případě leteckého gigantu Airbus, který je nyní největším dodavatelem strojů pro světové aerolinky.

„Airbus jich prodává více než kdokoli jiný. A my potřebujeme vybu-

dovat to samé v jaderné energetice, protože jde o důležitou součást zelené transformace. Je to důležitá součást evropské suverenity a velmi důležitá součást naší nezávislosti,“ řekl v březnu v rozhovoru pro HN francouzský ministr průmyslu Roland Lescure.

Účast na takovém řetězci, který by vedle Dukovan a Temelína mohla čekat stavba řady nových reaktorů ve Francii (minimálně 14), v Polsku a dalších zemích EU, je samozřejmě lákavá. Stejně jako potenciální mož-

nost exportu evropských jaderných technologií do světa, kde by konkurovaly ruskému Rosatomu, čínské CGN nebo už zmíněnému Westinghousu. Spolupráce mezi českým a francouzským jaderným průmyslem už probíhá při stavbě v britském Hinkley Point C, kam například dodává některé součásti reaktorů plzeňská Škoda JS. To je klíčový tuzemský jaderný podnik ve vlastnictví společnosti ČEZ.

Článek vznikl ve spolupráci se společností EDF

Jaderné plány EDF

Francouzi se chtějí v Evropě stát hlavním dodavatelem jaderných technologií. Kromě velkého reaktoru EPR, s nímž bojují také v Česku, firma vyvíjí i malé modulární reaktory NUWARD SMR.

- projekty v provozu nebo ve výstavbě
- předloženy nabídky na výstavbu
- jednání o možných projektech

Spojené království

2 EPR ve výstavbě
2 EPR v přípravě

Nizozemsko

Potenciální výstavba
2 EPR

Francie

1 EPR před spuštěním
6 EPR v přípravě
+ potenciálně 8 dalších

Finsko

1 EPR v komerčním provozu
Potenciální výstavba 2 EPR/
EPR1200

Polsko

Předběžná nabídka
na až 6 EPR

Slovensko

Potenciální výstavba
1 EPR1200

Česko

Nabídka na 4 EPR1200

Slovinsko

Potenciální výstavba
EPR1200

Zdroj: EDF

■ Západ a Ukrajina

Martin Ehl
martin.ehl@hn.cz

Americký balík pomoci dává Ukrajině ve válce jedinou šanci

Až v příštích dnech začnou na Ukrajinu proudit zbraně, munice a další vojenské vybavení z amerického balíku v hodnotě 61 miliard dolarů, nastane mezi západními politiky a veřejností podporující ukrajinský odpor proti ruské invazi nepochybně jisté období úlevného vydechnutí. Snad se s touto pomocí podaří frontu, na které zaznamenávají Rusové úspěchy, stabilizovat. Kyjev ale bude dál bojovat o pozornost a peníze západních spojenců.

S tím se vrací neodbytná otázka, jaký může být další průběh války na Ukrajině. Čeho je schopné současné ukrajinské politické vedení prezidenta Volodymyra Zelenského, čeho jsou v budoucnu schopni západní spojenci a čeho je schopno Rusko Vladimira Putina. Jakkoli Amerika ukázala, že Evropu (zatím) neodepsala, odpovědi a výhled jsou znepokojující.

Mezi experty převažuje názor, že materiálně budou ukrajinská armáda i stát zabezpečeny nezbytnými prostředky tak na dvanáct měsíců, pokud se sečte americký balík, peníze z Evropské unie, pomoc z Velké Británie a dalších jednotlivých zemí včetně české muniční iniciativy. Nebude to ale na nějaké sny o ofenzivě a dobytí Ruskem okupovaných území jako před rokem touto dobou. Zakopat se, udržet frontu a vymyslet nějaké politické řešení, to je nejrealističtější scénář, před kterým Ukrajina a její spojenci nyní stojí.

Prýč je doba, kdy byl Zelenskyj hrdinou odporu doma i na Západě. Oficiálně končí prezidentovi v květnu mandát, ale protože není možné uspořádat nové volby kvůli válečnému stavu, je z něj nyní pro ruskou propagandu snadno napadnutelný terč s ohledem na legitimitu funkce. Jako tanky na rozblácené půdě zapadl prezident do těžké debaty o tom, kde vzít nové vojáky a zda a jak vystřídat ty, kteří bojují od počátku invaze. I když jim nechybí odhodlaní, mají všeho plné zuby. Ruská diktatura s tím problémy nemá, posílá do boje měsíčně třicet tisíc nových vojáků.

Západ může dodat techniku a munici, ale lidé musí obstarat ukrajinské politické vedení, které zkouší různé experimenty, jako je nápad, že ukrajinské konzuláty odmítnou služby mužům v odvodovém věku, kteří jsou v zahraničí. Rétoriku o vítězství vystřídal ticho, které je předzvěstí přípravy na debaty o nějaké formě příměří.

Americké zbraně s municí a ukrajinská armáda zatím mohou poskytnout zhruba další rok také Evropské unii a východnímu křídlu Severoatlantické aliance, aby politicky a hlavně průmyslově udělala obrat k posílení vlastní obrany. Bude se to dělat složitě nejen vzhledem k volbám do Evropského parlamentu, ale i k domácí situaci v mnoha unijních zemích, kde parlamentní volby teprve budou nebo které stejně jako Česko vstoupí do předvolební kampaně.

Kupříkladu rakouské podzimní volby mohou přidat k Maďarsku a Slovensku dalšího unijního potíže. A po zářijových volbách v Durynsku a Sasku, kde může slušně zabodovat nacionalistická Alternativa pro Německo, začne evropské nervózní okusování nehtů před německými parlamentními volbami, které mají být na podzim 2025.

Ruská armáda se ale nebude ohlížet na evropský volební kalendář. Pro ni jsou důležité americké prezidentské volby v listopadu. Jejich výsledek ovlivní, zda nyní schválený balík pomoci je tím posledním, se kterým může Kyjev i EU počítat. Rusové budou během očekávané letní ofenzivy na ukrajinské frontě i cílenou dezinformační a vlivovou kampaní v Evropě a USA dělat všechno pro to, aby to tak bylo.

Někteří američtí komentátoři oslavují nejnovější americkou pomoc jako způsob, jak se Amerika vrátila do hry jako důležitý globální aktér. Spíší to ale vypadá, že Washington nyní kupuje čas evropským vládám, aby se připravily na pokračování ruské agrese v příštích letech. Křeml zatím ekonomicky k překvapení Západu zvládá situaci dobře a navenek nejeví známky, že by se na jeho válečných cílech – tedy ovládnutí Ukrajiny – něco měnilo.

~
Rétoriku o vítězství vystřídal ticho, které je předzvěstí přípravy na debaty o příměří.

■ Centrální banka

Luděk Vainert
ludek.vainert@hn.cz

ČNB si objednala poučení z inflačního vývoje. Sama si ale vybírá své hodnotitele

Poučení z chyb minulosti bereme vážně, prohlásil v úterý před studenty pardubické univerzity guvernér ČNB Aleš Michl. Následně oznámil, že si „jeho“ bankovní rada objednala posudky hodnotící provádění měnové politiky. „Jedná se o první externí posouzení měnové politiky v historii ČNB,“ řekl guvernér a vyjmenoval, jakých oblastí se hodnocení bude týkat, i to, kdo je vypracuje. Což je zásadní obrat. Ještě před měsícem, kdy se informace o připravovaném hodnocení poprvé dostaly na veřejnost, byla totiž banka ochotna říct jen to, že výsledky chce zveřejnit na konci letošního roku. Vše ostatní mělo zůstat tajemstvím. A to prý kvůli tomu, aby vybrané experty nikdo neovlivňoval.

Nyní tedy známe otázky, na něž se bankovní rada ptá, i jména expertů, kteří přinesou odpověď. A v obojím může být zakopaný pes. Není totiž trochu riskantní, že si hodnocení vybírá své hodnotitele? Dá se sice namítnout, že podobně postupovala Bank of England, když analogický úkol zadala bývalému šéfovi Fedu Benu Bernankemu, ale v Británii není situace tak vyhrocená. Její šéf nepálí při každé příležitosti na své předchůdce. Zato Aleš Michl opakovaně staví do protikladu minulou bankovní radu, za níž se rozběhla inflace, a tu „svou“, která musela „začít problémy řešit“. Není také tajemstvím, že animozita mezi ním a předchozím šéfem ČNB Jiřím Rusnokem nezmizela ani po tom, co se v guvernerském křesle vystřídal. Věřme, že hodnotitelé, respektování ekonomové s úctyhodnou akademickou dráhou, tím nebudou ovlivněni.

Podstatné je i to, co se má zkoumat. Kromě vzájemné interakce měnové a fiskální politiky se budou prověřovat modely ČNB. Pohled zvenčí může přinést zajímavé obohacení a zřejmě i zdokonalení stávajících postupů, vždy je možné něco vylepšit. Ale je to kvalita měnové sekce, co během posledních let budilo pochyby? Vždyť její doporučení varovala před cenovými tlaky už v době, kdy dnešní guvernér inflaci jako problém neviděl a chtěl počkat na zkrocení pandemie. V zadání naopak není vyhodnocení toho, jak bankovní rada s doporučeními „měnovky“ nakládá. A to je oblast, která by si pozornost zasloužila také.

■ Ekonomika

Spousta strategií, ekonomická smrt? V Česku to tak vypadá

Julie Hrstková
julie.hrstkova@hn.cz

Kdyby se někde na světě konal světový turnaj v počtu ekonomických strategií, receptů či dobrých rad, potom by Česká republika s přehledem vyhrála. Jak po skončení střeďečního jednání tripartity vypočítal předák Českomoravské konfederace odborových svazů Josef Středula, aktuálně v Česku platí 282 strategií na národní úrovni, 61 evropských a 283 na regionální úrovni. Řada dalších se připravuje a mnohé tak nějak vznikají organicky mimo hlavní proud či vládní ekonomie. Zmiňme například soubor 19 opatření exprezidenta, expremiéra a exministra financí Václava Klause, která zjevně v době své vrcholné aktivity nestihl zrealizovat.

Zkrátka to, co Česku opravdu nechybí, jsou strategie. To, co chybí, je jejich realizace.

Což samozřejmě vládě nebrání v tom, aby v květnu zaměstnavatelům a odborům představila další strategii. Vzniká na základě vybraných opatření navržených Národní ekono-

mickou radou vlády na podporu ekonomiky. Vláda má jen upřesnit, která by chtěla uvést v život. Souhrnně jde o tzv. novou hospodářskou strategii a připravuje ji ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela.

Jakkoliv zatím není jasné, co v této nové, bezpochyby dokonalé strategii bude, člověk se neubrání pláči při pročítání plánů minulých a předminulých. Stačí se podívat například na oněch 37 opatření NERV na podporu ekonomiky a najít tam doporučení zavést jednotné inkasní místo pro daně a sociální a zdravotní pojištění. Pamětníci si okamžitě vzpomenou na rok 2014, kdy měl tzv. JIM začít reálně fungovat. Ti, kdo sledují aktuální politiku, vědí, že ministr financí Zbyněk Stanjura už řekl, že vláda nic takového nestihne.

Opatření, která měla platit už dávno, je ovšem v návrzích NERV mnoho (i jeho členové upozorňují, že problémy se táhnou dlouho a nikdo je neřeší). Reálná politická ochota ke změně zůstává nulová. V duchu „správného“ konzervatismu politiky, která se bez ohledu na ideologii a vládnoucí stranu řídí city a pocity, a nikoliv fakty.

Takže nezbyvá než se podívat na to, co už víme, že se (s největší pravděpodobností) změní. Penzijní reforma hýbala Českem díky jednání na Hradě, ze kterého si bez ohledu na zápis někteří účastníci odnesli úplně odlišné zážitky a vzpomínky. Je tedy dost možné, že i když současná vládní koalice prosadí svoji verzi, nová vláda ji opět zruší.

Druhým „potrefeným“ je kromě penzí pracovní trh. ODS se zhlédla ve výpovědi bez udání důvodu, aniž by si ovšem lámala hlavu s tím, že NERV toto opatření navrhuje v celém balíku dánské flexicurity, tedy v kombinaci s dobře propracovaným celoživotním vzděláváním a dostatečnou sociální podporou.

Představa, že Česko, jehož politici nedokážou reagovat ani na demografickou křivku, která dává mnoho let dopředu poměrně jasná čísla o obsazenosti školek, škol, gymnázií atd., zvládne rychle nastavit funkční systém rekvalifikací, je z říše sci-fi. A na popis chvíle, kdy by měla ODS akceptovat dánské daně, z nichž lze platit tamní velkorysý sociální systém, a překloupat obojí do ČR, nemá slovník dostatek vhodných slov.

Paradoxně si ODS nemůže brát inspiraci ani ze Švýcarska, které sice zná výpověď bez udání důvodu, nicméně i bez „zlého“ Bruselu a unijní legislativy je zde pracovní právo mnohem přísnější, než si umí průměrný český zaměstnavatel či politik představit.

Nutno podotknout, že ODS má podporu TOP 09 (která by se podle posledních průzkumů nedostala do sněmovny), zatímco lidovci hrozí odchodem z vlády, pokud něco takového projde. A i když nikdo netvrdí, že zaměstnavatel má být svým zaměstnancům rodinou, chůvou a zaopatřovacím ústavem, vzhledem k českému právnímu prostředí bude bohatě stačit, když projde návrh MPSV na zrušení zaručené mzdy, zkrácení výpovědní lhůty a prodloužení zkušební doby. I to dostatečně eroduje dnešní práva zaměstnanců.

Česko je jednou z mála zemí unie, která horko těžko dohání ztráty způsobené opatřeními proti pandemii. A platí, že důvodem, proč ekonomika skomírá, není nedostatek ekonomických strategií ani chytrých rad od ještě chytřejších lidí. Zlomit neochotu ke změnám bude vyžadovat víc než sepsání další strategie.

■ Rozpočet

Mojmír Hampl
autori@hn.cz

Stačí zvýšit daně bohatým? Tato iluze náš rozpočet nezachrání

Rozmohl se nám tady takový nešvar – politická elita v této finančně dlouho konzervativní a uměřené zemi podléhá stále častěji velkolepým rozpočtovým iluzím. Některé mají hluboké kořeny a delší historii, jiné jsou ale docela nové a prazvláštní ekonomické „zamrzlo“, které se k nám vloudilo s covidem a nechce se mu pořádně z Česka pryč, jako by k jejich šíření jen přispívalo.

Iluze první: Covidové tempo zadlužování je v pohodě, nic se neděje, můžeme jet takhle dál. Dokonce ještě můžeme přidat plyn, snižovat příjmy rozpočtu a zvyšovat výdaje. Z této iluze jsme se začali našťásti postupně probouzet, byť to politicky i finančně bolí. Jak ukazují některé okolní země – například Slovensko či Maďarsko s deficitem rozpočtů okolo šesti procent – náklady na obsluhu dluhu vzniklého z této iluze jsou zcela hmatatelné, vysoké a jsou blízko.

Iluze druhá: Problém schodků vyřešíme snadno rychlými a velkými škrti, bleskovým zmenšením státu a propouštěním jeho zaměstnanců. Tak určitě, zejména když každý škrt znamená něco brát konkrétní zájmové skupině, která umí politicky vládnoucí elitě „zatopit“, a když každý zaměstnanec umí vysvětlit, že nejen nesmí odejít, ale potřeboval by naopak přidat mnoho peněz.

Iluze třetí: Stačí zvýšit daně pár bohatým, několika „cizáckým“ firmám a berně zvednout

Najednou oči politikovy posmutní – zjistil totiž, že nemáme dost superbohatých, aby i jejich vysvěcením donaha vznikl příjem.

u nemnoha opulentně drahých nemovitostí – a je vyřešeno. Zbytek lidu českého může jet dál, žádná dieta se ho nedotkne. Tato iluze má u nás nejdelší trvání a asi nejnaternější koresponduje s podstatou české, většinově sociálnědemokratické či socialistické duše.

Tato iluze politiků však končí, sám jsem to zažil víckrát, u první excelovské tabulky. To když se začne kalkulovat, pro kolik lidí a od jakého příjmu či od jaké hodnoty nemovitosti by musela být sazba vyšší, aby skutečně přinesla znatelný výnos. Najednou oči politikovy posmutní – zjistil totiž, že nemáme dost superbohatých, aby i jejich vysvěcením donaha vznikl příjem, který snadno zvýší důchody. A někdo mu pak špitne, že navíc kapitál dokáže být celkem těkavý a umí i odtéct.

První iluzi trpěla a trpí hlavní opoziční strana, tou druhou zase hlavní vládní strana. Tou třetí byla promořena kdysi dominantní vládní strana, která je dnes už mimoparlamentní. Jako folklor ji doteď uslyšíte od odborů.

Zcela stranou pak ponecháme tzv. bum, bum iluzi, jak jí říkal nebožtík ministr financí Eduard Janota. Snadné a rychlé metody „lepšího výběru daní“, které přinesou bum dvacet, bum třicet miliard. A je to. Prochází politickým spektrem často napříč. Nejen u nás.

Ovšem nová a silně svůdná iluze se týká důchodového systému a důchodů jako takových.

Šíří se rychle a je silně návyková a zasahuje celé politické spektrum. Zní asi takto: využijme důchodový systém na pomoc při výstavbě páteří infrastruktury, jaderných bloků nebo jiných strategických investic státu. Lidé budou mít bezpečně peníze uloženy ve státních aktivech, budou tedy garantovány erárem – a to bude základ vysokého a bezrizikového zhodnocení jejich úspor na penzi. To zní na první poslech tak dobře, že tam určitě musí být háček.

Je. Jednak tyto investice pořizované na dluh budou zase jen a pouze novým veřejným dluhem a zadruhé třeba zmíněné dálnice či jiné veřejné statky přece žádný výnos nenesou (až na mýto, které je drobnou částí vstupních investic). Jsou veřejnou službou, kterou chceme veřejně využívat a spotřebovávat. Kde jsou tam jaké budoucí výnosy pro důchodce?

Někdy skrytě se chce asi říct, že budoucí důchodci by mohli dnes půjčit státu peníze, který je na své investice potřebuje, ale nemá je. A on jim to po čase vrátí i s hezkým úrokem. Fajn, ale přesně tohle dnes třeba třetí, dobrovolný penzijní pilíř dělá. A masivně. V jeho největší části, tzv. transformovaných fondech s garancí nezáporného zhodnocení, je dnes zhruba 450 miliard korun. A skoro 80 procent z těchto zdrojů tvoří dluh vlády. Jinými slovy, 8 z 10 (námi vložených) korun v těchto fondech jsou prostředky, které stát už utratil na provoz i investice a potřeboval si na to půjčit. A právě proto, že jde o bezpečné investice do státního dluhu, je jejich výnos nízký. Protože vláda si půjčuje levněji než rizikovější soukromí investoři.

Jak si má stát půjčit od občanů ještě víc? Bude chtít přetáhnout naše úspory vkládané do riskantnějších aktiv typu akciových fondů? Pak bude muset nabídnout vyšší výnos, ale tím zase prodraží obsluhu státního dluhu. Proč by měla být obsluha dluhu dražší, když dražší být nemusí? To přece nemá logiku. Nebo se zruší garance nezáporného výnosu a donutíme všechny investovat riskantněji? Fajn, pak je potřeba to takto říct. Anebo bude stát chtít získat od budoucích důchodců nové peníze? Ale pak je buď musí donutit účastnit se nějakého nového důchodového pilíře, a tím tedy zvýší odvodovou, tedy daňovou zátěž. Anebo bude i u tohoto nového dluhu muset nabídnout vyšší zhodnocení, aby byly tyto investice pro dobrovolně spořící občany atraktivní, a bude to opět na úkor nákladů dluhové služby a s rizikem „kanibalizace“ onoho třetího penzijního pilíře, který už na minulý dluh vlády půjčil.

Bohužel, je to zase jednou klasická kvadratura kruhu. Pokud má stát velké investiční plány, nemá peníze a neumí ani využít masivní volné prostředky obcí a krajů – protože patologická komunalizace centrální politiky tomu brání –, zbývá málo možností, které souvisejí se zajištěním na stáří. Buď musí, jak řečeno, zvýšit odvodové zatížení pracujících a firem a zvýšit tak cenu práce, tedy fakticky donutit lidi státu půjčovat skrze nějaké nové povinné státní fondy. Přitom právě nežádoucímu zvyšování těchto odvodů mají bránit stávající návrhy na úpravy penzijního systému! Nebo musí prodražovat dluhovou službu, aby byl výnosově atraktivní, což nedává nejmenší ekonomickou logiku. Stát si má půjčovat tak nejlépe, jak dokáže. Toť celé. Proberme se rychle z nové rozpočtové iluze, že je to jinak. Čím dříve, tím lépe.

Autor je předsedou Národní rozpočtové rady

■ Zahraniční investice

Lukáš Hoder
autori@hn.cz

Strach z Číny? Česko zpřísňuje kontrolu nad zahraničními investory

Po třech letech fungování zákona o prověřování zahraničních investic můžeme hodnotit, jak česká vláda nakládá s novými pravomocemi. Stát prověřuje hlavně nejcitlivější oblasti jako obrana, strategická infrastruktura a média. Výsledkem je řada povolených projektů, ale také několik předčasně skončených transakcí, které si investoři rozmysleli z obav před potenciálním vetem státu.

Podobný systém funguje už padesát let v USA, kde se s ním nyní potýká i Czechoslovak Group.

V Česku musí od roku 2021 zahraniční investoři žádat stát o povolení, pokud chtějí u nás investovat v obranném průmyslu, kritické infrastruktury nebo chtějí koupit velká média. V ostatních citlivých oblastech (IT, technologie, osobní data atd.) investor může svoji investici dopředu konzultovat a zjistit, jaký má stát na takovou transakci názor. Vláda má přitom velkou volnost v rozhodování o tom, co přesně bude považovat za „citlivou“ nebo „ohrožující“ investici. Stát navíc může investice kontrolovat a v extrémním případě zrušit, a to i pět let zpětně.

Podobné zákony již fungují v celé Evropě, přitom z mezinárodního srovnání vychází český systém poměrně dobře. Obecně platí, že takový systém musí na jedné straně obsahovat jasná kritéria a záruky pro investory, kteří plánují velké akvizice a vyžadují alespoň základní míru jistoty a předvídatelnosti, na druhé straně musí umožnit flexibilitu pro stát. Ten chce co největší volnost a pravomoc v posuzování, jaké investice povolí a jaké zakáže, a součástí je i politika, protože o finálním vetu pro rizikovou investici nakonec rozhoduje vláda.

Celý systém koordinuje ministerstvo průmyslu a obchodu, zapojují se do něj tajné služby a další bezpečnostní a ekonomické složky státu. Je zřejmé, že investoři si na celý proces zvykají a roste počet kontrol. Stát se zapojil i do celounijního systému prověřování, který za minulý rok zahrnoval stovky případů rizikových investic v celé EU.

V posledních letech lze vidět několik globálních trendů v oblasti prověřování zahraničních investic. Jednak je to zpřísňování jejich kontroly a větší pravomoc státu, a to v USA, Německu, Číně nebo i Austrálii; a ostatně i celá EU nedávno zřídila vlastní systém spolupráce členských států v této oblasti. Kontrola zahraničních investic se rozšiřuje do nových oblastí, jako jsou sociální sítě (citlivé osobní údaje) nebo tradiční strojírenství (soběstačnost v době války). A třetím trendem je politizace celého procesu.

Příklady všech tří trendů je možné vidět v USA, jednalo se například o akvizici americké sociální sítě TikTok čínskou společností, která několik let hýbala americkou politikou, kauzu společnosti PatientsLikeMe (služba online zdravotnictví), kterou byl čínský investor iCarbonX přinucen prodat, nebo případ amerických oceláren US Steel, jejichž akvizici japonským Nippon Steel chce současná Bidenova administrativa blokovat.

Do této napjaté situace v USA vstupuje česká Czechoslovak Group se snahou koupit skupinu amerických producentů malorážové munice jako Remington, Speer či Federal. Platí zde přitom všechna výše uvedená rizika – jedná se o citlivou oblast, v politicky napjaté době (prezidentské volby) a v situaci dalšího zpřísňování legislativy.

Americký systém kontroly zahraničních investic, tzv. CFIUS, prošel za poslední roky výrazným posílením pravomocí, a dokonce minulý týden vydal CFIUS novou sadu návrhů na další zpřísnění celého procesu. Celý systém už v USA funguje více než 50 let a nabízí řadu cest, jak potenciálně rizikové investice kontrolovat, podmínit jejich uskutečnění specifickými podmínkami nebo zařadit kontrolu byznysu i po provedené transakci.

To jsou ale až krajní varianty. Každý investor si samozřejmě přeje co nejlépejší průběh schvalovacího procesu a pozitivní výsledek bez dalších podmínek, a to jistě i Czechoslovak Group v USA. Uvidíme, zda se to podaří.

Autor je advokát, pracuje pro kancelář Cerha Hempel Kališ & Partners

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

REDAKCE: 233 071 111
REDAKCE@HN.CZ
PŘEDPLATNÉ: 217 777 888
ADRESA:
PERNEROVA 673/47,
186 00 PRAHA 8

Vydává Economia, a.s.,
IČO 28191226

• **Šéfredaktor**
Hospodářských novin
Jaroslav Mašek

• **Zástupci šéfredaktora**
Milan Mikulka, Petr Honzejek,
Michaela Ryšavá

• **Manažer redakce**
Martin Denemark

• **Názory** Petr Honzejek

• **Analýtik HN** Martin Ehl

• **Domáci** Michaela Ryšavá

• **Zahraničí** Tomáš Procházka

• **Ekonomika** Milan Mikulka

• **Víkend** Tomáš Procházka

• **PročNe** Gabriela Marešová

• **Vedoucí vizuálního oddělení** Matej Slávik

• **Zlom** Zdeněk Fried

• **Autor layoutu HN**

Jan Vyhnanek

• **E-MAILY:**

jmeno.prijmeni@hn.cz

• **PŘEDPLATNÉ**

tel.: 217 777 888,

predplatne@economia.cz

• **INZERCE:**

inzerce@economia.cz

• **PŘÍJEM INZERCE**

tel.: 233 073 169

Hospodářské noviny používají

zpravodajství agentur

ČTK a Thomson Reuters.

Tiskne: Czech Print Center –

tiskárna Praha a Ostrava

Četnost vydání:

pondělí až pátek,

místo vydání Praha

Autorská práva vykonává

vydavatel. Jakékoli užití

části nebo celku, zejména

rozmnožování a šíření

jakýmkoli způsobem

(mechanickým nebo

elektronickým) i v jiném

než českém jazyce

bez písemného svolení

vydavatele je zakázáno

Jednotlivé složky HN jsou

samostatně neoprávněny.

© 2024 Economia, a.s.

Ročník LXVIII

Nevyžádané příspěvky

se nevracejí

MK ČR E 4689

Audit nákladů: ABC ČR.

Hospodářské noviny

ISSN 0862-9587 (Print)

Hospodářské noviny

ISSN 2787-950X (Online)

Internet www.hn.cz

Kateřina Šafařiková
katerina.safarikova@hn.cz

Němec, který dostal Čechy do EU: Váš problém byly dekrety. Znervózněl jsem ale jindy

Günteru Verheugenovi bude tento týden 80 let a stále mu bezpečně funguje paměť. Bez váhání proto sahá po událostech a aktech z doby před 20 lety, kdy byl eurokomisařem pro rozšíření. Právě on dostal Česko v roce 2004 zpátky do Evropy. V rozhovoru s HN a Aktuálně.cz zmiňuje klíčové momenty české cesty do unie.

Vždycky jste tvrdil, že vám Česko bylo blízké. Byl jste i součástí týmu, který sepsal česko-německou deklaraci z roku 1997. Proč jste si jako původem západní Němec oblíbil zrovna Česko?

Ten zájem začal v roce 1968. V květnu 1968 jsem se rozhodl s několika kamarády, studenty jako já, že pojedeme autem do Prahy. Chtěli jsme se podívat na pražské jaro, chtěli jsme to vidět na vlastní oči. Tak jsme vyrazili. Na cestu nikdy nezapomenu. Nálada v Praze byla neuvěřitelná. Člověk nabyl dojmu, že nic není nemožné. Bylo to fantastické.

Jste autorem myšlenky, že má Evropská unie přijmout deset zemí najednou. Co vás vedlo k tomu prosazovat takhle velké rozšíření?

Když jsem v roce 1999 přišel do Evropské komise, neexistovala žádná strategie přistoupení. Platil princip regaty, tedy to, že každý stát vstoupí ve chvíli, až bude připravený. To bylo velmi hloupé. Za dveřmi EU stálo 12 zemí a unii by to zatížilo na řadu let dopředu, kdyby se co druhý rok měla rozšířit o pár států.

Bylo by všech deset nováčků z roku 2004 (dvojice Bulharsko a Rumunsko vstoupila v roce 2007) dnes v EU, kdyby se tehdy unie nerozšířila najednou?

Těžko říct, co by kdyby. Já jsem hájil, že nedává smysl kandidátské země oddělovat, takže by třeba vstoupilo Estonsko, ale ne sousední Lotyšsko. Nebo Česko ano a Slovensko ne. Řekl jsem, že se máme pokusit zorganizovat rozšíření tak, aby se všechny nové státy zúčastnily voleb do europarlamentu v červnu 2004. Datum vstupu pak muselo být o něco dříve. Když jsem to poprvé vyslovil, skoro nikdo nevěřil, že to půjde. Moje dobrá přítelkyně, švédská ministryně zahraničí Anna Lindhová, mi tehdy řekla: Güntere, mám tě ráda, ale zbláznil ses.

Koho jste musel nejvíc přesvědčovat?

Nejtěžší bylo vždycky přesvědčit kolegy eurokomisaře.

Z konkrétních zemí?

To nemělo nic společného s jejich zeměmi. V té době byla komise úplně jiná. Silné osobnosti. Velmi nezávislé. Sebevědomé. Vzpomínám si hlavně na nizozemského eurokomisaře Fritse Bolkesteina, radikálního liberála a zastávce trhu. Nebo Franze Fischlera z Rakouska, velkého podporovatele evropského zemědělství.

Oponovali rozšíření?

Nebyli vyloženi proti, ale dělali, abych tak řekl, problémy. Když moji lidé sdělili, že je všechno v pořádku a můžeme ve vyjednávání s danou zemí pokročit dál, přišli a řekli, to

a to chybí, to a to nemůžeme podpořit. Byli nároční. Já jsem vyjednával o všem, a tím pádem jsem byl závislý na jejich podpoře a službách jejich týmů.

Když jste v té době jezdil do Česka, hodnotil jste každý nepřijatý zákon, všechno bylo pečlivě monitorováno. Řada lidí v nových zemích tehdy říkala, že EU je moc přísná. První velkou krizí po rozšíření pak způsobili Řekové fixlováním o stavu jejich ekonomiky, ne nováčci. Byl jste na nás moc přísný?

Jsem si naprosto jistý, že jsme měli správný přístup. Kritika, že jsme příliš přísní, přicházela od nových států, od starých zase to, že jsme příliš měkčí. Pro mě bylo klíčové nedopustit,

Günter Verheugen je politik původem ze západního Německa, člen německé sociální demokracie a bývalý evropský komisař.
Foto: HN – Jakub Plíhal

aby veřejnost v členských státech nabyla dojmu, že se neřídíme jasnými pravidly a nepřistupujeme ke všem stejně, protože by pak rozšíření nepřijala. A k tomu nedošlo.

Sudetští Němci dlouho protestovali proti vstupu Česka do EU kvůli existenci Benešových dekretů. Jak vážná překážka na české cestě do EU to byla z vašeho pohledu?

Byl to vážný problém. Ne pro komisi, protože to nebyl problém z hlediska evropského práva. Ale politicky to vypadalo nebezpečně. Konzervativci z Bavorska a Rakouska dokázali v Evropském parlamentu zorganizovat podporu proti Česku a požadovali, že musíte označit Benešovy dekrety za nezákonné a nespravedlivé, jinak nemůžete do unie. Potomci Němců vyhnaných v roce 1945 žádali o navrácení svého majetku a odškodnění a měli ve svých zemích zastání.

Jak jste s tím naložil coby komisař pro rozšíření?

Opakovaně jsem mluvil se šéfy jednotlivých frakcí v europarlamentu a varoval je. Říkal jsem jim, že dekrety mají právní základ v Postupimské dohodě a že otevřeme Pandořinu

skříňku, pokud do jednání o rozšíření zapojíme dohodu o hranicích v Evropě z roku 1945. Nějakou dobu ještě běžela diskuse, ale nakonec v Evropském parlamentu hlasovala proti vstupu Česka jen hrstka lidí. Vy sami jste označili dekrety prezidenta Beneše za vyhaslé. Bavorský premiér Edmund Stoiber tehdy nebyl spokojený a řekl, že po vstupu zařadí dekrety na unijní agendu a Češi budou muset poslouchat. Nic se nestalo. Jsem velmi rád, že vedlejším produktem jednání o vstupu je, že jsme se této otázky dokázali zbavit.

Čeští politici s tématem dekretů pracovali ještě několik let po vstupu. V roce 2009 Václav Klaus podmínil svůj podpis pod Lisabonskou smlouvu deklarací o nedotknutelnosti Benešových dekretů. Jaké jsou vaše vzpomínky na Klause?

Velmi tvrdý a tvrdohlavý. Evropskou unii považoval za moc otevřenou, za velký problém pro národní suverenitu. Naše setkání byla vždycky relativně krátká a chladná.

Jaké máte vzpomínky na Miloše Zemana nebo Vladimíra Špidlu, premiéry, se kterými jste z pozice komisaře pro rozšíření jednal?

V obou případech mnohem lepší. Miloš Zeman – a vím, že byl ve vaší zemi později zpo-

derovi, svému stranickému šéfovi, a řekl jsem mu, že to je nepřijatelné, že musí kritiku zastavit. Udělal to.

Někteří politici ze západní Evropy občas říkají, že rozšíření EU o postkomunistické země bylo předčasné. Že jsme si dost neužili svoji suverenitu a výsledkem je boj za národní veto v zemích V4 a jinde. Jaký je váš názor?

Znám tyto německé a jiné hlasy. Rozčilují mě. Často je říkají titíž lidé, kteří mě před 20 lety kritizovali, že jsem jako komisař pro rozšíření příliš pomalý. Neberu to vážně. Myslíte, že by situace ve střední Evropě byla stabilnější bez unie? Že by ekonomika byla silnější? Rozhodně ne. Volby holt nepřinášejí vždycky uspokojivý výsledek. V roce 2004 bylo Maďarsko miláčkem všech. Železná opona dostala první díru tam, všichni proto Maďarsko obdivovali a už už ho chtěli mít mezi sebou. Kdo mohl v roce 2004 tušit, jak se země a její vedení vyvine? Problém nacionalismu a přílišného zdůrazňování suverénních práv ale není jev, který by byl specifický jen pro nové členské státy. Podívejte se na Rakousko nebo Itálii.

Viktor Orbán v posledních letech blokuje rozhodnutí EU tam, kde to jde. Bude nutná změna pravidel, tak aby jeden lídr nedržel ostatní jako rukojmí?

Viktor Orbán brzy skončí a pak budeme mít někoho jiného. To je v našem systému nevyhnutelné. Existuje jen velmi omezený počet otázek, kde platí jednomyslnost, ale podle mě pro dobro věci. Je to určitý druh ochrany. Neumíte si představit, jak rychle by v Německu nebo v Nizozemsku zmizela podpora evropské integrace, pokud by u evropského rozpočtu odpadla jednomyslnost a většina chudších zemí EU rozhodovala o tom, kolik musí Němci a další platit. Možná bychom mohli použít pravidlo, které se používalo v mezinárodních vztazích, a sice že konsenzus je všichni minus jedna. Z dlouhodobého hlediska by to bylo užitečné, myslím.

Podporujete rozšíření EU o Ukrajinu? V rozhovoru pro FAZ jste řekl, že Ukrajina dostala „politickou slevu“ na sblížení s unií. Co jste přesně myslel?

Obě rozhodnutí, tedy udělení statusu kandidátské země i rozhodnutí o zahájení jednání, jsou v případě Ukrajiny čistě symbolická. Je to naprosto proti pravidlům.

Proti jakým pravidlům?

Proti pravidlům přijímání nových členů. Existují kritéria zakotvená ve smlouvě, která musí být splněna. V případě Ukrajiny mám pochybnosti o demokracii, o právním státě. O endemické korupci, o oligarších, kteří mají nejen ekonomickou, ale i mediální a politickou moc. A pak, ta země je ve válce a její obnova bude stát opravdu hodně peněz. Máme na to?

Ukrajina nevstoupí do EU zítra. Nesouhlasíte s tím, že geopolitika a bezpečnostní zájmy Evropy by měly dostat přednost před procesními pravidly unie?

Můžete to udělat, ale pak bude evropská integrace zničena. Zhroutil by se vnitřní trh, pokud by se na něj dostalo nekontrolované ukrajinské zboží. Co můžete udělat, je vytvořit jakési přidružení plus. Proti tomu nic nemám.

Plnoprávním členem by podle vás neměla být?

Jsem pro její vstup, jinak svobodný kontinent nebude kompletní. Rozšíření je ale z dobrých důvodů právní proces. Udělat z toho čistě politický proces, dát Ukrajině onu politickou slevu, je riskantní. Pro nás.

Logistika

UDRŽITELNÉ
SKLADOVÁNÍ

ROZHOVOR

Jan Kodada: Udržitelnost je naším kódem

str. 6

FOKUS

Skldy hledají cesty k udržitelnosti

str. 12

DIGITALIZACE A PŘÁVO

Elektronické dokumenty v dopravě

str. 25

Největší setkání českého byznysu

reVize Česka 2024

za účasti **prezidenta ČR Petra Pavla**

20. května | Vindyšova továrna, Praha 16

Registrace: hn.cz/revize

EARLY BIRD VSTUPENKY V PRODEJI DO 6. 5.

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI

behind
inventions

McKinsey
& Company

Efektivní a udržitelné skladování

Logistické firmy jsou dnes vystaveny stálému tlaku, aby své sklady přizpůsobovaly požadavkům na udržitelnou činnost. Zavádějí proto potřebná opatření, nahrazují starší techniku novými, „ekologičtějšími“ stroji a nasazují pokročilé technologie. Zjišťují při tom, že pokud se k udržitelnosti přistupuje racionálně, může být nejen náročná na investice, ale v některých případech také příznivá pro efektivní fungování a hospodaření.

Upozorňuje na to například Jan Kodada v rozhovoru *na straně 6*, když hovoří o inteligentním nabíjení manipulační techniky ve skladech Gebrüder Weiss, které nejen snižuje spotřebu energie, ale současně i prodlužuje životnost akumulátorů.

Všudypřítomnou se dnes stává fotovoltaika. Energií z ní získanou lze využít pro skladový provoz a může zásobovat třeba i dobíjecí stanice pro vozidla – tak jak to zmiňuje Jan Polter v tematickém článku *na straně 12*, kde uvádí jako příklad novou budovu skladu společnosti Dachser v Kladně.

Mnohdy ale cesta k udržitelné efektivitě skladování nespočívá pouze ve výměně techniky za novou. Zdůrazňuje to třeba Ivo Budař, když zmiňuje optimalizaci

layoutu skladů společnosti Yusen Logistics (Czech). Co nejkratší manipulační toky a dráhy, efektivní využívání plochy či zeštíhlování procesů – to vše jsou způsoby, které do skladu přináší efektivitu a činí jeho provoz udržitelnějším – i hospodárnějším.

K efektivitě jako cestě ke zvyšování udržitelnosti ve skladu se hlásí i ostatní představitelé logistických firem. Optimalizace skladů a procesů v nich probíhající s využitím automatizace a digitalizace se často ukazuje být tou nejvhodnější cestou, jak minimalizovat dopady na životní prostředí.

Zajímavý pohled přináší i článek o společnosti Well Pack *na straně 18*, která k udržitelné logistice nově přispěla vývojem a zhotovením speciální servisní techniky pro opravy přepravních jednotek využívaných při logistice květin.

Nechybí ani novinky představené na veletrhu LogiMat ve Stuttgartu výrobcem manipulační techniky Jungheinrich. Využívají pokročilé technologie li-ionových baterií a dočtete se o nich *na straně 22*.

Pavel Toman
vedoucí redaktor

OBSAH

- 4 Pohledem odborníka
- 5 Zprávy

ROZHOVOR

- 6 Udržitelnost je naším kódem, říká Jan Kodada, ředitel obchodu a marketingu Gebrüder Weiss
- 6 Na Ostravsku dnes stavíme spekulativně, uvádí Tomáš Novotný, výkonný ředitel Concens Investments

FOKUS

- 12 Sklady hledají cesty k udržitelnosti

PROJEKTY

- 18 Well Pack zamířil na nizozemský trh
- 24 Yusen Logistics (Czech) spolupracuje s Kögel Trailer

PRODUKTY

- 22 Jungheinrich představil ve Stuttgartu novinky

PROCESY

- 25 Elektronické dokumenty v dopravě

Rozmach automatizace logistiky

Řešení pro plně automatický sklad i kombinovaný provoz

Nasazení autonomních vozíků do provozu Vám umožní uvažovat o dalším rozvoji logistického provozu v nových dimenzích:

- Můžete automatizaci realizovat postupně
- Můžete zakládat až do 12 metrů
- Můžete zavést noční provoz bez nutnosti obtížného shánění personálu
- Můžete stroj financovat pomocí dlouhodobého pronájmu.

AUTOPILOT LI-ION

TOYOTA Autopilot Automatické retraky RAE160-250

- Nosnost až 2,5 t
- Výška zdvihu až 12 m
- Rychlost 2,0m/s
- Možná i ruční manipulace
- Chytrý informační displej
- Přesná laserová navigace
- Systém ochrany osob (PPS) ve směru jízdy, ve směru vidlic i ze strany vozíku
- Čtečka čárových kódů
- Automatické nabíjení Li-ion baterie
- Modré výstražné LED světlo ve směru vidlic/jízdy
- Detekce přítomnosti nákladu a stlačení
- Vyspělá manipulace s podporou vidění

Více informací získáte u svého obchodníka nebo kontaktujte: prodej@cz.toyota-industries.eu
Podrobnější informace na www.toyota-forklifts.cz

TOYOTA

MATERIAL HANDLING

Jak by měla vypadat spolupráce skladu s dalšími články řetězce z hlediska udržitelné logistiky?

KLÍČEM JE TRANSPARENTNOST PROCESŮ

Ivo Budař

sustainability manager,
Yusen Logistics (Czech)

Logistika je dynamické prostředí a šetrná logistika se neobejde bez neustálých zlepšovacích aktivit a projektového řízení, kde nedílnou a v dnešní době téměř nejdůležitější komponentou je zaměření na udržitelnost.

Šetrná logistika v názvu neukrývá jen cílené snižování spotřeby vozidel, nasazení odpovídajících typů vozidel, využívání alternativních paliv, nových technologií, bezemisní manipulační techniky, instalaci solárních panelů, tepelných čerpadel a podobně. Důležité je zaměřit se také na optimalizaci přepravních tras, efektivní plánování, konsolidaci zásilek, utilizaci skladového prostoru a zeštíhlení či digitalizaci procesů. Tím se dostáváme k tomu, že klíčovým indikátorem udržitelné logistiky v rámci komplexního řetězce je transparentnost. Umožňuje šetrně a optimálně zacházet se zdroji.

Pokud si pod články řetězce představíme zákazníka, provozovatele skladu, dopravce a dodavatele, je nezbytné mít implementované optimální procesy, zajištěnou efektivní vzájemnou komunikaci s přenosem přesných a standardizovaných dat, které umožní optimální plánování jednotlivých částí celého řetězce. Propojenost a kvalita IT systémů s odpovídajícími daty jsou pro efektivní logistiku zásadní (například standardizované kódy zboží, rozměry a hmotnosti manipulačních jednotek, stohovací faktor, termíny dodání, časová okna, adresy a podobně). K optimálnímu řízení toku zboží ve skladu je důležité mít kvalitní a spolehlivý systém pro řízení skladu. Měl by nabízet efektivní sledování a řízení zásob, protože komplexní a přesné informace o stavu skladu v reálném čase pomáhají optimalizovat skladové a logistické procesy. Na sklad navazuje doprava, a tak je nezbytné propojení systému pro řízení skladu se systémem pro řízení dopravy. Bez úzké spolupráce všech zapojených stran může docházet k ideálním synergickým efektům jen složitě.

Z pohledu samotného zákazníka je ve vztahu k udržitelnosti zásadní věcí visibilita komplexního řetězce. Ideální je, když zákazník získá kontrolu prostřednictvím jednoho systému, který integruje data z různých systémů nejen zákazníka, ale i poskytovatelů logistických služeb. Všechny výstupy od všech článků řetězce jsou tak vidět na jednom místě napříč dodavatelsko-odběratelskými sítěmi. Zákazník si pak může plánovat výrobu v delším předstihu a řídit svůj řetězec co nejeefektivněji i z pohledu šetrné logistiky.

DŮLEŽITÁ JE I MULTIMODÁLNÍ DOPRAVA

Jiří Jelínek

jednatel cargo-partner v ČR

Rozvoj logistiky šetrné k životnímu prostředí a udržitelnosti vyžaduje spolupráci a kooperaci v celém dodavatelském řetězci. Prostřednictvím společného plánování s dodavateli, výrobci a distributory můžeme optimalizovat přepravní trasy, snížit počet prázdných kilometrů ujetých nákladními vozidly a podporovat používání vozidel s nízkými emisemi.

Optimalizovaná přeprava může také znamenat volbu železniční, námořní a silniční přepravy namísto letecké. Společnost cargo-partner nabízí širokou škálu multimodálních přepravních řešení v rámci železniční hedvábné stezky a Evropy, s častými odjezdy celých kontejnerů či kusových zásilek mezi Evropou a Čínou a také z Turecka do střední a východní Evropy. Železniční přeprava je skvělou alternativou, protože je nákladově efektivnější než letecká a výrazně rychlejší než námořní přeprava. Je také nejšetrnějším způsobem dopravy k životnímu prostředí, což nám umožňuje snížit uhlíkovou stopu celé logistické sítě.

Platforma SPOT pro viditelnost a spolupráci v dodavatelském řetězci společnosti cargo-partner nám umožňuje sdílet data a informace s našimi zákazníky a partnery a zlepšit tak viditelnost a sledovatelnost zásilek. Tímto způsobem můžeme snadno identifikovat oblasti pro zlepšení a snížit neefektivitu. Díky modulu SPOT Warehousing mohou naši zákazníci spravovat své zásoby v reálném čase odkudkoli na světě. Modul SPOT Time Slot Management navíc umožňuje našim partnerům z oblasti nákladní dopravy předem rezervovat časové sloty pro nakládku a vykládku a tím minimalizovat čekací doby.

Dalším důležitým krokem k udržitelné logistice je integrace solárních modulů na střechy skladů. Využitím obnovitelné energie v několika našich skladech po celé Evropě můžeme snížit naši uhlíkovou stopu a dosáhnout dlouhodobých úspor nákladů. Kromě toho by měly sklady sloužit jako nabíjecí místa pro elektrické nákladní automobily.

V neposlední řadě také zajišťujeme energeticky účinný provoz našich skladů pomocí technologií, jako jsou LED osvětlení, pohybová čidla a energeticky účinné systémy vytápění a chlazení. Kromě toho podporujeme naše zákazníky pokročilými systémy řízení zásob, které snižují nadbytečné zásoby, čímž se snižuje potřeba skladového prostoru a související spotřeba energie.

P3 staví překládkovou halu pro vlak

Developer P3 Logistic Parks připravuje v Lovosicích atypickou halu, do které se vejde celá vlaková souprava s 24 vagony. P3 Lovosice Cargo byla navržena jako odpověď na potřebu snižování emisí v dodavatelských řetězcích pro překládku mezi silniční a železniční přepravou. Hala s rozlohou 42 331 čtverečních metrů umožní nakládku a vykládku pod střechou jako ve kterémkoliv jiném cross docku.

MiR má robota do skladu s umělou inteligencí

Dodavatel autonomních mobilních robotů Mobile Industrial Robots (MiR) představil autonomního mobilního robota MiR1200 Pallet Jack. Stroj využívá k detekci palet umělou inteligenci a 3D vizuali-

zace. Umí dynamicky upravovat svou trasu, aby se vyhnul překážkám, ať už v podobě volně položených předmětů na podlaze nebo v úrovni hlavy člověka. Zpracovává záběry z velkého množství kamer a dat získaných pomocí technologie Lidar v reálném čase s využitím výkonu grafického procesoru a dalších procesorů na platformě Nvidia Jetson AGX Orin. Bez problémů také zvládá navigaci i ve stísněných prostorách.

Spolupráce cargo-partner s Metransem a HHLA

Mezinárodní poskytovatel přepravních a logistických služeb cargo-partner se v rámci své strategie udržitelnosti v loňském roce zapojil do projektu HHLA Pure společností Hamburger Hafen und Logistik (HHLA) a Metrans. Společnost tak loni v Česku přepravila celkem 3650 TEU mezi evropskými přístavy a vnitrozemím

s využitím uhlíkově neutrálního servisu. HHLA Pure představuje klimaticky neutrální manipulaci a přepravu s využitím hybridních nebo elektrických lokomotiv, elektrifikaci přístavních kontejnerových terminálů včetně manipulace kontejnerů elektrickými jeřáby.

Geis má svou uhlíkovou stopu pod kontrolou

V České republice zavedla společnost Geis digitalizovaný systém, kterým řídí klíčové klimatické parametry ve svých nemovitostech. V nedávné době tento systém spustila i na Slovensku a probíhají přípravy na jeho instalaci v Polsku. Mezi funkce nového systému patří například měření spotřeb v reálném čase a jejich cílená optimalizace, monitoring stopy oxidu uhličitého z provozu nemovitostí i jednodušší správa všech souvisejících dokumentů na jednom místě.

INZERCE

KOMPLEXNÍ ŘEŠENÍ PRO LOGISTIKU VČETNĚ POTRAVIN

V iLogistics Centru Praha poskytujeme moderní skladová řešení, jejichž součástí je i potravinový sklad s řízenou teplotou v rozmezí +2 °C až +8 °C a s certifikáty ISO 9001, IFS, HACCP a BIO.

ROZHOVOR

Udržitelnost je naším kódem

Mezinárodní logistická společnost Gebrüder Weiss klade značný důraz na ekologii. V současném proměnlivém prostředí hledá způsoby, jak spojit udržitelnost a efektivitu své činnosti. Jan Kodada, ředitel obchodu a marketingu Gebrüder Weiss, hovoří o způsobech, kterými firma rozvíjí ochranu životního prostředí.

Vydařil se společností Gebrüder Weiss loňský rok? Jste s výsledky spokojeni?

Rok 2023 rozhodně nebyl jednoduchý, přesto se nám podařilo posunout se v našem oboru zase o kousek dál. Ať už jde o nasazování nových technologií, rozšiřování naší sítě poboček či implementaci udržitelných řešení. Těší nás, že jsme se také mohli zapojit do řady charitativních a osvětových projektů, díky nimž můžeme společně s naším mezinárodním týmem zaměstnanců i obchodními partnery zlepšovat svět kolem nás.

Výsledky loňského roku ukazují, že se nám podařilo překonat náš růstový trend z let před pandemií (2015 až 2020). Výše investic naší společnosti byla v uplynulém roce historicky nejvyšší, a to 187 milionů eur. Vzrostl i počet zaměstnanců, kterých je nyní okolo 8600 na 180 pobočkách.

Za velký úspěch považujeme také hned několik odborných ocenění, která jsme v průběhu loňského roku získali a kterých si nesmírně vážíme – převzali jsme certifikát Czech Top 100 a speciální ocenění Management Excellence Award za posílení pozice značky na trhu, umístili jsme se mezi top 10 firmami Středočeského kraje a také jsme již potřetí v řadě získali titul Czech Business Superbrands a podruhé prestižní ocenění AAA Platinum Excellence. Jsou pro nás potvrzením, že svou práci děláme skvěle a současně jsou i našim hnacím motorem do dalších let.

Co uplynulých dvanáct měsíců přineslo do logistiky a na jaké trendy musel Gebrüder Weiss reagovat?

Každý rok přináší něco nového, a tak i loni jsme stáli před řadou nečekaných a nestandardních situací, které se nám podařilo zvládnout především díky výbornému nasazení a spolupráci s kolegy i našimi obchodními partnery. Je pro nás důležité umět rychle reagovat na neočekávané skutečnosti, soustředit se na inovace a moderní technologie, neustále se rozvíjet a dívat se do budoucna.

Události posledních let, ať už šlo o pandemii koronaviru, ucpaný Suezský průplav, nedostatek materiálu pro výrobu a následné obrovské předzásobení, skokový nárůst ceny energií, pokles trhu nebo třeba i výkyvy počasí, na to jasně poukazují.

Jsem přesvědčen, že úspěch firem v budoucnu nebude záviset na jejich velikosti, ale zejména na schopnosti rychle a dynamicky se přizpůsobovat měnícím se podmínkám. To bude rozhodující.

Uplynulý rok byl pro nás v Gebrüder Weiss také ve znamení posilování naší sítě v Německu, Albánii, Americe a Austrálii.

Do Česka jsme navíc již podruhé přivezli vůz navíc vodikový pohon, který vyzkoušel i ministr dopravy Martin Kupka.

Zahájili jsme stavební práce na rozšíření naší centrály v Jenči, díky němuž získáme dalších 4550 metrů čtverečních s kapacitou 5000 paletových míst. Nové prostory současně nabídnou další možnosti skladování, a to včetně uskladnění nebezpečného zboží. Odstartovali jsme také instalaci fotovoltaických panelů v Jenči a spustili testovací provoz solární elektrárny v Brně.

Patří podle vás mezi pozitiva také rostoucí důraz na udržitelnost v různých podobách?

Považujeme za důležité soustředit se na zmírnění dopadů lidské činnosti na životní prostředí, a to nejen v logistice. Osobně velmi pozitivně vnímám to, jak roste povědomí o udržitelnosti a že požadavky na udržitelná řešení má stále více klientů. To je skvělé, vždyť planetu máme jen jednu a musíme se k ní chovat tak, abychom ji zachovali i pro další generace.

Rok 2023 také přinesl pokrok v digitalizaci, což našim zaměstnancům minimalizuje rutinní činnosti a usnadňuje jim práci.

Jak se k sobě má udržitelnost a ekonomičnost logistiky?

Z mého pohledu to má dvě roviny. Udržitelné může v některých ohledech znamenat ekonomické,

například pomocí pokročilých optimalizačních algoritmů v systému řízení dopravy TMS navrhujeme ideální počet rozvozových tras, tím lépe využíváme vozidla, a snižujeme tak jejich počet na silnicích. Automatizací můžeme optimalizovat také některé skladové operace.

Druhou rovinou je pak skutečnost, že alternativní pohony a další inovativní řešení s sebou přinášejí násobně vyšší pořizovací náklady. Osobně si proto myslím, že investice do udržitelnosti je nutné vnímat primárně jako investici do naší lepší budoucnosti a do budoucnosti našich dětí.

Na centrále v Jenči u Prahy ponosou některé budovy fotovoltaické panely. Využíváte i další prvky pro udržitelnost?

V rámci naší firemní strategie usilujeme o to, abychom do roku 2030 byli uhlíkově neutrální. Ke snížení a optimalizaci spotřeby energií ve skladech proto využíváme například inteligentní LED osvětlení, jehož čidla reagují na intenzitu venkovního světla a také na pohyb lidí či techniky. Výrazných úspor v oblasti manipulační techniky dosahujeme také díky inteligentnímu a inovativnímu nabíjení každého akumulátoru podle jeho individuálního stavu. To prodlužuje životnost akumulátorů a současně snižuje spotřebu energie i celkové provozní náklady. V našich skladech v Jenči u Prahy probíhá montáž tepelných čerpadel a fotovoltaických článků na střeších. V jenečském areálu aktuálně rovněž probíhá přístavba, přičemž nová budova bude díky výrazně širšímu opláštění odpovídat vyšším teplotním normám. Topení zde zajistí tepelná čerpadla, která dokážou sklad zároveň v letních měsících chladit. Samozřejmě také třídíme odpad. Snižujeme tisk dokumentů a zaměřujeme se na bezpapírové doručení.

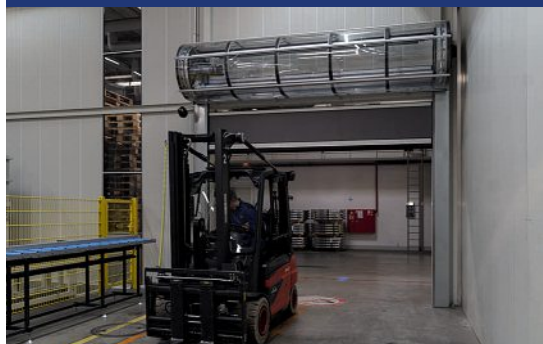
Tento důraz na udržitelnost kladete u všech svých skladů?

Udržitelnost tvoří jednu ze čtyř základních hodnot naší společ- ▶

Značková kvalita pro haly a průmyslové stavby

- Sekční vrata s rychlým otvíráním vrat až 1 m/s*

- NOVINKA: Nejrychlejší spirálová turbo vrata na světě s otvírací rychlostí větší než 4,0 m/s

- Řešení nakládací techniky pro efektivní logistiku

*S pohonem WA 500 FU a řídicí jednotkou 560

Individuální servis pro revizní práce, údržbu a opravy

HÖRMANN
Dveřní a vratové systémy

► nosti a v rámci této filozofie se každý rok snažíme snížit v našich pobočkách emise oxidu uhličitého o 10 procent. Instalujeme nabíjecí stanice pro elektromobily a postupně obměňujeme naše vozové parky v souvislosti s rozvojem jednotlivých technologií. V současnosti jsou navíc naše sklady v Německu, Rakousku a Švýcarsku energeticky soběstačné již ze 75 procent.

Přispívá využívání vašich nástrojů pro optimalizaci nákladového prostoru jako třeba Cargometr nebo systém pro řízení dopravy TMS nejen k vyšší efektivitě, ale následně také k udržitelnosti?

To spolu pochopitelně souvisí. Cílem každé společnosti by měl být udržitelný přístup. Využití softwaru, jako je TMS a Transmetrics nebo Cargometer, nám pomáhá nejen optimalizovat počty vozidel na silnicích, ale i predikovat objemy a ideálně využít počet nasazených vozidel. Případně také optimalizovat skladové operace, čímž šetříme cenné přírodní zdroje.

Gebrüder Weiss testoval v Česku v praktickém provozu elektrický tahač Volvo FM Electric. Přineslo toto testování pozitivní zkušenosti?

Vozidlo jsme otestovali na pravidelné lince, kde se ve všech směrech osvědčilo, ať už z hlediska nájezdu, který odpovídal deklarované vzdálenosti, tak i z hlediska spotřeby či jízdnicí vlastností. Překvapila nás poměrně vysoká hodnota rekuperace, která na dané trase dosahovala téměř 15 procent. Věřím, že vůz v dohledné době nasadíme v běžném provozu.

Řízení elektrovozidel je jiné, než jsme zvyklí u vozů s dieselovým pohonem, vychází z předpokladu, že kdykoli vůz stojí, má se dobíjet. Ovšem jde také o samotné řízení, neboť řidič musí být opatrný s přidáváním plynu, protože po jeho sešlápnutí dojde k okamžitému zrychlení i zvýšené spotřebě.

Dojezdy jsou ale zatím výrazně nižší než u dieselových motorů a infrastruktura u nás je málo

rozvinutá, proto se domnívám, že na dálkových trasách zatím elektřina dieselové vozy nenahradí. Z naší zkušenosti jsou bateriová vozidla vhodnější spíše na kratší vzdálenosti.

Co je třeba pro rozvoj dobíjecích stanic udělat? Měl by třeba zde pomoci stát?

Je to velice specifická situace, protože bez elektroaut nebude nikdo budovat dobíjecí stanice, ale na druhou stranu bez dobíjecích stanic je složité pořizovat elektrické vozy. Dobíjecích stanic by proto určitě mělo být co nejvíc. Hustá síť s dostatečnou dobíjecí kapacitou pomůže k rozšíření e-vozidel. U nákladních aut pro dálkové přepravy je ovšem důležitý i dojezd, který zatím elektroauta nemají.

Obecně nejsem příznivcem dotací či podpory státu, nicméně v případě rychlého rozvoje nových technologií v dopravě by to určitě pomohlo.

V roce 2022 jste vyzkoušeli také vodíkové vozidlo Hyundai Xcient Fuel Cell. Nakolik vás vodíkový pohon uspokojil?

Naše zkušenosti s vodíkovou technologií jsou fantastické. Nákladní vozidlo je bezhlučné a bezemisní – jedinou emisí je pára. Na jednu nádrž dokáže vozidlo ujet zhruba 420 kilometrů. Plnění nádrže je bezproblémové a trvá zhruba 12 minut, což je srovnatelné s tankováním paliva u vozu s dieselovým motorem. Závěry z běžného provozu ve Švýcarsku i z našich testů v ČR ukazují, že vodíkový vůz můžeme používat jako běžné dieselové vozidlo, jen je potřeba po 420 ujetých kilometrech doplnit palivo.

Každá nová technologie má ale své plusy i minusy. U elektroaut je to dojezd, doba dobíjení a hmotnost baterií. U vodíku zase vysoká cena nové technologie a minimální infrastruktura plnicích stanic v ČR. Já osobně jsem spíše příznivcem vodíku. Tato technologie mě velmi fascinuje a domnívám se, že pokud se budou nákladní auta tlakovat stejně jako osobní vozy,

tedy na 700 barů, zdvojnásobí se tím dojezd, což už může být velmi zajímavé. Do budoucna však věřím, že nepůjde o jednu, nebo druhou technologii. Spíše vsázím na jejich kombinaci. A kdo ví, třeba nám budoucnost přinese něco dalšího. Možná budou hrát prim syntetická paliva.

Například letos v Rakousku na několika pobočkách přejdeme u zhruba osmdesáti vozidel na HVO – hydrogenovaný rostlinný olej, tedy obnovitelnou nebo též ekologickou naftu. Tato technologie dokáže snížit produkci oxidu uhličitého až o 90 procent. Kromě velké úspory oxidu uhličitého je obrovskou výhodou HVO i to, že by ho mělo být možné použít ve stávajících dieselových motorech bez nutnosti nákladné úpravy. Přechod na tuto technologii by tak mohl být mnohem plynulejší.

Nicméně se domnívám, že v tuto chvíli je důležité neupínat se jen na jednu technologii, ale zůstat otevřen více možnostem, protože budoucnost spočívá ve variabilitě.

Gebrüder Weiss propaguje elektromobilitu třeba i podporou cesty elektrického nákladáku na nejvyšší sopku světa v jihoamerickém Chile...

Jako nejstarší spedice světa se snažíme po celou dobu ovlivňovat vývoj a podporovat projekty spojené s budoucností logistiky, k nimž patří i zmíněné překonání rekordu pro elektrické nákladní auto, ale i pro nákladní auto na solární pohon. Nepřijde vám úžasné, že nákladní auto na elektrický pohon se dostane do nadmořské výšky přes 6000 metrů? Že dokáže vystoupat na nejvyšší aktivní sopku světa?

V uplynulém roce jsme podpořili také tým studentů, který postavil závodní solární auto a dokázal s ním ujet závod na trase dlouhé přes 3000 kilometrů. Myslí, že je fantastické vidět, ale i ukazovat na to, co moderní technologie dokážou. Jsme moc rádi, že se na podobných projektech můžeme podílet. Protože tyto úžasné akce přispívají nejen k rozvoji, ale

”
Naše zkušenosti s vodíkovou technologií jsou fantastické. Nákladní vozidlo je bezhlučné a bezemisní – jedinou emisí je pára. Na jednu nádrž dokáže vozidlo ujet zhruba 420 kilometrů.

i k popularizaci našeho logistického oboru.

Jak by se měl podle vás logistický obor dále proměňovat, aby splňoval rostoucí požadavky na udržitelnost?

Lze předpokládat další rozvoj digitalizace a automatizace. S postupným ožíváním ekonomiky to bude nutnost – vzhledem k jedné z nejnižších nezaměstnaností, kterou má naše republika v rámci Evropské unie. Na řadu zřejmě přijde i větší zapojení umělé inteligence, IoT i prediktivních modelů. Udržitelnost se do budoucna stane standardem, jako tomu v minulosti bylo třeba s ISO certifikací.

Bude se dále rozvíjet americký byznys společnosti Gebrüder Weiss? Loni jste otevřeli další pobočku v Texasu – vidíte tedy na americkém kontinentu další příležitosti?

Na trh v USA jsme vstoupili v roce 2017 a od té doby pokračujeme v upevňování naší pozice a rozšiřování sítě poboček. Loni v létě jsme otevřeli pobočku v Miami a na konci roku v texaském Laredu, abychom dokázali pružně reagovat na rostoucí objem obchodu mezi Spojenými státy a Mexikem. Jeho hlavním důvodem je rostoucí logistický trend zvaný nearshoring, tedy přesun výrobních operací do sousedních zemí. Letos díky akvizici námořní a letecké přepravní společnosti Cargo-Link se sídlem v Salt Lake City v Utahu pokračujeme

v rozvoji naší sítě jako výchozího bodu pro celosvětovou leteckou a námořní přepravu se zaměřením na transpacifické a transatlantické přepravy. Aktuálně v USA působíme v 11 lokacích, kde zaměstnáváme okolo 200 lidí.

Automatizace ve skladech se stává samozřejmostí. Má v této oblasti pevnou pozici také Gebrüder Weiss?

Naše společnost provozuje převážně multiklientské sklady, proto i s ohledem na povahu zboží, ať už jde o jeho různé rozměry nebo obalové jednotky, není možné zavést plnou automatizaci všech procesů. Využíváme však mnoho různých nástrojů, které vedou k zefektivnění jednotlivých kroků a logistických operací. Zároveň je potřeba zmínit, že naše oddělení inovací se velmi intenzivně zabývá pokročilou automatizací a robotickými sklady. Věřím, že v krátké době představíme velmi zajímavé řešení.

Kde podle vás dává smysl automatizovat sklad a logistické procesy? A kde ne?

Vždy je potřeba posoudit konkrétní případ. Různé společnosti se budou rozhodovat různě podle toho, jak mají nastavená kritéria a jak plánují do budoucna. Záleží také na tom, na který segment se zaměřují. Ale v první řadě je samozřejmě otázkou, zda investovat vysokou částku do automatizace skladu a zda se to v daném případě vyplatí v porovnání s provo-

zováním takzvaného manuálního skladu. Rozhodování je podobné jako u kterékoliv jiné investice v rámci firmy. Výhody jsou asi jasné – patří k nim úspora nákladů, zvýšení efektivity, bezpečnosti skladu nebo minimalizace chyb při vychystávání objednávek.

Automatizace by měla rovněž pomoci s řešením nedostatku pracovních míst v logistice. Daří se to v Gebrüder Weiss?

Je to jeden z hlavních cílů automatizace, aby nahradila opakující se činnosti a lidem nechala více prostoru na řízení a rozhodování. Aktuálně máme v Česku dostatek pracovníků. Zakládáme si na tom, že jsme rodinná společnost, která pracuje výhradně s vlastními zaměstnanci a agenturní pracovníky nevyužívá. Vážíme si příjemné rodinné atmosféry a motivujícího prostředí, které oceňuje týmovou práci a kolegiální.

V této souvislosti jsme nedávno spustili i nové kariérní stránky Logistikasrdcem.cz, abychom širší veřejnosti přiblížili to, co děláme. Logistiku jako obor se snažíme průběžně popularizovat a podporovat zájem o ni i mezi studenty tak, abychom k ní přitáhli co nejvíce talentů. Zaměřujeme se přitom nejen na střední a vysoké školy, ale program máme i pro školy základní. Dlouhodobě spolupracujeme například se Střední průmyslovou školou dopravní, Univerzitou Pardubice nebo pražským ČVUT a pořádáme také exkurze a stáže. ▶

K2

K2 ERP

Podnikový software

pro úspěšné firmy

www.k2.cz

► **Potýká se Gebrüder Weiss v Česku s nedostatkem pracovníků? Změnila se situace v posledním jednom či dvou letech?**

V České republice, která má nejnižší nezaměstnanost v rámci Evropské unie, je to samozřejmě palčivé téma. Celkově na českém trhu práce podle aktuálních odhadů chybí kolem 25 tisíc řidičů. Naše společnost jich má naštěstí v současnosti dostatek. Nicméně je potřeba neusnout na vavřínech a i nadále pracovat na zlepšování pracovních podmínek. Nově jsme třeba otevřeli firemní kantýnu, kterou využívají nejen naši řidiči, ale i ostatní.

Od loňského podzimu se logistika zásilek z Asie potýká s útoky na lodě v Rudém moři. Dotkla se také vás tato situace?

Dopady jsou pochopitelně plošné. Stovky převážně kontejnerových lodí musely být z bezpečnostních důvodů přesměrovány z Rudého moře a Suez na trasu kolem mysu Dobré naděje, což je téměř o 6000 námořních mil delší. Samotné plavby se tak prodlužují o 10 až 14 dní, finální doručení importního zboží je opožděno přibližně o tři týdny. Doplutí většího počtu zpožděných lodí s sebou nese riziko potíží s kapacitou přístavní a další návazné infrastruktury v Evropě, jako jsou vlaky a tahače. V dalším sledu lze pak kvůli zpoždění na zpáteční cestě předpokládat nedostatek prázdných kontejnerů pro nakládku v Asii. Nízká hladina vody v Panamském průplavu umožňuje proplutí pouze lodí s menším ponorem, což způsobuje komplikace především na trase z Dálného východu na východní pobřeží USA. Pro české exportéry je zásadní rovněž omezenější kapacita směrem na západní pobřeží Severní i Jižní Ameriky.

Pozorujete v souvislosti s útoky na lodě větší zájem o přepravy mezi Asií a Evropou po železnici případně letecky?

Ano, poptávka po železničním spojení podle našich údajů vzrostla. V letecké přepravě v současnos-

ti tak signifikantní nárůst v této souvislosti nespatřujeme. Snažíme se samozřejmě vycházet vstříc poptávce a přicházet s flexibilním řešením na míru každému zákazníkovi.

Na co se budete zaměřovat v letošním roce? Jaké trendy v dopravě a logistice jsou pro vás z hlediska budoucího vývoje důležité?

Jak jsem již zmínil, začátkem roku nasadíme vozidla na ekologickou naftu HVO a letos chceme spolupracovat i na vývoji autonomního řízení pro kamiony. Věřím, že v dohledné době nasadíme také testovaný elektrický tahač s návěsem na 33 palet.

Pokračujícími trendy v logistice budou digitalizace, automatizace a robotizace, ale i třeba rostoucí požadavky na zabezpečení dat.

Ve společnosti Gebrüder Weiss pracujete už 16 let. Co pro vás logistický obor znamená? Čím vás „chytí“?

Okouzila mě především nezaměnitelná atmosféra, kolektiv skvělých lidí, odborníků, kteří vědí, co dělají, ale i rodinný duch naší společnosti. Rovněž je zde cítit i stabilita, protože pokud někdo vlastní společnost 500 let, těžko si představíte, že ji zítra prodá. Vážím si také toho, že v rámci firmy se podílíme na skvělých projektech a práci se snažíme dělat jinak než ostatní. Například naše sklady stojí na vlastních pozemcích a rovněž logistické haly nám patří, což je vlastně důležitá zpráva pro naše obchodní partnery, protože pokud někdo investuje tak obrovské finance do vlastní infrastruktury, myslí své podnikání opravdu vážně a zaměřuje se na dlouhodobé cíle. Další výhodou je schopnost pružně a flexibilně reagovat na rostoucí poptávku – tedy přistavovat sklady.

Logistika je celý můj život. V oboru působím od svých 15 let, kdy jsem přišel do logistické firmy na brigádu, a posléze jsem logistiku i vystudoval. Je to úžasný obor, bez kterého bychom si nemohli představit naši současnou společ-

nost. Doprava je vlastně takovou krví ekonomiky.

A co pro vás znamená práce právě v Gebrüder Weiss? Čím byste tuhle firmu z hlediska zaměstnance doporučil?

Logistika je fantastický obor a naše společnost je pro mě v této oblasti jako Mercedes. Na našem trhu je mnoho dobrých logistických společností, ale pro nás v Gebrüder Weiss je to doslova srdcová záležitost. Tento postoj se promítá nejen směrem k zákazníkům, ale i našim zaměstnancům. Vážíme si jejich odbornosti a týmové práce, podporujeme jejich osobní rozvoj a záleží nám na tom, aby se u nás cítili oceňovaní a respektovaní. Zároveň se jako společnost vždy díváme do budoucna, zkoušíme nové možnosti a hledáme nové cesty, kudy by se logistika mohla ubírat. Je to rozhodně dobrodružná jízda. ●

Pavel Toman

Foto: Václav Vašků

JAN KODADA

V oboru logistiky se Jan Kodada pohybuje více než 25 let. Působil v různých manažerských pozicích u společností Lagermax (jako brigádník poprvé v 15 letech) a MTC. V současnosti je obchodním a marketingovým ředitelem a prokuristou společnosti Gebrüder Weiss v Česku, ve které působí od roku 2008. V roce 2007 absolvoval magisterské studium na ČVUT v Praze na Fakultě dopravní, kde o šest let později úspěšně dokončil také doktorské studium.

Máte automatizovaný sklad?

Vyzkoušejte automatizovaný skladový systém Kardex Shuttle

Kardex je globálním průmyslovým partnerem pro intralogistická řešení a předním poskytovatelem automatizovaných skladových systémů.

Výhody Kardex Shuttle

85% úspora
skladové plochy

75% zvýšená produktivita
vychystávání

99,9% přesnost
vychystávání

67% snížení počtu
operátorů skladu

kardex.com

kardex

Sklady hledají cesty k udržitelnosti

EKOLOGIE
A LOGISTIKA

Logistické firmy musí při skladování vyhovět rostoucím požadavkům na udržitelnost. Svou ekologickou stopu snižují nejrůznějšími způsoby, nasazují třeba ve skladech moderní, šetrné technologie, kladou důraz na efektivní řízení procesů a ekologickým způsobem se zbavují odpadů. Myslí také na nízkemisní způsoby přepravy zboží, které sklad spojují s okolím.

Nejsnáze lze přispět k šetrnému skladování úsporou energií. Možností zde mají logistické firmy více, nejčastěji sahají po moderních osvětlovacích technologiích. Ani různé typy zářivkového osvětlení, které v minulosti nahrazovaly klasické žárovky, neodpovídají dnešním požadavkům na úsporné využívání elektrické energie. Jisto- tu úspor představuje technologie

elektroluminiscenčních diod – LED. V nově budovaných skladech se tento druh osvětlení již stal samozřejmostí, jeho výhody – nízká spotřeba a dlouhá životnost – však vedou logistické firmy k tomu, aby ho instalovaly i do starších budov.

Stále častěji se lze také setkat s využíváním samotných skladových budov k instalaci technologií pro udržitelnou výrobu elektřiny. Ploché střechy skladů si přímo říkají o fotovoltaické panely a třeba s vytápěním skladů mohou pomoci i tepelná čerpadla.

„Ve všech našich budovách dbáme na energetickou úspornost provozu,“ vysvětluje Jan Polter, obchodní ředitel Dachser Czech Republic. „Instalujeme LED osvětlení a tam, kde to dává smysl, pohybová čidla. Pro vytápění a chlazení využíváme tepelná čerpadla. Ve skladech máme tepelně izolované nákladové můstky, aby při nakládce a vykládce docházelo k co nejmenším únikům tepla.“

Dachser buduje svá logistická zařízení podle standardu trvale udržitelných budov – BREEAM. Na pobočce v Kladně, kde právě probíhá výstavba nového překladkového skladu s administrativní vestavbou, plánuje společnost instalovat na střechu skladových budov fotovoltaické panely. Vyrobenu elektrickou energii chce Dachser využívat pro skladový provoz i k zásobování již existujících dobíjecích stanic pro nákladní a osobní elektrická vozidla v kladenském areálu firmy.

Pomohou i tepelná čerpadla

Ke snížení a optimalizaci spotřeby energií ve skladech se hlásí také Gebrüder Weiss. Společnost využívá inteligentní LED osvětle-

ní, jehož čidla reagují na intenzitu venkovního světla a také na pohyb lidí či techniky.

„Významnou roli hraje i ekvitermní (na venkovní teplotě závislý, pozn. red.) způsob vytápění našich hal,“ upozorňuje Jan Kodada, obchodní a marketingový ředitel Gebrüder Weiss ČR. „Zajímavých úspor dosahujeme rovněž díky inteligentní technologii a inovativnímu nabíjení manipulační techniky – lze tak nabíjet každý akumulátor podle jeho individuálního stavu. To prodlužuje jeho životnost a současně snižuje spotřebu energie i celkové provozní náklady.“

Součástí dlouhodobé strategie Gebrüder Weiss jsou kroky vedoucí ke snížení spotřeby energií a zvýšení soběstačnosti. Proto ve svých skladech v Jenči u Prahy a Syrovicích u Brna v současnosti provádí montáž tepelných čerpadel a fotovoltaických článků na střechách. V jenečském areálu se buduje rovněž přístavba, která přinese rozšíření skladových hal, přičemž nová budova bude s výrazně širším opláštěním odpovídat vyšším teplotním normám. Vytápění zde zajistí tepelná čerpadla, s nimiž bude možné sklad v letních měsících zároveň chladit.

Spotřebu hlídá software

„Naším hlavním cílem je dosahovat energetické efektivity, minimalizovat náklady na energie a přispívat k ochraně životního prostředí,“ zdůrazňuje Tereza Kirlíková, facility managerka Geis CZ. „Nemáme tolik možností jako třeba výrobní firmy, které mohou cílit na významné úspory například využitím zbytkového tepla, páry a podobně. I tak se však snažíme z hlediska spotřeby energií o maximální

A woman is loading a car with luggage and children in the back seat. The car is filled with various items, including a large blue suitcase, a yellow and white cooler, and a green bag. Two young boys are sitting in the back seat, looking out the window. The woman is standing outside the car, smiling as she loads the items.

MÍT VÍCE ČASU NA SVOU RODINU?

Rodinnou logistiku si jistě nejlépe vyřešíte sami, ale my vaší firmě umíme pomoci s výzvami v celém dodavatelském řetězci tak, abyste mohli být doma o něco dřív.

Jsme specialisté na skladování, celní služby, pozemní, leteckou a námořní přepravu.

Dokážeme optimalizovat celý váš supply chain i jeho dílčí nebo problematické části.

The logo for Yusen Logistics features a stylized blue wing above the company name "Yusen Logistics" in a bold, black, sans-serif font.

Yusen Logistics

www.yusen-logistics.com
bd@cz.yusen-logistics.com
+420 323 577 222

Fotovoltaické panely na střeších skladů se dnes stávají samozřejmostí.

Foto: Shutterstock

► možnou úsporu. Klíčem je zejména měření a monitorování energií. Z tohoto důvodu jsme na pobočkách implementovali software energetického managementu Enmon. Díky němu jsme schopni hlídat spotřeby energií v reálném čase, porovnávat spotřeby jednotlivých poboček a neprodleně reagovat na anomálie ve spotřebách nebo hledat další možné úspory.“

Instalace LED osvětlení je u nových hal společnosti Geis CZ standardem. V současné době se provádí výměna LED osvětlení i ve starších nemovitostech, které společnost vlastní a kde tento typ osvětlení nebyl instalován při výstavbě. Ovšem vzhledem k tomu, že LED osvětlení je jedním z hlavních opatření, kterým lze spotřebu ovlivnit, snaží se ho Geis CZ nasazovat i na pobočkách, kde je pouze v nájmu. I tam dává výměna smysl. Současně instaluje v administrativních prostorách i ve skladovacích halách pohybová čidla. Kromě toho nasazuje úsporné vodovodní baterie s perlátorem, který dokáže účinně snížit spotřebu vody.

Spotřebu elektrické energie nasazením osvětlovací technologie

”
Zásadní roli v udržitelném skladování hraje efektivita procesů. Efektivní postupy snižují spotřebu energie, odstraňují plýtvání a minimalizují tvorbu odpadů.

LED snižuje také Yusen Logistics (Czech). Ivo Budař, sustainability manager, k tomu dodává: „V rámci provozů naší společnosti jsme již před několika lety instalovali kompletní LED osvětlení, a to v kancelářských i skladových prostorách, dále pohybová čidla s časovači, automatické větrné clony či automatické vytápění jednotlivých sektorů. Zároveň řešíme implementaci energetického managementu, od kterého si slibujeme další snížení spotřeby energií.“

Efektivní sklady minimalizují uhlíkovou stopu

Zásadní roli v udržitelném skladování hraje efektivita procesů. Efektivní postupy snižují spotřebu energie, odstraňují plýtvání a minimalizují tvorbu odpadů. Firmy tak mohou zmírňovat dopady své činnosti na životní prostředí a současně zvyšovat výkon skladu. Správný systém skladování eliminuje zbytečnou manipulaci se zásilkami či vynaložený čas pro dohledávání zásilek a šetří lidskou práci, manipulační techniku i životní prostředí.

„V Dachseru používáme náš vlastní skladový IT systém s názvem

Mikado, který je navíc napojen na náš systém pro řízení přeprav,“ vysvětluje Jan Polter. „Dobrá práce s daty, která od zákazníků stále častěji dostáváme přes systém elektronické výměny dat, je u nás zárukou efektivního skladování. Ve skladech navíc postupně přecházíme na manipulační techniku s lithium-iontovými bateriemi.“

Optimalizace zbožových toků

„Efektivní přístup v tomto směru rozhodně hraje velkou roli,“ zdůrazňuje Jan Kodada. „Společně s naším systémem pro správu skladu – WMS – proto modelujeme a optimalizujeme toky zboží, což zahrnuje nejen využívání co nejkratších tras vozíků, ale i rychlejší vychystávání zboží, méně pohybů či jízd a optimalizaci skladby zboží v rámci lokací.“

Software WMS monitoruje a řídí každodenní provoz ve skladu. Nepřímo se tedy podílí na celkové efektivitě. Už před samotným naskladněním zboží si Gebrüder Weiss připravuje počítačové simulace, které napovídají, jak bude zboží skladem protékat. Cílem je optimalizovat veškeré operace i odhalit úzká hrdla, kde pak může docházet k nežádoucímu zpomalování celého procesu. K vyšší efektivitě skladování přispívá také pravidelná analýza obrátkovosti zboží. Gebrüder Weiss rovněž věnuje velkou pozornost celkovému uspořádání skladu, které rovněž ovlivňuje efektivitu.

Štíhlé procesy zvyšují udržitelnost

„Možnosti jsou jako vždy různorodé,“ podotýká Pavel Křížek, ředitel logistiky Geis CZ. „Naše společnost se snaží pro klienty využívat optimální skladové technologie s důrazem na co nejmenší potřeby skladové plochy a s maximálním využitím výšky skladu. Čím dál častěji nasazujeme do našich distribučních center regály s úzkými uličkami a do budoucna zvažujeme nasazení plně automatizovaných skladových systémů, známých pod obchodním označením Autostore. V našich provozech rovněž usilujeme o snižování množství použitého balicího materiálu, zvláště strečové fólie. Samozřejmě se snažíme co

13 Evropských zemí

70 Lokalit

2500 Spolupracovníků

Jsme připraveni být Vaším strategickým partnerem

V jakékoliv nové lokalitě, nebo zemi.

KOMPLEXNÍ LOGISTICKÉ 3PL a 4PL SLUŽBY 24/7

- Skladování, kompletace a balení zboží
- Poskytneme vám služby i ve vašich prostorech
- Služby cílené dle potřeb klientů
- B2B & B2C, fulfillment pro e-shopy
- Vyřizování reklamací
- Reverzní logistika - zpracování vratek
- Přeprava
- Komplexní WMS řešení pro konkrétní projekty
- Cross dock palet a balíků
- Skladovací prostory v České republice, Řecku, Německu, Rakousku, Polsku, Maďarsku, Rumunsku a Rusku.
- Plná zodpovědnost za celý logistický řetězec
- Flexibilní kapacita k pokrytí sezónních výkyvů
- Přijímáme zodpovědnost za uskladněný sortiment a ručíme za ztracené, nebo poškozené zboží
- Vyhledání skladu k pronájmu

Služby přidané hodnoty

- Kitting produktů a kompletace
- Kontrola produktu a dodržení norem
- Lokalizace a polepování produktů
- Úpravy, opravy a recyklace produktů
- Mytí plastových obalů
- Dodržování stanovených KPIs

Pozitivní aspekty spolupráce s námi:

Adaptabilita na sezónní výkyvy:

Poskytujeme flexibilní řešení pro vaše sezónní potřeby s dostatkem personálu pro krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Rozšiřující se skladové kapacity:

Neustále expandujeme naše skladové prostory, abychom zajistili dostatek místa pro váš růst a sezónní změny.

Přizpůsobitelný WMS systém:

Náš systém pro správu skladu je navržen tak, aby se přizpůbil vašim specifickým požadavkům a potřebám.

Kompletní podpora:

Zaručujeme plnou podporu při přechodu a integraci do našich prostor, abyste se mohli bez problémů přestěhovat.

Osobní přístup:

Každého klienta považujeme za jedinečného, s cílem naplnit jeho očekávání a potřeby na míru.

MOŽNOST VÝRAZNÉHO NAVÝŠENÍ KAPACIT A POKRYTÍ SEZONNÍCH VÝKYVŮ.

Váš flexibilní partner v logistice
+420 604 243 339 / sales@wellpack.org / www.wellpack.org

wellpack

► nejvíce obalů recyklovat a snížit tak naši zátěž na životní prostředí.“

Za velký přínos Pavel Křížek označuje Multi-Client sklady, které umožňují zákazníkům sdílet skladový prostor, techniku a v neposlední řadě i personál. S využitím těchto synergií Geis snižuje výslednou zátěž skladování na životní prostředí. „Ideální pro všechny zainteresované strany je, když se nám podaří získat klienty s různou sezonností, a zajistíme tak optimální využití našich zdrojů a financí našich zákazníků,“ dodává Pavel Křížek.

K efektivitě jako cestě ke zvyšování udržitelnosti ve skladu se hlásí také Yusen Logistics (Czech). „K prostředkům, které umožňují zvyšovat efektivitu ve skladování a pomáhají tím snižovat spotřebu energie, patří například optimalizace layoutu skladu,“ říká Ivo Budař a dál vypočítává: „Zaměřujeme se na co nejkratší manipulační toky a dráhy, efektivní využívání plochy, zeštíhlování procesů a používání sofistikovaných IT systémů pro skladové toky materiálu. V neposlední řadě bychom zmínili i moderní technologie bezemisní manipulační techniky.“

Uzly logistické sítě

Sklady jsou propojeny v rámci složitých logistických řetězců a dopravních systémů, s nimiž tvoří často rozsáhlé sítě. V této provázanosti souvisí i udržitelnost skladování například s ekologickou šetrností dopravy, která vyměňuje zboží mezi jednotlivými články řetězce. Logistické firmy tak musí dbát na to, aby požadavkům na udržitelnost skladování odpovídal celý logistický systém.

„Tyto oblasti jsou pochopitelně navzájem úzce propojeny a naším dlouhodobým cílem je postupně snižovat dopad vlastní činnosti na životní prostředí,“ zdůrazňuje Jan Kodada. „V Gebrüder Weiss k tomuto účelu používáme řadu moderních technologií, jako je například Cargometer pro optimalizaci využití skladových lokací či nákladového prostoru vozidla nebo systém pro řízení dopravy s pokročilými optimalizačními al-

”
Sklady jsou propojeny v rámci složitých logistických řetězců a dopravních systémů, s nimiž tvoří často rozsáhlé sítě. V této provázanosti souvisí i udržitelnost skladování například s ekologickou šetrností dopravy.

goritmy včetně plánování předpokládaného času doručení zásilky.“

„Systém pro logistické plánování Transmetrics nám pak umožňuje predikovat a identifikovat předpokládané objemy zásilek na další den na základě příchozích dat a předchozích zkušeností,“ dodává Jan Kodada.

Také Jan Polter v této souvislosti vysvětluje, že sklady Dachseru připravují zásilky pro systém bezemisního doručování. „Momentálně provozujeme pravidelnou denní linku sběrné služby na trase Kladno – Hradec Králové a zpět, kterou obsluhuje vozidlo eVolvo FH Electric. Další bezemisní linka směřuje do mikrohubu v centru Prahy. V Praze a Hradci Králové navazuje distribuce pomocí nákladních elektrokol. Nedávno jsme spolu s našimi německými kolegy spustili i první bezemisní přeshraniční linku v síti Dachser, jezdí každý den na trase Hof–Kladno a zajišťuje ji nákladní vozidlo eActros značky Mercedes-Benz.“

Správně zvolené vozidlo

Nejekologičtější propojení skladů je to, které dokáže šetřit energiemi. To dobře vědí a využívají ve společnosti LogEx Logistics, a proto co nejvíce snižují počet „prázdných“ kilometrů. „Díky pečlivě předem připraveným trasám se nám daří tyto kilometry minimalizovat,“ zdůrazňuje Vojtěch Dočkalík, ředitel pobočky v Hradci Králové. „A to jak u celozozových zásilek, tak i kusových dokládkách, kde se snažíme využít prostor ve vozidle na sto procent.“

Sdružování zásilek a vyloučení prázdných kilometrů představuje ve společnosti LogEx výrazný příspěvek ke snižování emisí uhlíku.

„Na jedné straně pomůžeme přírodě a na straně druhé máme spokojeného zákazníka, kterému se díky konsolidaci a optimalizaci přejezdů podaří ušetřit,“ uvažuje Vojtěch Dočkalík. Zmínuje také alternativní pohony a upozorňuje, že podle jeho názoru elektromobilita v nákladní dopravě ještě nepokročila natolik, aby mohla uspokojit velkou poptávku. To samé platí o dalších alternativních pohonech.

„Ovšem i u klasických pohonů lze snižovat spotřebu paliva správným výběrem vozidla, například lehkotonažní soupravou či návěsem. Nesmíme opomenout ani nasazování vozidel s vyšší normou Euro a také nezanedbávat pravidelný servis na vozidlech.“

Řešení musí být efektivní

Ani Geis v této oblasti nestojí stranou a důraz na propojení skladů ekologickou dopravou je pro něj samozřejmostí. Společnost pravidelně modernizuje flotilu tak, aby odpovídala nejpřísnějším standardům – i těm ekologickým.

„Nechceme ale flotilu obměňovat bezmyšlenkovitě, vždy je důležité, aby se vozidla reálně osvědčila v praxi,“ upozorňuje Pavel Křížek. „Alternativní pohony mají stále velká omezení, například elektrický tahač stojí třikrát až čtyřikrát více než nejmodernější diesellový. Přitom má krátký dojezd, což snižuje efektivitu jeho využití. Budoucnost vidíme spíše ve vodíku, ovšem zde je zatím naprosto nedostatečná infrastruktura. Pro nás je důležité, aby krok k ekologickému řešení byl ve výsledku skutečně efektivní, reálně snížil uhlíkovou stopu a zmenšil zatížení životního prostředí.“

Geis proto optimalizuje trasy v rámci logistického řetězce a pro přepravu maximálně využívá ložnou plochu vozidel a minimalizuje „prázdné“ kilometry.

„Vyzdvihnout musíme i důležitost dat, která se využívají jak k automatizaci skladování, tak k optimalizaci přeprav,“ vysvětluje Pavel Křížek. „S využitím pokročilých algoritmů a umělé inteligence je možné analyzovat data a provádět rozhodnutí v reálném čase, což vede k efektivnějšímu využití skladovacích prostor, lepšímu plánování přepravy a optimalizaci tras.“

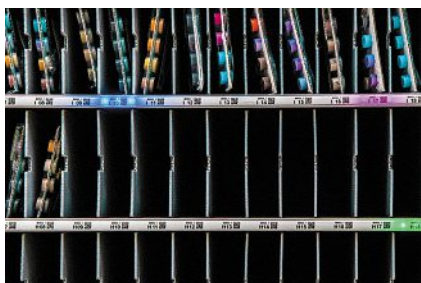
Veškeré činnosti směřující k větší udržitelnosti zastřešuje ve společnosti Geis program MissionZero, jehož cílem je dosažení klimatické neutrality celé skupiny do roku 2040. ●

Rychlejší, chytřejší, efektivnější: Logistické řešení s ROI od 3 měsíců

Technologie: **E-kanban, Pick to Light, RTLS, elektronické cenovky, AGV a další**

Nepodcenit analýzu

Účinná optimalizace logistických procesů začíná analýzou, která umožňuje najít nejužší místo v celém materiálovém toku. Po identifikaci takového místa lze procesy zdokonalit implementací vhodných změn nebo technologických řešení s okamžitými výsledky. Je důležité nejenom vylepšovat stávající neefektivní postupy, ale také správně plánovat nově zaváděné procesy. Zásadní je komplexní pohled na celou procesní mapu a digitalizace jednotlivých procesů.

V éře umělé inteligence (AI) a rychlého technologického rozvoje je interní volba nevhodnějšího řešení, které splní očekávání výkonnosti a dlouhodobé udržitelnosti, velmi náročná. Interní změnové procesy někdy trvají i roky, což vede k tomu, že mnoho firem ztrácí čas a finanční prostředky. Nežádka se stává, že plánované investice jsou vynaloženy za technologie, které pak zůstávají nevyužité, jen aby došlo k vyčerpání přiklepnutého budgetu. Z výše zmíněných důvodů je klíčový výběr správného integrátora. Firma **Smart**

Product Solution s.r.o. se díky široké síti partnerů z oblasti technologií i softwaru řadí na špičce v poradenské činnosti.

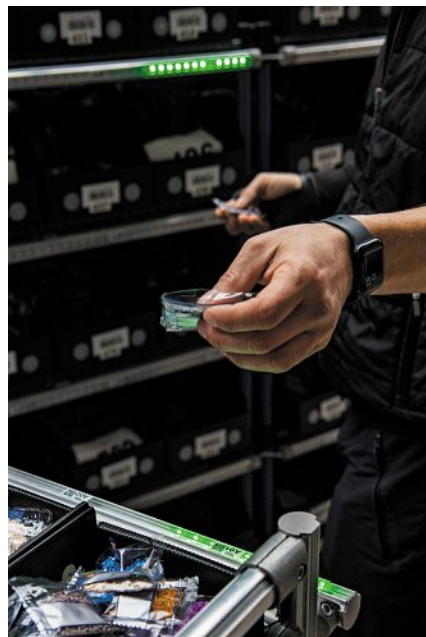
Systém E-kanban

Mezi technologie, které mohou vaše procesy okamžitě zefektivnit s velmi rychlou návratností investice, patří **e-kanban**. Jeho principem je automatická objednávka materiálu v reálném čase na základě nastaveného minimálního množství. Díky technologiím jako **AI kamery, optické senzory** či **váhy**, které monitorují aktuální obsazenost pozice, obdržíte objednávku okamžitě bez jakékoli potřeby zásahu skladníka. Řešení e-kanban nachází uplatnění například ve výrobních firmách při doručování k výrobním linkám, v e-commerce pro kontrolu aktuální zásoby zboží, jako součást navigace **automatických vozíků (AGV)** či jako systém pro řízení konsignačních skladů. Například společnost **WT Win-tech**, jeden z předních dodavatelů spojovacího materiálu, nabízí e-kanban jako službu svým zákazníkům. Pomocí e-kanbanu monitorují zásoby u svých zákazníků, což eliminuje zbytečné závozy zboží. Celou službu tak dokázali zefektivnit a zlevnit.

Pick to Light navigace

Další dlouhodobě prověřenou technologií, která je v letošním roce na velkém vzestupu, je **Pick to Light**. Světelná navigace ve skladu dokáže zrychlit

celý proces vychystávání materiálu o více než 50 % při minimální chybovosti. Implementace probíhá v řádu týdnů, návratnost investice obvykle bývá v řádu několika málo měsíců. Přínosnost technologie **Pick to Light**

si chválí i koncoví uživatelé. Slovy operátorky jednoho z našich klientů: „Světelná navigace mi usnadňuje práci hlavně z hlediska pozornosti. Při běžném vychystávání bylo mnohem snazší udělat chybu. Zároveň svou práci zvládám rychleji.“

Pokud přemýšlíte nad optimalizací procesů nebo nad nasazením nové technologie, rádi vám poradíme, pomůžeme a zoptimalizujeme procesy. Nečekejte, kontaktujte nás.

PICK TO LIGHT

OPTIMALIZACE LOGISTIKY

SOFTWARE

OBALY, SKLADY A LEAN

Smartbox

SMART PRODUCT SOLUTION

info@smartbox4you.com

+420 739 372 011

Well Pack zamířil na nizozemský trh

KOMPLEXNÍ
LOGISTIKA

Česká společnost Well Pack otevřela novou pobočku v Nizozemsku, kde pro svého partnera vyvinula servisní nástroj využívaný při logistice květin. Well Pack jako poskytovatel komplexní logistiky nabízí rovněž řešení v oblasti čištění a servisu opakovaně použitelných obalů i skladování s přidanou hodnotou. Je také zastáncem cirkulární ekonomiky a udržitelné logistiky.

Přeprava a distribuce květin představuje zajímavou oblast, ve které Well Pack působí. Centrum tohoto obchodu se nachází v Nizozemsku a distribuční síť pokrývá celou Evropu. Květiny při distribuci putují například v přepravních regálech, které jsou významným prvkem cirkulární, „zelené“ logistiky, neboť jsou vratné. Při svém oběhu se ovšem mohou poškodit a je třeba je opravit. Well Pack pro tento účel zhotovil a do Nizozemska dodal speciální servisní stoly vybavené poloautomatickými funkcemi.

Pro efektivní a pohodlnou práci v centru oprav

„Stoly byly vyvinuty našimi konstruktéry v Česku a následně jsme je na domácí půdě i vyrobili,“ popisuje nejnovější projekt Jaromír Opatrný, jednatel společnosti Well Pack. „V současné době se jedná o nejmodernější centrum oprav. Stejně vybavení bychom mohli dodávat

i do dalších center pro opravy v jiných zemích. Pro servis regálů jsme navrhli dva druhy stolů. Na stolech modelu S1 se opravují staré poškozené desky, které jsou součástí vozíků používaných v obchodních řetězcích na prodej květin. Výrobní stoly modelu S2 se zase využívají k výrobě nových desek.“

Model S1 zvyšuje efektivitu práce svým ergonomickým designem, který operace zjednodušuje a časově optimalizuje. Jeho pokročilé funkce umožňují dosáhnout rychlého a přesného výsledku práce s minimálním lidským úsilím. Model S2 k tomu přidává urychlení výrobního procesu, neboť umožňuje provádět více úkonů souběžně a uvolňuje tak operátorům ruce pro další úkony. Svou efektivitou a snadnou obsluhou zvyšuje tento model významným způsobem produktivitu práce.

Oba modely společně představují nové možnosti v oblasti automatizace. Umožňují dosahovat požadovaných výsledků s nejmenším možným vkladem lidské činnosti. Revolučním způsobem transformují tradiční výrobní procesy a nastavují nové standardy pro efektivní práci.

Náročný, ale rychlý vývoj

Well Pack dodal celkem 18 těchto opravárenských a výrobních stolů, z toho 12 modelů S1 a šest modelů S2. Součástí dodávky bylo rovněž pět jednoduchých rámsů s pevným plotrem pro plně manuální opravy a výrobu.

„Vývoj těchto zařízení prošel několika fázemi,“ říká Jaromír Opatrný. „Zásadní byla hned ta první, při níž se vyhodnocovala současná dostupná technologie a hledalo se řešení, jak již existu-

Well Pack nabízí skladování s přidanou hodnotou, jako je balení či montáž.

Foto: Well Pack

Práce na speciálním servisním stole Well Pack.

Foto: Well Pack

Well Pack působí svými centry a pobočkami ve 14 zemích

- Česká republika
- Německo
- Rakousko
- Polsko
- Řecko
- Maďarsko
- Rumunsko
- Francie
- Srbsko,
- Spojené království
- Belgie
- Lucembursko
- Nizozemsko
- Irsko

jičí prvky vylepšit a zefektivnit i usnadnit obsluhu práci. Následovalo vytvoření 3D modelu, dále dílčí úpravy a překreslení do výrobní dokumentace. Další významnou fází byla konstrukce prvních prototypů, které nakonec vyžadovaly úpravu konstrukce a s tím spojené přepracování výrobní dokumentace. Bohužel však výrobu prototypů brzdily problémy s dodávkami některých komponent – například elektropneumatické motory cestovaly až z dalekého Japonska a cestou k nám se ještě musely zastavit ve Francii, kde proběhla jejich kompletace některými součástkami. I tak se ale podařilo dodat tato zařízení za pouhých pět a půl měsíce odsouhlasení vývoje.“

Mytí obalů pro cirkulární ekonomiku

Ústředním bodem podnikatelské filozofie ve společnosti Well Pack je ekologický přístup k logistice. „Uvědomujeme si zásadní význam udržitelnosti v dnešním propojeném světě a jsme odhodláni minimalizovat naši ekologickou stopu,“ zdůrazňuje Jaromír Opatrný. „Začleněním ekologických postupů do našich operací a zvážením individuálních požadavků každého klienta se snažíme podporovat rovnováhu mezi obchodem a ochranou přírody.“

Well Pack provozuje deset mycích a šest servisních center a má také oddělení technického vývoje, které vyvíjí nová řešení a inovativní technologie pro mycí systém přepravek.

„Všechna naše mycí centra splňují ty nejvyšší požadované standardy,“ říká Jaromír Opatrný. „Nabízíme komplexní služby mytí přepravek počínaje vyzvednutím plastových obalů přes mytí až po přepravu zpět do prostor klienta. Další naší zajímavou činností je parní čištění nákupních vozíků pro obchodní řetězce.“

Odborné znalosti i zdroje

Komplexní řešení Well Packu dále zahrnují logistiku celozových i kusových zásilek v nejrůznější škále komodit. Firma přepravuje role papíru, stavební materiály, obalové materiály, potraviny i jakékoli jiné zboží. Ke všem těmto činnostem má dlouholeté odborné znalosti a vlastní zdroje k zajištění bezpečné a včasné přepravy. Pro zvýšení efektivity dodavatelských řetězců nabízí také svoz zásilek, jejich skladování a distribuci. Well Pack doručí zboží, ať už napřímou nebo prostřednictvím překladišť, což umožňuje vysokou flexibilitu služeb.

„Chápeme, že moderní obchodní prostředí vyžaduje flexibilitu

a globální dosah,“ vysvětluje dále Jaromír Opatrný. „Proto jsou naše služby vytvořeny tak, aby usnadnily expanzi kdekoli na světě. Ať už jde o navigaci ve složitých dodavatelských řetězcích, nebo o zefektivnění přeshraničních skladových operací, náš tým je připraven přinést výsledky. Daří se nám řešit výzvy a ke každému projektu přistupujeme s odhodláním k dokonalosti, abychom našim klientům zajistili nejen řešení, ale i klid. V rámci logistiky jsme připraveni dělat cokoli a kdekoli na světě.“

Spolupráce s Vězeňskou službou v Jiřicích

Well Pack je aktivní také v oblasti zaměstnávání odsouzených osob a od roku 2007 působí ve věznicí Jiřice ve Středočeském kraji. V loňském roce tam zahájil spolupráci s nadnárodním dodavatelem pro automobilový průmysl, firmou ZF – výrobcem automatických převodovek a mimo jiné také dodavatelem bezpečnostních pásů pro většinu automobilek. Jedná se o unikátní projekt spolupráce s Vězeňskou službou ČR, který přináší práci téměř stovce odsouzených. Podrobnosti přinese Logistika v některém z příštích vydání. ●

pat

”
Začleněním ekologických postupů do našich operací a zvážením individuálních požadavků každého klienta se snažíme podporovat rovnováhu mezi obchodem a ochranou přírody.

Multimodální logistický Ostrava Airport Multimodal Park (OAMP), který se nachází v těsné blízkosti ostravského letiště Leoše Janáčka v Mošnově, je vlajkovým projektem developerské společnosti Concens Investments. O projektu a jeho dalším rozvoji hovoří její výkonný ředitel Tomáš Novotný.

Na Ostravsku dnes stavíme spekulativně

Jak se daří logistickému Ostrava Airport Multimodal Parku?

Projekt jsme začali budovat před šesti lety. Zahrnuje 125 tisíc čtverečních metrů špičkových komerčních prostor vhodných pro logistiku a lehkou výrobu, které jsou nyní ze 100 procent obsazené především významnými 3PL operátory, a dalších 97 tisíc čtverečních metrů má stavební povolení. Tehdejší sázka na tuto lokalitu se vyplatila, mošnovské letiště je dnes významným logistickým hubem, kterým proudí zboží v rámci celé střední Evropy. To je také důvod, proč jsme zde zahájili spekulativní výstavbu druhé fáze areálu.

Co v této druhé fázi vznikne?

Jedná se o spekulativní výstavbu dalších 120 tisíc čtverečních metrů industriálních ploch, které se budou nacházet opět v těsné blízkosti letiště a železniční vlečky a které budou mít výbornou dostupnost na dálnice D1, D48

a D56. Výstavbu jsme zahájili letos v březnu a předpokládáme, že ji dokončíme ve třetím čtvrtletí letošního roku. S ohledem na silnou poptávku po kvalitních nemovitostech na Ostravsku stavíme bez předem známého nájemce a již nyní registrujeme zájem ze strany logistických, ale také výrobních společností. Věříme, že klíčem k úspěchu je nabízet již dokončené prostory, nikoliv prostory, na které si musí nájemce déle než rok počkat.

V jakém standardu logistický park stavíte?

Jde o komerční industriální výstavbu nejvyšší třídy A, která je vhodná pro skladování a lehkou výrobu. Stejně jako v případě první fáze areálu cílíme na standardní mezinárodní environmentální certifikaci BREEAM, kterou jsme v případě zájmu budoucího uživatele ochotni povýšit až na nejvyšší úroveň. Zaměřujeme se na to, aby následný provoz

TOMÁŠ NOVOTNÝ

Tomáš Novotný působí na českém nemovitostním trhu od roku 2001. V uplynulých osmi letech byl členem investičního výboru realitního fondu kvalifikovaných investorů Arete, kde měl na starosti asset management a development realitního portfolia v hodnotě 1,5 miliardy korun. Předtím zastával pozici regionálního ředitele v developerské společnosti CTP Invest a ve funkci chief operations officer působil ve společnosti Point Park Properties (dnes P3). Vystudoval ČVUT v Praze a během svého studia absolvoval roční stipendijní pobyt na Herriot-Watt University v Edinburghu.

nemovitosti byl energeticky úsporný, a proto na střechu umožňujeme umístit fotovoltaickou elektrárnu, standardně využíváme LED osvětlení, nízkoemisní vytápěcí jednotky a zabýváme se alternativními zdroji tepla, jako jsou tepelná čerpadla, která mohou nahradit konvenční plynové vytápění. Chceme zavádět opatření, která dávají smysl jak z hlediska ekonomického, tak environmentálního, a to nejen s ohledem na výstavbu, ale i následný provoz.

S vaším nástupem do čela Concens Investments letos v lednu firma oznámila další expanzi na českém realitním trhu. Kam se chystáte?

Ostravsko je naším domovským trhem, kde jsme s ohledem na konsolidované pozemkové vlastnictví a na platné stavební povolení rozvíjeli první plány

” **Chceme zavádět opatření, která dávají smysl jak z hlediska ekonomického, tak environmentálního, a to nejen s ohledem na výstavbu, ale i následný provoz.**

na expanzi. Kromě již zmíněné probíhající spekulativní výstavby, jejíž hodnota převyšuje miliardu korun, budeme v této lokalitě připravovat i další industriální projekty, ať už na míru, nebo spekulativně, tedy bez předem sjednaného nájemce. Nicméně aktivně vyhledáváme příležitosti k akvizici vhodných pozemků i v dalších regionech Česka a věřím, že další projekty brzy oznámíme. Naším cílem je letos zdvojnásobit počet spravovaných areálů a v roce 2025 zahájit výstavbu v nových lokalitách s velkou pravděpodobností opět spekulativně. Aktivně hledáme především strategické lokality většího rozsahu pro dlouhodobou investici.

Na českém realitním trhu působíte již 23 let a vždy jste se věnoval industriálním nemovitostem. Čím jsou pro vás zajímavé?

Po studiu na ČVUT v Praze a praxi v zahraničí jsem se vrátil do Česka a začal pracovat jako projektový manažer v developer-ské společnosti Pinnacle – později P3 Parks, která stavěla a spravovala skladové a výrobní areály. Už jsem u nich zůstal a postupně si vyzkoušel nejen realitní development, ale také – v rámci svého působení v nemovitostním fondu kvalifikovaných investorů – asset management a investice. V Concens Investments pokračuji v developmentu, který byl vždy středem mého zájmu a s naším zaměřením na spekulativní development bych rád využil získané zkušenosti a své dynamické vnímání trhu s nemovitostmi. Věřím, že náš byznysplán přinese brzy ovoce a naši obchodní partneři ocení naši připravenost a flexibilitu. ●

pat

INZERCE

KKIG
HOLDING

AIRDEPO

Nový skladový areál 4 minuty od Letiště Václava Havla

AIRDEPO je moderní obchodní, technologický a skladový park situovaný v katastru obce Tuchoměřice, v bezprostřední blízkosti Letiště Václava Havla. Jedná se o soubor osmi budov s celkovou pronajimatelnou plochou o rozloze více než 40 tisíc m², projekt má již pravomocné stavební povolení. Budovy mohou sloužit jako výrobní prostory, skladové zázemí, sídla firem, výzkumné prostory, školící centra i kanceláře, zajišťujeme flexibilitu a variabilitu pro potřeby každého nájemce. Pro více informací nás kontaktujte.

www.airdepo.cz | +420 605 145 083 |

Předávání budov až do konce roku 2025.

Jungheinrich představil ve Stuttgartu novinky

MANIPULAČNÍ
TECHNIKA

Mezi novinkami, které se objevily v březnu na veletrhu LogiMat, nechyběly dva zajímavé výrobky od společnosti Jungheinrich. Novou řadu retraků ETV 2i doplnila rovněž nová řada elektrických ručně vedených vysokozdvížných vozíků EJC 1i. Obě řady spojuje využívání lithium-iontových baterií a důraz na efektivitu provozu.

Inovativní lithium-iontové vozíky ETV 2i výrobce vyvinul pro lehké až středně těžké aplikace. Cílovou skupinou jsou uživatelé, jejichž provozní nároky činí přibližně pět motohodin denně a méně. Modely ETV 214i a ETV 216i nabízejí nosnost 1400, respektive 1600 kilogramů až do výšky zdvihu 10 700 milimetrů. Řada ETV 2i je navržena s ohledem na nízké náklady i energetickou účinnost.

„Nová řada ETV 2i byla vyvinuta jako cenově výhodné řešení pro zákazníky, kteří kladou důraz na kvalitu, robustnost a možnost přizpůsobení, ale nepotřebují vozík pro vícesměnný provoz,“ vysvětluje člen představenstva společnosti Jungheinrich pro prodej Christian Erlach. „Při vývoji jsme vycházeli z analýzy dat z přibližně 14 tisíc vozíků u zákazníků. Z údajů vyplývá, že v mnoha aplikacích se používají vozíky s nadměrnou nosností. To jsme zohlednili u retraků řady ETV 2i,“ upozorňuje Christian Erlach.

Řada ETV 2i je vybavena integrovanou lithium-iontovou baterií, která umožňuje flexibilní provoz a zajišťuje vysokou dostupnost. Jungheinrich vybavuje vozíky dvě-

ma variantami baterií, k dispozici je kapacita 230 Ah nebo 460 Ah.

„S lithium-iontovou baterií o kapacitě 230 Ah můžeme nabídnout vozíky řady ETV 2i za podobnou cenu jako vozíky s olověnou baterií. Lithium-iontová technologie tak dorazila na masový trh s vysokozdvížnými vozíky,“ říká Christian Erlach. „Ta je nejen udržitelná, ale má také pozitivní dopad na provozní náklady. Vozíky Jungheinrich s lithium-iontovými bateriemi spotřebují při provozu přibližně o 20 procent méně energie než vozíky s bateriemi olověnými.“

Při vývoji řady ETV 2i hrála pro Jungheinrich zvláštní roli také bezpečnost. Díky kompaktní konstrukci a nízké výšce baterie nabízí vozík lepší výhled do všech stran, což minimalizuje riziko nehod.

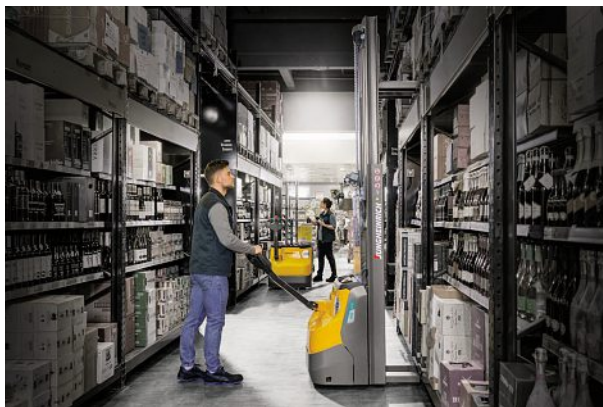
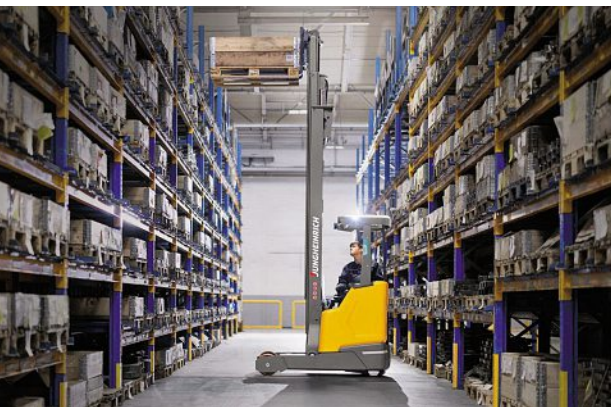
K další výbavě patří také světelný pás LED kolem střechy vozíku. Nový bezpečnostní prvek nazvaný SmartStripe má funkce jako denní svícení, blinkry a brzdová světla. V budoucnu bude možné přímo na světelném pásu zobrazovat také stav nabití a různá varovná hlášení.

Nová řada EJC 1i

Ručně vedené elektrické vysokozdvížné vozíky se používají téměř v každém podniku. Na tento segment spoléhají zejména malé a střední firmy, maloobchodní prodejny nebo výrobní podniky s omezeným skladovacím a pracovním prostorem. Jungheinrich ve Stuttgartu představil novou generaci řady elektrických vozíků v základním segmentu pro tuto skupinu uživatelů. Výrobce se důsledně zaměřil na využití nejmodernější lithium-iontové baterie i v této třídě vozíků. Kromě známých výhod, jako je možnost rychlého nabíjení, bezúdržbový provoz a udržitelnost, těží vozíky nové řady EJC 1i především z vysoké energetické hustoty lithium-iontových baterií. Namísto velkých olověných akumulátorů dokázal výrobce umístit stejné množství energie do mnohem menšího modulu uvnitř vozíku, a ušetřit tak místo.

Zejména v úzkých uličkách a skladovacích prostorech je výsledkem zajímavý poloměr otáčení, který umožňuje i nezkušeným uživatelům snadno, přesně a bezpečně manévrovat s vozidly

”
Namísto velkých olověných akumulátorů dokázal výrobce umístit stejné množství energie do mnohem menšího modulu uvnitř vozíku a ušetřit tak místo.

Retraky ETV 2i jsou určeny pro lehké až středně těžké aplikace.

Elektrické ručně vedené vysokozdvizné vozíky EJC 1i spoléhají na lithium-iontové baterie.

Foto: Jungheinrich

řady EJC 1i. Dalším přispívajícím faktorem je skutečnost, že výrobce výrazně snížil celkovou výšku nových elektrických péších zakladačů. Výrazně tím zlepšil viditelnost vidlic, nákladu a pracovního prostředí.

Přestože jsou vozíky řady EJC 1i výrazně kompaktnější a menší než jejich předchozí modely, Jungheinrichu se opět podařilo

výrazně zlepšit jejich stabilitu. To bylo možné díky inteligentnímu rozložení hmotnosti v rámci podvozku vozíku a s tím související optimalizaci těžiště vozíku a také díky použití nových profilů stožárů. Výsledkem je výrazné zvýšení zbytkové nosnosti až o 250 kilogramů, tedy o 62,5 procenta.

Jungheinrich nabízí řadu EJC 1i v široké škále variant. Patří mezi

ně standardní vozík EJC 110i/112i, který může přepravovat břemena o hmotnosti až 1200 kilogramů a lze jej objednat s výškou zdvihu až 4,70 metru. U varianty EJC 110zi/112zi s přídatným zdvihem lze kromě vidlic zvedat i ramena kol. Přídatný zdvih má nosnost až 1600 kilogramů. ●

pat

INZERCE

FEET TRANSPORT®

EK015598

DOPRAVNÍ SERVIS PRVNÍ TŘÍDOU

Na trhu od roku 2010

Centrála v Praze, **10 poboček v ČR.**

V následujícím roce plánujeme expandovat na Slovensko a do Polska.

Zajišťujeme FTL, LTL, leteckou a námořní dopravu.

Příklady, sběrné linky, celovozy.

kariera.feetransport.cz | www.feetransport.cz

Yusen Logistics (Czech) spolupracuje s Kögel Trailer

Partnerství mezi Yusen Logistics (Czech) a Kögel Trailer je založeno na japonské filozofii „kaizen“. Stálé zlepšování, projektový přístup a řešení specifických zákaznických požadavků je tím, co přesvědčilo společnost Yusen Logistics o výhodnosti spolupráce.

Koncem února navštívili zástupci Yusen Logistics (Czech) výrobní závod Kögelu v Burtenbachu, aby si prohlédli a slavnostně převzali několik hotových návěsů řady Kögel Mega Rail z celkem padesáti kusů, které si společnost objednala. Ze tří set návěsů ve flotile Yusen Logistics (Czech) je jich zhruba 80 procent od dodavatele Kögel.

Na Dalibora Hofmanna, head of contract logistics Yusen Logistics (Czech), zapůsobilo zejména to, jak bezproblémově se do návěsů zdařilo implementovat speciální prvky, které vzešly z požadavků zákazníka a které umožňují efektivnější obsluhu návěsů. „Ocenil jsem rovněž vynikající intermodalitu Kögel Mega Rails,“ říká Dalibor Hofmann.

Klíčem k úspěchu jsou inovace

Yusen Logistics (Czech) je dlouholetým zákazníkem Kögel Trailer a váží si zejména jeho přístupu k inovacím. Nápady na tyto inovace pocházejí převážně z diskusí, které Yusen Logistics (Czech) vede se svými zákazníky. Podněty následně konzultuje s týmem Kögel Trailer a tam, kde je to možné, jsou realizovány. Vysoká úroveň customizace a flexibility společ-

Dalibor Hofmann, head of contract logistics Yusen Logistics (Czech), a Christian Renners, CEO Kögel Trailer. Foto: Yusen Logistics (Czech)

nosti Kögel jsou jen dva z důvodů, proč se Yusen Logistics (Czech) rozhodla pro partnerství s Kögel Trailer.

„Úpravy návěsů, které Kögel Trailer na naše přání dokáže zrealizovat, odlišují nejen Yusen Logistics, ale také Kögel od konkurence,“ vysvětluje František Klivan, head of sales and marketing Yusen Logistics (Czech).

Automobilový průmysl je jedním z klíčových segmentů, pro něž Yusen Logistics (Czech) zajišťuje své služby a přepravu zboží. Návěsy typu Kögel Mega Rail jsou pro komplexní dodavatelské řetězce obzvláště vhodné, a to díky světlé vnitřní výšce tři metry a intermodálnímu vybavení pro lodě a železnice, které umožňuje, že návěsy mohou být přepravovány jako samostatné nedoprovázené jednotky.

Návěs se také může pochlubit maximálním ložným objemem,

mimořádnou stabilitou a dlouhou životností. I tyto modifikace pomáhají tomu, že řidiči a náklad dorazí do svého cíle bezpečně a efektivně. ●

pat

Yusen Logistics

Společnost Yusen Logistics byla založena v roce 1955 v Japonsku a je jedním z lídrů na světovém trhu logistiky s více než 25 tisíci zaměstnanci ve 47 zemích na 681 místech a s více než 2,9 milionu metrů čtverečních skladových ploch.

Yusen Logistics, který je součástí skupiny NYK Group kotované na burze (tržby skupiny NYK Group v roce 2022 odpovídají přibližně 19,4 miliardy eur), generuje téměř pětinu svých tržeb v Evropě.

Yusen Logistics působí již více než 20 let také v Česku. V osmi českých pobočkách a dvou na Slovensku pracuje 650 zaměstnanců. Spravují více než 88 tisíc metrů čtverečních skladových ploch.

Elektronické dokumenty v dopravě

DIGITALIZACE
A PRÁVO

Převravní dokumenty jsou nezbytnou součástí mezinárodních i vnitrostátních přeprav. Poskytují nezbytné informace stranám převravní smlouvy i dalším subjektům.

Ať už se jedná o nákladní list, či náložný list (konosament), dominantní provedení takového převravního dokumentu je od počátku na fyzickém nosiči, tedy papíru. Dlouho se zdálo, že se na tom nic nezmění, ovšem v poslední době lze pozorovat silící tlak na přechod k elektronické formě převravních dokumentů. Co však brání rychlejšímu rozšíření elektronických převravních dokumentů, jsou otázky, zda i elektronická verze bude použitelná stejným způsobem jako papírový převravní dokument, tedy zda bude vyvolávat tytéž právní důsledky a plnit stejné funkce. Odpovědi na tyto otázky se často hledají v legislativě, jenže ani ta odpov-

di v uspokojivé podobě mnohdy neposkytuje.

V českém právním řádu

Právní úprava převravních dokumentů, a to i těch klasických papírových, je v českém právním řádu sama o sobě nedostatečná. Například zákon č. 89/2012 Sb., tedy občanský zákoník (OZ), se definicí nákladního listu vůbec nezabývá, jakkoliv se na nákladní list odvolává například v paragrafu 2566, v třetím odstavci. Nepoměrně větší prostor věnuje tento kodex listu náložnému (konosamentu), nicméně i tato úprava má své nedostatky a její dosah je v podmínkách Česka v podstatě minimální.

Zákonodárce nejspíše předpokládal, že právní úprava převravních dokumentů bude v souladu s paragrafem 2578 OZ provedena pomocí jiných právních předpisů, tedy převravních právních řádů, jakožto předpisů podzákoných (vyhlášky ministerstev, nařízení vlády) či v jiných zákonech upravujících další otázky toho kterého druhu dopravy. A skutečně tomu tak do určité míry je, když v současné době existují v českém právním řádu dva účinné právní předpisy, které nákladní list (či jiný převravní dokument) upravují.

Prvním předpisem je nařízení vlády č. 1/2000 Sb., o převravním řádu pro veřejnou drážní nákladní dopravu (ŽPŘ), které upravuje vedle nákladního listu i převravní list pro přepravu takzvaných spěšnin. Druhým předpisem s úpravou převravních dokumentů je zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě (ZSD), konkrétně jeho ustano-

vení § 9a, které zavádí v českém právním řádu použití některých částí Úmluvy o převravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) i pro vnitrostátní přepravy, a to včetně ustanovení Kapitoly III. této úmluvy, která nákladní list upravuje.

Samostatnou úpravu převravních dokumentů v rámci českého právního řádu pak představují mezinárodní úmluvy pro mezinárodní přepravy, z nichž některé reflektují i používání elektronických převravních dokumentů. Příkladem může být již zmíněná úmluva CMR a druhý dodatkový protokol k ní (ne všechny členské státy CMR tento protokol ratifikovaly, Česko však k němu přistoupilo), nebo Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), konkrétně její Příloha B (Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě zboží, CIM). Ty v ustanovení článku 6, paragraf 9, říkají, že: „Nákladní list, včetně druhopisu nákladního listu, může mít podobu elektronických záznamů dat převoditelných na čitelné znaky písma. Postupy užití k záznamu a zpracování dat musí být funkčně rovnocenné, zejména pokud jde o důkazní sílu takto zhotoveného nákladního listu.“

Přepravy bez právní úpravy

Z výše uvedeného krátkého rozboru tak vyplývá, že existuje řada přeprav, u nichž není možné využít elektronického převravního dokumentu, který by měl stejné účinky jako běžný „papírový“ převravní dokument.

První skupinou přeprav jsou přepravy vnitrostátní. U nich

Lze s jistotou použít přepravní dokument v elektronické formě jen v případě železničních přeprav ve veřejné drážní nákladní dopravě, tedy dopravě, která probíhá podle předem zveřejněného jízdního řádu a tarifu, jelikož jen pro tyto přepravy je ŽPŘ určen. U ostatních železničních nákladních přeprav vnitrostátních úpravu provedenou v paragrafu 32 odst. 1 ŽPŘ použít nelze. Použití elektronických přepravních dokumentů pro vnitrostátní silniční nákladní přepravy je s ohledem na konstrukci provedenou paragrafem 9a ZSD sporné. U ostatních vnitrostátních přeprav platí přímo úprava provedená OZ, tedy bez jakékoliv úpravy nákladního listu, ať už „papírového“, či elektronického.

Druhou skupinou jsou potom přepravy mezinárodní, nepodléhající žádné mezinárodní úmluvě, která by přepravní smlouvu upravovala. Takové přepravní smlouvy se potom řídí národním právním řádem, kterým může být i právo české, tedy konkrétně OZ. Okruh těchto přeprav je poměrně široký, jelikož se jedná o přepravy kombinované, které nejsou jako doplňkové upraveny tou kterou mezinárodní úmluvou. V podmínkách Evropy se může jednat o přepravy silniční s překládkou samotné zásilky bez silničního dopravního prostředku na loď (přeprava zásilky lodí společně s vozidlem bez překládky spadá pod článek 2 CMR), u nichž je celá přeprava kryta jednou přepravní

Existuje řada přeprav, u nichž není možné využít elektronického přepravního dokumentu, který by měl stejné účinky jako běžný „papírový“ přepravní dokument.

smlouvou. Nebo o přepravy kombinující železniční a silniční přepravy, opět kryté jednou přepravní smlouvou, kde je silniční úsek mezinárodní a zásilka je na vlak z vozidla přeložena.

Problémy a jejich řešení

Skutečnost, že český právní řád neobsahuje odpovídající úpravu elektronických přepravních dokumentů, má za následek, že uživatelé systémů, které generují v elektronické podobě výstupy srovnatelné s „papírovými“ přepravními dokumenty, se nemohou v případě celé řady přeprav na takové výstupy v případném sporu spolehnout. Ve sporu sice mohou mít tyto výstupy podobu jiného důkazu, nicméně nevyvolávají účinky, které navozují papírové přepravní dokumenty (právem stanovené domněnky či důsledky zápisu v takových dokumentech). Nadto bez odpovídající zákonné úpravy pochopitelně klesá vůle používat takové elektronické výstupy v přepravním procesu. To pak vede ke zbytečné administrativní zátěži a komplikaci obchodu jako takového. Osoby zúčastněné na obchodním případu (včetně přepravy k jeho realizaci) totiž nemají jistotu, jakou povahu má elektronický výstup, který je jim jako přepravní dokument prezentován a z důvodu vyšší jistoty jej odmítají a požadují papírové provedení.

V ideálním případě by měl být OZ novelizován tak, aby obsahoval

komplexní úpravu nákladního listu, jak je to běžné v mezinárodních úmluvách či zahraničních právních úpravách. Současně s tím by mělo být stanoveno, že nákladní list i náložný list je možné provádět elektronicky. Tedy, že podmínkou pro provádění přepravních dokumentů elektronicky je „pouze“ funkční rovnocennost elektronického záznamu s „papírovým“ provedením. Jde o možnost sledovat prováděné změny v dokumentu při zachování původního záznamu, možnost provádět záznamy do dokumentu všemi subjekty zúčastněnými na přepravní smlouvě – především dopravcem, odesílatelem, příjemcem či nemožnost vyhotovit přepravní dokument ve více kopiích, než kolik jich bylo při převzetí zásilky vyhotoveno a podobně.

Podobná úprava OZ by ovšem nezajistila tuzemským subjektům konkurenční výhodu, pouze by srovnala jejich podmínky s těmi, které má jejich konkurence v zahraničí. V případě neprovedení takové úpravy se ale může stát, že domácí subjekty budou proti zahraniční konkurenci znevýhodněny zbytečnými administrativními podmínkami přepravy, což povede k nárůstu cen přeprav a jejich delšímu trvání. Ve svém důsledku tak Česko zase ztratí i něco ze své přitažlivosti pro zahraniční investory. ●

Petr Rožek

výkonný ředitel Svazu spedice a logistiky ČR

Logistika

Příloha HN (25. 4. 2024) a týdeníku Ekonom 17/24 (25. 4. 2024), samostatně neprodejné

Ročník XXX, číslo 1
vychází 25. 4. 2024
logistika.ekonom.cz

Vydává: Economia, a.s.,
Pernerova 47, 186 00 Praha 8, IČ: 28191226

Vedoucí redaktor: Pavel Toman, tel.: 777 785 447
e-mail: pavel.toman@economia.cz

Redakční rada: Prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.,
DBA; doc. JUDr. Ing. Radek Novák, CSc.;
doc. Ing. Libor Švadlenka, Ph.D.

Manažer inzerce:
Dobromila Danovová, 737 434 166
e-mail: dobromila.danovova@economia.cz

Grafická úprava: Vizuální studio Economia

Příjem inzerce: inzerce@economia.cz

Tisk: Triangl, a.s., Beranových 65,
199 02 Praha 9

ISSN 1211-0957

© 2024 Economia, a. s.

Foto na titulní straně je inzertní plocha

Poskytnutím autorského příspěvku autor souhlasí s rozmnožováním článku, jeho rozšiřováním a sdělováním po internetu v kterémkoli tištěném nebo elektronickém titulu vydavatele či osoby s jeho majetkovou účastí anebo v jejich souboru. Autor souhlasí s úpravami a odpovídá za právní i faktickou bezvadnost příspěvku. Autorská práva k časopisu náleží vydavateli. Přetiskování a přebírání článků, včetně provádění překladů, je zapovězeno.

ekonom

týdeník produktivního Česka

rozhovory
s osobnostmi
do hloubky

za **59 Kč** měsíčně

ekonom.cz/vyzkouset

Konec spalováků v Čechách!

Nové dostupné elektrické vozíky Jungheinrich EFG BB/BC.

Robustní, jednoduché stroje pro každodenní nasazení
Nosnost 1,6 - 3,0 tuny · Zdvih až 5 metrů!
Ekologická náhrada za spalovací vozíky

Již od
515.000
Kč

Jungheinrich přichází s novou řadou elektrických vozíků EFG BB/BC, které slouží jako náhrada vozíků na naftu a plyn. Díky jednoduché konstrukci z osvědčených komponent a předem daným konfiguracím je cena o 30 % nižší než standartní EFG. Vozíky s vysokým výkonem jsou dostupné skladem a v případě zájmu je možné je otestovat v provozu u zákazníka.

Zjistěte více na:

www.jungheinrich.cz

+420 313 333 323 · prodej@jungheinrich.cz

 JUNGHEINRICH